

PROGRAMACIÓ DEPARTAMENT DE MÚSICA

INTRODUCCIÓ.

L'assignatura de Música es cursa a 1r d'ESO amb 3 hores setmanals, a 3r d'ESO amb 1 hora setmanal i a 4t d'ESO (optativa) amb 3 hores setmanals.

Els coneixements musicals dels alumnes que arriben a l'ESO, són molt heterogenis depenent de l'ensenyament musical que hagin rebut anteriorment, no obstant, constatem la millora que poc a poc es va produint en els alumnes de primària que ja comencen a tenir especialista de música a les seves aules.

Tenint en compte aquesta realitat, els crèdits estan elaborats de manera flexible perquè qualsevol alumne en pugui treure el màxim profit.

Tot i així constatem que hi ha alumnes que tenen forces dificultats a tots nivells i degut a que a la nostra àrea no hi ha grups de reforç, hem optat per fer una programació adaptada a aquests casos.

Pels alumnes nouvinguts que no parlen ni entenen la nostra llengua, se'ls donarà un material molt senzill recollit de diverses fonts formant un dossier amb contingut bàsic de llenguatge musical i reconeixement d'instruments a més de seguir les audicions que s'analitzen durant el curs per la resta d'alumnes del grup.

Pels altres alumnes que no parlen la nostra llengua però si el castellà, els integrem al grup classe però demanant uns mínims.

En la programació també s'inclouen les competències bàsiques.

Els llibres que utilitzem són:

TEMPO XXI – Música I per a primer d'ESO

TEMPO XXI – Música II per a tercer d'ESO

De l'Editorial Casals.

- Cada unitat està dividida en vuit parts:
- Presentació de la unitat.
- Desenvolupament.
- CD.
- DVD
- PC
- Esquema
- Test
- La música relacionada amb l'entorn.

Presentació de la unitat:

On trobem els continguts que es treballen a la unitat i l'índex dels fragments musicals que s'escoltaran.

Desenvolupament de la unitat:

On trobem:

- Els continguts que es treballen.
- Els fragments musicals que s'escoltaran.
- Els conceptes principals que cal recordar.
- Les activitats d'aprenentatge.

CD

És l'apartat d'audició.

La primera pàgina presenta les dades bàsiques de l'obra i l'autor, en la segona trobarem les activitats per treballar l'audició.

DVD

Presenta una segona audició però, en aquest cas, amb imatges, és un fragment de DVD de tipologies diverses: concerts, videoclips, òperes, actuacions...

PC

Trobarem la referència a les activitats TIC de Música, preparades per realitzar a l'aula d'informàtica.

Esquema

Resum molt visual dels continguts treballats a la unitat.

Test

Proposem una sèrie d'activitats per avaluar els continguts de la unitat.

La música i el seu entorn

Es presenta una pàgina en que es relaciona la música amb algun element de l'entorn.

MÚSICA 4 – Optativa per a quart d'ESO

MÚSICA 4 – Quadern d'activitats.

De l'Editorial Mc Graw Hill.

Presentació de la unitat:

On trobem els continguts que es treballen a la unitat i l'índex dels fragments musicals que s'escoltaran.

Desenvolupament de la unitat:

On trobem:

- .Els continguts que es treballen.
- Els fragments musicals que s'escoltaran.
- Els conceptes principals que cal recordar.
- Les activitats d'aprenentatge.
- Els exercicis del quadern d'activitats.

PRIMER ESO

OBJECTIUS.

La matèria de Música de l'educació secundària obligatòria té com a objectiu el desenvolupament de les capacitats següents:

1. Utilitzar la veu, els instruments i el cos per a expressar-se musicalment de forma creativa i personal.
2. Escoltar comprensivament música d'estils, gèneres i cultures diverses, amb interès, respecte i sensibilitat estètica.
3. Conèixer l'entorn musical i cultural propi i prendre consciència de la universalitat de la pràctica musical, assumint reflexivament la diversitat de cultures i identitats musicals.
4. Conèixer i aplicar tècniques instrumentals i vocals bàsiques per a la interpretació i la creació musical i per a l'expressió corporal.
5. Participar, de forma responsable i proactiva, en activitats musicals organitzades a l'aula, el centre o la comunitat educativa afavorint la cooperació i el treball comú.
6. Reflexionar sobre la dimensió social i cultural de la música i comprendre les seves relacions amb altres àmbits artístics i amb els mitjans de comunicació.
7. Cercar i comprendre informació procedent de diferents fonts i suports per a enriquir els coneixements musicals propis, fent-ne una lectura rigorosa i reflexiva.
8. Fer ús de la tecnologia per a enriquir la percepció, l'expressió i la creació musicals, amb autonomia i esperit crític.
9. Comunicar coneixements, judicis i opinions musicals de forma oral i escrita, amb rigor i claredat, respectant les persones i els valors democràtics.
10. Valorar l'escolta, la pràctica i la creació musical com a font de gaudi, d'enriquiment personal i de coneixement d'un mateix i del món.

Programació de curs

Competències bàsiques (*)	Objectius	Continguts	Criteris d'avaluació
<p>CC. Valorar i apreciar les diferents manifestacions artístiques com a patrimoni cultural. (3-17, 50-56)</p> <p>CC. Conèixer, vivenciar i experimentar el procés artístic a través de tècniques i instruments diversos. (20-29, 45-49)</p> <p>CC. Conèixer, analitzar i valorar l'art com a reflex dels processos culturals, econòmics i socials d'una societat en un moment històric determinat. Concebre l'artista com a mitjancer cultural. (51-59)</p> <p>CL. Adquirir un vocabulari musical bàsic. (19-44, 50)</p> <p>CF. Reflexionar sobre l'excés de soroll i la contaminació sonora. (1-2)</p> <p>CF. Valorar els avenços en la millora dels materials i de la instrumentació musical. (20-27)</p> <p>CF. Valorar la música com a manifestació cultural. (51-59)</p> <p>CP i CS. Interpretar conjuntament</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Distingir el so del soroll i del silenci. [1] 2. Escoltar formes diferents d'utilitzar el soroll en la música a través de la història. [1] 3. Escoltar diferents usos de la veu i dels instruments a través de la història. [2, 5, 9, 10] 4. Escoltar obres diferents interpretades per agrupacions vocals. Classificar i distingir les agrupacions vocals. [2, 5, 9, 10] 5. Escoltar la sonoritat del piano en obres d'estils diferents. [2, 5, 9, 10] 6. Escoltar la sonoritat de tipus de guitarres diferents. [2, 5, 9, 10] 7. Escoltar tipus d'obres diferents interpretades per agrupacions de corda a través de la història. [2, 5, 9, 10] 8. Escoltar sonoritats diferents en interpretacions de les agrupacions orquestrals. [2, 5, 9, 10] 9. Escoltar tipus de marxes diferents a través de la història. [2, 5, 9, 10] 10. Escoltar tipus d'obres diferents basades en danses populars a través de la història. [2, 5, 9, 10] 11. Escoltar obres diferents basades en la música popular a través de la història. [2, 5, 9, 10] 12. Escoltar exemples d'obres musicals a través de la història, creades a partir de la funció social dels seus intèrprets. [2, 5, 9, 10] 13. Escoltar exemples d'obres que aporten innovacions al llenguatge musical de la seva època. [2, 5, 9, 10] 14. Escoltar formes diferents d'utilitzar els contrastos dinàmics a través de la història. [2, 5, 9, 10] 15. Escoltar obres diferents que fan servir la variació a través de la història. [2, 5, 9, 10] 16. Escoltar obres amb tipus d'estructura formal diferents a través de la història. [[2, 5, 9, 10] 17. Escoltar formes diferents d'utilitzar l'alternança entre solos i <i>tutti</i> en una obra musical a través de la història. [2, 5, 9, 10] 18. Saber com es transmeten els sons. [7] 19. Distingir les característiques principals en l'altura dels sons i conèixer els signes musicals relacionats amb l'altura. [7] 20. Classificar i distingir els instruments 	<p>Escoltar i comprendre</p> <p>Identificació de soroll en una obra musical.</p> <p>Valoració del silenci.</p> <p>Les ones sonores i la seva representació gràfica. Comprensió del procés d'emissió, propagació i recepció del so.</p> <p>Sons greus i aguts; ascendents, descendents i estables.</p> <p>L'altura dels sons.</p> <p>El pentagrama, les notes, les línies addicionals, la clau de sol i la clau de fa.</p> <p>Les grafies de les figures musicals i les seves pauses.</p> <p>Les alteracions: el sostingut i el bemoll.</p> <p>Els instruments musicals: classificació i característiques.</p> <p>Classificació de la veu humana segons el grup i el registre a què pertany.</p> <p>La durada. Relació de la durada dels sons amb una unitat bàsica de mesura.</p> <p>La pulsació.</p> <p>La interpretació correcta del ritme.</p> <p>Classificació i característiques dels instruments cordòfons (corda fregada, corda polsada, corda percudida). La varietat de sonoritats.</p> <p>La intensitat.</p> <p>El musicograma.</p> <p>Els signes de dinàmica (<i>pianissimo</i>, <i>piano</i>, <i>mezzopiano</i>, <i>mezzoforte</i>, <i>forte</i>, <i>fortissimo</i>).</p> <p>Reguladors: <i>crescendo</i> i <i>diminuendo</i>.</p> <p>Classificació i característiques dels instruments membranòfons (de so determinat i de so no determinat) i apreciació de la seva varietat tímbrica.</p> <p>El timbre.</p> <p>Les famílies instrumentals de l'orquestra (corda, vent-fusta, vent-metall, percussió). Valoració de la riquesa tímbrica de les famílies d'instruments a l'orquestra.</p> <p>Les característiques de les agrupacions orquestrals (orquestra de corda, orquestra simfònica i banda de música). Les bandes de música com a vehicle de tradició musical.</p> <p>Classificació i característiques dels instruments idiòfons (de fusta, de metall i de materials diversos).</p> <p>Observació de partitures amb exemples d'escales, intervals, acords i compassos.</p> <p>Comprensió del procés d'anàlisi d'intervals i del procés de construcció d'acords.</p> <p>Relació entre compàs i mètrica.</p> <p>Classificació i característiques dels instruments aeròfons (amb embocadura de bisell, embocadura de canya, embocadura de metall i aire mecànic). Valoració de les seves possibilitats expressives.</p> <p>El <i>tempo</i>.</p> <p>El metrònom.</p> <p>Els indicadors de moviment regular (<i>lento</i>, <i>adagio</i>, <i>andante</i>, <i>moderato</i>,</p>	<ul style="list-style-type: none"> · Utilitzar l'escolta atenta per a memoritzar, comprendre i reflexionar sobre la música actual de forma personal, crítica i creativa. · Identificar i comprendre auditivament els elements significatius de la música (la melodia, l'harmonia, el ritme, el timbre i la textura) en fragments d'obres representatives del repertori musical occidental i català. · Identificar auditivament la correlació de la nota musical amb els elements significatius de la música. · Comunicar, de forma oral o escrita, els coneixements musicals adquirits utilitzant correctament el vocabulari musical específic.

<p>l'adaptació d'una partitura. (45)</p> <p>CD. Utilitzar les tecnologies digitals: CD, DVD i activitats TIC. (2-17, 46-49, 59)</p> <p>CA. Fer activitats per consolidar i avaluar l'aprenentatge. (45-49)</p> <p>CM. Reconèixer el codi musical com a sistema matemàtic. (19, 30, 32)</p> <p>CM. Usar conceptes bàsics de la geometria, la proporció i l'harmonia, com a part essencial de la creació i interpretació musical. (31, 36, 39, 40)</p>	<p>musicals. [7]</p> <p>21. Conèixer i saber distingir els diferents grups d'instruments cordòfons. [7]</p> <p>22. Conèixer i saber distingir els diferents grups d'instruments membranòfons. [7]</p> <p>23. Conèixer i saber distingir els diferents grups d'instruments idiòfons. [7]</p> <p>24. Conèixer i saber distingir els diferents grups d'instruments aeròfons. [7]</p> <p>25. Conèixer i saber distingir els diferents grups d'instruments electròfons. [7]</p> <p>26. Conèixer i saber distingir les agrupacions orquestrals. [7]</p> <p>27. Conèixer i saber distingir les agrupacions de cambra. [7]</p> <p>28. Classificar la veu i distingir els tipus de veus diferents. [7]</p> <p>29. Expressar-se musicalment a través de la veu i instruments. [1]</p> <p>30. Conèixer les figures musicals i les seves pauses. [7]</p> <p>31. Conèixer i saber distingir les formes musicals simples. [7]</p> <p>32. Saber identificar la pulsació d'una obra musical. [7]</p> <p>33. Distingir els canvis d'intensitat en una obra musical. [7]</p> <p>34. Conèixer els signes de dinàmica i el seu significat. [7]</p> <p>35. Conèixer els factors que determinen el timbre dels sons. [7]</p> <p>36. Conèixer els elements que intervenen en la composició d'una melodia. [7]</p> <p>37. Saber identificar el moviment i el caràcter d'una obra i saber com es representa en la partitura. [7]</p> <p>38. Conèixer la tonalitat i distingir-ne els elements formatius: les escales, els intervals i els acords. [7]</p> <p>39. Identificar la subdivisió binària o ternària de la pulsació en una obra i saber com es representa en la partitura. [7]</p> <p>40. Conèixer la síncope i el contratemps i els seus efectes rítmics. [7]</p> <p>41. Conèixer i saber distingir les textures musicals. [7]</p> <p>42. Conèixer i saber distingir la forma rondó i tema amb variacions. [7]</p> <p>43. Conèixer i saber identificar la forma fuga i la forma sonata. [7]</p> <p>44. Saber elaborar una melodia, un ritme i una successió d'acords i dinàmiques, a partir d'una</p>	<p><i>allegro</i> i <i>vivace</i>) i variable (<i>ritardando</i>, <i>accelerando</i>).</p> <p>El caràcter i els indicadors de caràcter (misteriós, fúnebre, <i>scherzando</i>, apassionat, mogut).</p> <p>Classificació i característiques dels instruments electròfons en dos grups (electrònics i electroacústics). Els instruments electròfons en la música d'avui dia.</p> <p>Repetició i contrast.</p> <p>La forma musical. Classificació i estructura de les formes musicals simples (binàries i ternàries).</p> <p>Observació del procés compositiu d'una obra serial.</p> <p>Comprensió de la funció de l'armadura.</p> <p>El compàs simple i el compost.</p> <p>La subdivisió binària o ternària de la pulsació.</p> <p>La síncope i el contratemps.</p> <p>Classificació de les agrupacions vocals (masses corals i agrupacions de cambra). Estima per la música vocal.</p> <p>Les agrupacions de cambra (duos, tríos, quartets, quintets...) i les seves característiques. La riquesa expressiva de les agrupacions de cambra.</p> <p>Les característiques de les principals textures musicals (homofònica, contrapuntística, polaritat melodia-baix i melodia acompanyada).</p> <p>Les diferents sonoritats dels instruments antics.</p> <p>L'estructura de les formes rondó i tema amb variacions.</p> <p>Fuga. Estructura (exposició, desenvolupament i reexposició).</p> <p>Valoració de la importància de les formes fuga i sonata en l'evolució de la història de la música.</p> <p>Sistemes de reproducció i/o gravació de so: gramòfon, tocadiscos, casset, disc compacte, DAT, <i>minidisc</i> i DVD.</p> <p>So analògic i so digital.</p> <p>La importància de l'evolució tecnològica en la qualitat de les gravacions musicals.</p> <p>La funció expressiva de la música dins una representació escènica (sarsuela, musical, ballet...).</p> <p>L'espiritual negre. Les <i>worksongs</i>. El <i>ragtime</i>. El blues (<i>break</i>, <i>blue notes</i>). L'estil Nova Orleans. La <i>big band</i>. El swing (el <i>riff</i>). Valoració de la capacitat d'improvisació dels músics de blues i jazz. La riquesa rítmica de la música de jazz.</p> <p>El <i>rock-and-roll</i>, el <i>folk rock</i>, el pop rock, la música <i>mod</i>, el <i>soul</i>, el rock dur, la música <i>punk</i>, el rock progressiu, el <i>reggae</i>, el <i>glam rock</i>, la <i>new wave</i>, la música disco, el <i>funk</i>, el rap i la música <i>house</i>.</p> <p>Conscienciació de la influència dels diferents moviments de la música moderna en la societat.</p> <p>Valoració de la interpretació musical en directe.</p> <p>La varietat de melodies a través de la història com a font de riquesa cultural.</p> <p>Audició de «Trashin' the Camp», de P. Collins.</p> <p>Visionament de «Notations II», de P. Boulez.</p> <p>Audició de «Coral», de la <i>Cantata núm. 147</i>, de J. S. Bach.</p> <p>Visionament de «Rambo», de Count Basie, interpretat per The Manhattan Transfer.</p> <p>Audició de <i>Carros de foc</i>, de Vangelis.</p> <p>Visionament de «Noches en los jardines de España», de Manuel de</p>	
--	--	--	--

	<p>formula numèrica. [7]</p>	<p>Falla. Audició de fragments d'<i>Així parlà Zaratustra</i>, de R. Strauss. Visionament de «Bohemian Rhapsody», de Queen. Audició del preludi de l'òpera <i>Carmen</i>, de G. Bizet. Visionament d'<i>El fantasma de l'òpera</i>, d'A. L. Weber. Audició de fragments d'«En forma», de G. Miler, i <i>Quadres d'una exposició</i>, de M. Mussorgsky. Audició de fragments de «Johnny B. Goode», de C. Berry. Visionament de «Muntanyes del Canigó», popular. Audició de fragments de la cançó «Ojalá que llueva café», de J L. Guerra. Visionament de la «Jota» de <i>Siete canciones españolas</i>, de M. de Falla. Audició de la «Marxa de pompa i circumstància», d'E. Elgar. Visionament de fragments de la banda sonora de <i>La guerra de les galàxies</i>, de J. Williams. Audició de fragments d'«On the trail» de la <i>Grand Canyon Suite</i>, de F. Grofé. Visionament de <i>La llista de Schindler</i> (banda sonora), de J. Williams. Audició de «Minuet» del <i>Quintet op. 11, núm. 5</i>, de L. Boccherini. Visionament d'Eleanor <i>Rigby</i> i <i>Help</i>, de The Beatles. Audició de fragments de «La dansa de Zorba», de M. Theodorakis. Visionament de «Gavota I i II» de la <i>Suite núm. 3 en Re Major BWV 1068</i>, de J S. Bach. Temes de la pel·lícula <i>El Senyor dels Anells</i>, de H. Shore. Visionament de <i>Rondó en re major per a piano i orquestra K382</i>, de W. A. Mozart. Audició de fragments de la <i>Simfonia núm. 5</i>, de Beethoven. Visionament d'<i>Ain't no mountain high enough</i>, interpretat per M. McDonald. Audició de fragments de «Va pensiero», de l'òpera <i>Nabucco</i>, de G. Verdi. Visionament de «Jellicle Songs for Jellicle Cats», del musical <i>Cats</i>, d'A L. Webber Audició de fragments de <i>Jam with Sam</i>, de D. Ellington. Visionament de «La primavera» (primer moviment) de <i>Les quatre estacions</i>, d'A. Vivaldi. Audició de fragments de la cançó <i>I'm a Rocker</i>, de B. Springsteen, Visionament d'un fragment de l'òpera <i>La Bohème</i>, de G. Puccini. Audició de <i>La consagració de la primavera</i>, de I. Stravinski. Visionament de <i>When the Saint Go Marchin'In</i>, de L. Amstrong, i de <i>From Within</i>, de M. Camilo. Hàbit d'escoltar amb atenció.</p>	
	<p>45. Expressar-se musicalment a través de la veu o d'instruments. [2, 5, 9, 10] (CV) 46. Compondre una obra musical utilitzant correctament els elements de l'escriptura musical. [2, 5, 9, 10] 47. Saber elaborar una melodia, un ritme i una successió d'acords, a partir d'un mètode serial.</p>	<p>Interpretar i crear (Crèdit variable) Interpretació d'una adaptació de «Trashin' the Camp», de P. Collins. Interpretació d'una adaptació del tema de la pel·lícula <i>Titanic</i>. Interpretació d'una adaptació de <i>Carros de Foc</i>, de Vangelis. Interpretació d'una adaptació d'<i>El rei lleó</i>. Interpretació d'una adaptació del preludi de <i>Carmen</i>. Interpretació d'una adaptació del tema de <i>La guerra de les galàxies</i>.</p>	<ul style="list-style-type: none"> · Participar en la interpretació en grup d'obres musicals senzilles de forma activa i cooperativa. · Expressar una opinió raonada sobre l'experiència musical pròpia. · Crear, individualment o en grup, idees musicals amb la veu i/o els instruments escolars, mostrant iniciativa,

	<p>[2, 5, 9, 10] 48. Ser capaç de crear i interpretar una composició pròpia. [2, 5, 9, 10] 49. Aplicar els coneixements de gèneres, d'agrupacions instrumentals i vocals, textures i formes musicals en la creació una obra musical. [2, 5, 9, 10]</p>	<p>Interpretació d'una adaptació de <i>Memòries d'Àfrica</i>. Interpretació d'un acompanyament rítmic obstinat. Interpretació d'una adaptació d'<i>Oh, Susanna!</i> (popular nord-americana). Interpretació d'una adaptació de <i>Yellow submarine</i>. Interpretació d'una adaptació de <i>Koko leo ko</i>, popular del Senegal. Interpretació de <i>Rondó xinès</i>, de F. Vila. Interpretació d'una adaptació de <i>Come Softly to Me</i>, d'A. Franklin. Cant d'una adaptació de «Va pensiero», de l'òpera Nabucco, de G. Verdi. Interpretació d'una adaptació de <i>When the Saints Go Marching In</i> (popular americana). Interpretació d'una adaptació de <i>Blowin'n in the Wind</i>, de B. Dylan. Valoració de la importància de cantar i tocar en grup Valoració i comprensió de l'escriptura musical. Interpretació d'una composició pròpia.</p>	<p>creativitat i imaginació. · Participar en projectes musicals col·lectius, mostrant bons hàbits de treball personal i de treball en equip.</p>
	<p>50. Classificar i distingir els gèneres musicals. [5] 51. Establir paral·lelisme entre audicions d'èpoques i estils diferents. [3, 6] 52. Conèixer l'evolució de la música moderna des dels seus orígens fins a la dècada dels 40. [6] 53. Identificar les característiques de la música escènica i conèixer les seves principals manifestacions. [6] 54. Conèixer i apreciar la música popular de la nostra comunitat. [3, 6] 55. Conèixer i valorar la música ètnica. [3, 6] 56. Conèixer i valorar els instruments antics. [6] 57. Reconèixer la funció dels mitjans de comunicació en la difusió de la música. [6] 58. Reconèixer el paper de la música en la publicitat i advertir els seus principals recursos. [6] 59. Conèixer les aplicacions de les noves tecnologies en el camp musical. [8]</p>	<p>Dimensió social i cultural La música popular i la música ètnica. Relació de l'evolució d'una cultura amb les seves manifestacions musicals. La importància del folklore com a font de riquesa cultural. Les agrupacions, els instruments i les danses populars. Reconeixement de la importància de la música a les manifestacions culturals de la nostra comunitat. La música i els mitjans de comunicació (ràdio, televisió, cinema). Música de fons i de pantalla. Valoració del paper dels mitjans de comunicació en la difusió de la música. Observació de l'estructura de les formes rondó i tema amb variacions i anàlisi de partitures il·lustratives. Recursos musicals en la publicitat. Actitud crítica davant dels missatges publicitaris</p>	<p>· Identificar, en l'àmbit quotidià, els diferents usos i funcions de la música.</p>

(*) Els números que hi ha entre parèntesi relacionen les competències bàsiques amb els objectius, continguts i criteris d'avaluació de la unitat.

[] Els números entre claudàtors relacionen els objectius de curs.

Unitat 1

Programació d'Unitat i temporització (sessions)

Competències bàsiques (*)	Sessió	Objectius	Continguts	Activitats d'aprenentatge	Activ.	Criteris d'avaluació	Activitats d'avaluació	Aval.
CC. Valorar i apreciar les diferents manifestacions artístiques com a patrimoni cultural. (1-7)	S1	1. Distingir el so del soroll i del silenci. 2. Saber com es transmeten els sons.	Identificació de soroll en una obra musical. Valoració del silenci. Les ones sonores i la seva representació gràfica. Comprensió del procés d'emissió, propagació i recepció del so.	Cita d'exemples de sorolls i sons. Anàlisi de la forma d'una ona i relació amb el so, soroll o silenci que representa.	1-2	Conèixer la funció del so, del soroll i del silenci dins de la música. Conèixer la relació entre un tipus de vibració i el seu resultat sonor.	Reconeixement d'enunciats relatius a l'ús del so, el soroll i el silenci. Identificació de les vibracions relacionades amb el so.	1-2
CL. Adquirir un vocabulari musical bàsic. (1, 2, 3)		3. Classificar i distingir els gèneres musicals.	Música popular i culta; música religiosa i profana; música descriptiva i pura. Establiment de les característiques distintives dels gèneres. Audició de fragments que pertanyen als gèneres presentats.	Reconeixement dels gèneres proposats en diferents fragments musicals.		3	Conèixer la relació entre gèneres musicals oposats. Reconèixer les característiques distintives dels gèneres musicals.	
CF. Reflexionar sobre l'excés de soroll i la contaminació sonora. (1, 2, 4)	S2							
CP i CS. Interpretar conjuntament l'adaptació d'una partitura. (6)	S3	4. Escoltar formes diferents d'emprar el soroll en la música a través de la història. 5. Establir paral·lelismes entre audicions d'èpoques i estils diferents.	Audició de «Trashin' the Camp», de P. Collins. Visionament de «Notations II», de P. Boulez. Hàbit d'escoltar amb atenció.	Identificació de fragments instrumentals i vocals en una obra. Interpretació amb flauta de melodies de l'audició. Identificació de l'estructura d'un fragment musical. Anàlisi de la funció musical del soroll.	1-4 (CD) 1-6 (DVD)	Identificar la presència del soroll en una obra musical.	Identificació d'un soroll en una obra musical.	Pista 9 (CD 3)
CD. Utilitzar les tecnologies digitals: CD, DVD i activitats TIC. (4, 5)		6. Expressar-se musicalment a través de la veu i els instruments 7. Avaluat l'aprenentatge.	La veu. L'obstinat rítmic. Interpretació d'una adaptació de «Trashin' the Camp», de P. Collins. Valoració de la importància de cantar i tocar en grup.	Pràctica d'un obstinat rítmic sobre una grabació. Assaig d'una melodia amb acompanyament de percussió.		1-2 (INT)	Saber interpretar un obstinat rítmic sobre una gravació. Saber cantar una melodia amb un acompanyament de percussió.	
CA. Fer activitats per consolidar i avaluar l'aprenentatge. (4, 5, 6, 7)	S4 (CV)							

(*) Els nombres entre parèntesi relacionen les competències bàsiques amb els objectius, els continguts i els criteris d'avaluació de la unitat.

Els apartats TIC i La música i... no s'han inclòs en la programació perquè poden programar-se en sessions mensuals, trimestrals o establir-se com a deures per fer a casa.

Unitat 2

Programació d'Unitat i temporització (sessions)

Competències bàsiques (*)	Sessió	Objectius	Continguts	Activitats d'aprenentatge	Activ.	Criteris d'avaluació	Activitats d'avaluació	Aval.
<p>CC. Possibilitat de conèixer, vivenciar i experimentar el procés artístic a través de tècniques i instruments diversos. (1-8)</p> <p>CL. Adquirir un vocabulari musical bàsic. (1, 2, 3, 4)</p> <p>CF. Valorar els avenços en la millora dels materials i de la instrumentació musical. (3, 4)</p> <p>CP i CS. Interpretar conjuntament una partitura. (7)</p> <p>CD. Utilitzar les tecnologies digitals: CD, DVD i activitats TIC. (5, 6)</p> <p>CA. Fer activitats per consolidar i avaluar l'aprenentatge. (5, 6, 7, 8)</p> <p>CM. Reconèixer el codi musical com a sistema matemàtic. (1, 2)</p>	S1	<p>1. Distingir les característiques principals en l'altura dels sons.</p> <p>2. Conèixer els signes musicals relacionats amb l'altura.</p>	Sons greus i aguts; ascendents, descendents i estables. L'altura dels sons. El pentagrama, les notes, les línies addicionals, la clau de sol i la clau de fa. Les alteracions: el sostingut i el bemoll. Valoració i comprensió de l'escriptura musical.	Cita d'objectes que emeten so i ordenació d'aquests elements segons l'altura. Representació gràfica de sons proposats. Lectura i audició de fragments de partitures i relació de cada un amb la lletra corresponent.	1-3	Reconèixer característiques relacionades amb l'altura. Entendre les funcions dels signes musicals relacionats amb l'altura.	Reconeixement de la certesa o falsetat d'enunciats relacionats amb l'altura. Relació entre noms i signes musicals relacionats amb l'altura i les seves definicions.	1-2
	S2	<p>3. Classificar i distingir els instruments musicals.</p> <p>4. Classificar la veu i distingir els diferents tipus de veus.</p>	Els instruments musicals: classificació i característiques. Audició de fragments que pertanyen a cada instrument. Classificació de la veu humana segons el grup i el registre al qual pertany.	Descobriments de la combinació de grup correcta per diversos fragments musicals. Audició de fragments musicals i identificació del tipus de música i el seu registre.	4-5	Reconèixer característiques de diferents grups d'instruments. Classificar les veus segons el seu registre.	Elecció d'una característica a partir del nom del grup d'instruments amb el qual es relaciona. Ordenació, de greu a agut, d'una sèrie de noms de veus.	3-6
	S3	<p>5. Escoltar diferents usos de la veu i dels instruments al llarg de la història.</p> <p>6. Establir paral·lelismes entre audicions d'èpoques i estils diferents.</p>	Audició de «Coral», de la <i>Cantata núm. 147</i> , de J. S. Bach. Visionament de «Rambo», de Count Basie, interpretat per The Manhattan Transfer. Hàbit d'escoltar amb atenció.	Identificació de fragments instrumentals i vocals-instrumentals en l'audició, del so que puja i baixa més i de les notes més agudes i més greus a partir d'un fragment de partitura. Resolució d'exercicis referits al visionament d'una audició: instruments, <i>chorus</i> , solos i altures. Identificació de l'ús de la tècnica <i>vocalese</i> . Elecció d'una característica comuna a les dues audicions de la unitat.	1-3 (CD) 1-6 (DVD)	Identificar veus i instruments en una obra musical.	Identificació de veus i instruments en una obra musical, a partir de l'audició de la pista 12 del CD 1.	Pista 12 (CD 1)
	S4 (CV)	<p>7. Expressar-se musicalment a través dels instruments.</p> <p>8. Avaluar l'aprenentatge.</p>	L'obstinat rítmic. Interpretació d'una adaptació del tema de la pel·lícula <i>Titanic</i> . Valoració de la importància de tocar en grup.	Interpretació d'una partitura tocant l'obstinat rítmic sol o sobre l'audició.	1 (INT)	Saber interpretar una obra sobre una gravació.	Interpretació correcta d'una obra sobre una gravació.	Pista 48 (CD 1)

(*) Els nombres entre parèntesi relacionen les competències bàsiques amb els objectius, els continguts i els criteris d'avaluació de la unitat.

Els apartats **TIC i La música i...** no s'han inclòs en la programació perquè poden programar-se en sessions mensuals, trimestrals o establir-se com a deures per fer a casa.

Unitat 3

Programació d'Unitat i temporització (sessions)

Competències bàsiques (*)	Sessió	Objectius	Continguts	Activitats d'aprenentatge	Activ.	Criteris d'avaluació	Activitats d'avaluació	Aval.
<p>CC. Conèixer, vivenciar i experimentar el procés artístic a través de tècniques i instruments diversos. (1-7)</p> <p>CL. Adquirir un vocabulari musical bàsic. (1, 2, 3)</p> <p>CF. Valorar els avenços en la millora dels materials i de la instrumentació musical. (3, 4)</p> <p>CP i CS. Interpretar conjuntament l'adaptació d'una partitura. (7)</p> <p>CD. Utilitzar les tecnologies digitals: CD, DVD i activitats TIC. (5, 6)</p> <p>CA. Fer activitats per consolidar i avaluar l'aprenentatge. (5, 6, 7)</p> <p>CM. Reconèixer el codi musical com a sistema matemàtic. (1, 2)</p>	S1	1. Saber identificar la pulsació d'una obra musical. 2. Conèixer les figures musicals i les seves pauses.	La duració. Relació de la duració dels sons amb una unitat bàsica de mesura. La pulsació. Rodona, blanca, negra, corxera i semicorxera. Les grafies de les figures musicals i les seves pauses. La interpretació correcta del ritme.	Audició de fragments musicals marcant-ne la pulsació. Relació de fragments musicals amb les partitures dels seus ritmes.	1-2	Comprendre el significat diferent de durada d'un so i de la pulsació d'una obra. Conèixer les duracions relatives de les figures musicals. Relacionar les grafies de les figures musicals i les seves pauses.	Adició de paraules omeses relatives a la durada i a la pulsació. Ordenació de noms de figures musicals. Indicació de la falsa relació entre una figura musical i una pausa.	1-3
	S2	3. Conèixer i saber distingir els diferents grups d'instruments cordòfons.	Classificació i característiques dels instruments cordòfons (corda fregada, corda polsada, corda percutida). Audició de fragments corresponents als grups presentats. La varietat de sonoritats dels instruments cordòfons.	Ordenació dels tres grups de cordòfons, relació entre els de corda fregada i el seu registre, i identificació d'un instrument d'un grup diferent. Audició de fragments musicals i identificació de l'instrument que apareix en cada cas.	3-6	Conèixer el criteri de classificació dels instruments cordòfons. Identificar instruments cordòfons de grups diferents.	Reconeixement d'enunciats relatius als instruments cordòfons i adició de paraules omeses.	4-5
	S3	4. Escoltar la sonoritat del piano en obres d'estils diferents. 5. Establir paral·lelismes entre audicions d'èpoques i estils diferents.	Audició de <i>Carros de foc</i> , de Vangelis. Visionament de <i>Noche en los jardines de España</i> , de Manuel de Falla. Hàbit d'escoltar amb atenció.	A partir d'una audició, marcació de la pulsació i identificació d'un instrument. Reconeixement de les fórmules rítmiques d'una partitura. Reconeixement de la certesa o falsetat d'enunciats relatius a una audició. A partir d'un visionament, identificació d'un instrument i anàlisi dels moments en els quals intervé l'instrument protagonista. Identificació d'una característica comuna a les dues audicions de la unitat.	1-4 (CD) 1-6 (DVD)	Identificar la presència del piano en una obra musical.	Identificació de la presència del piano en una obra musical, a partir de l'audició de la pista 63 del CD 3,	Pista 63 (CD 3)
	S4 (CV)	6. Expressar-se musicalment a través dels instruments. 7. Avaluar l'aprenentatge.	L'obstinat rítmic. Interpretació d'una adaptació de <i>Carros de foc</i> , de Vangelis. Valoració de la importància de tocar en grup.	Interpretació d'una partitura amb acompanyament harmònic i un obstinat rítmic, sobre una gravació.	1 (INT)	Saber interpretar una obra sobre una gravació.	Interpretació correcta d'una obra sobre una gravació.	Pista 66 (CD 1)

(*) Els nombres entre parèntesi relacionen les competències bàsiques amb els objectius, els continguts i els criteris d'avaluació de la unitat.

Els apartats **TIC i La música i...** no s'han inclòs en la programació perquè poden programar-se en sessions mensuals, trimestrals o establir-se com a deures per fer a casa.

Unitat 4

Programació d'Unitat i temporització (sessions)

Competències bàsiques (*)	Sessió	Objectius	Continguts	Activitats d'aprenentatge	Activ.	Criteris d'avaluació	Activitats d'avaluació	Aval.
<p>CC. Conèixer, vivenciar i experimentar el procés artístic mitjançant tècniques i instruments diversos. (1-6)</p> <p>CL. Adquirir un vocabulari musical bàsic. (1, 2, 3)</p> <p>CF. Valorar la importància dels avenços en la millora dels materials i de la instrumentació musical. (3)</p> <p>CP i CS. Interpretar conjuntament una partitura. (5)</p> <p>CD. Utilitzar les tecnologies digitals: CD, DVD i activitats TIC. (4)</p> <p>CA. Fer activitats per consolidar i avaluar l'aprenentatge. (4, 5, 6)</p>	S1	1. Distingir els canvis d'intensitat en una obra musical. 2. Conèixer els signes de dinàmica i el seu significat.	La intensitat. El musicograma. Els signes de dinàmica <i>pianissimo, piano, mezzopiano, mezzoforte, forte, fortissimo</i> . Reguladors: <i>crescendo</i> i <i>decrescendo</i> . Audició una obra amb grans contrastos d'intensitat. La dinàmica en una interpretació expressiva.	Interpretació d'un obstinat rítmic sobre una gravació respectant els dinàmiques proposades en un musicograma.	1	Reconèixer la intensitat com a qualitat del so. Conèixer el significat dels signes de dinàmica.	Adició de paraules omeses relatives a la intensitat. Ordenació, segons la intensitat, d'una sèrie de signes de dinàmica. Relació de signes de dinàmica amb situacions de la vida real.	1-3
	S2	3. Conèixer i saber distingir els diferents grups d'instruments membranòfons.	Classificació i característiques dels instruments membranòfons (de so determinat i de so indeterminat) i apreciació de la seva varietat tímbrica. Audició de fragments corresponents als grups presentats.	A partir de l'audició de fragments musicals, ordenació d'instruments membranòfons, relació de cada instrument amb els registres agut, intermedi o greu i identificació de l'instrument que interpreta cada fragment. A partir d'una sèrie de noms d'instruments membranòfons d'un mateix grup, identificació d'un instrument de grup diferent.	2-5	Advertir les característiques pròpies dels instruments membranòfons. Conèixer el criteri de classificació dels instruments membranòfons.	Reconeixement de la certesa o falsedat d'enunciats relatius als instruments membranòfons. Classificació dels instruments membranòfons a partir d'un criteri.	4-5
	S3	4. Escoltar formes diferents d'utilitzar els contrastos dinàmics al llarg de la història.	Audició de fragments d' <i>Així parlà Zarathustra</i> , de R. Strauss. Visionament de «Bohemian Rhapsody», de Queen. Hàbit escoltar amb atenció.	Anàlisi de diferents aspectes d'un fragment musical: solo de timbals, intervencions orquestrals, dinàmica. Resolució d'exercicis referits al visionament d'una audició: músics, instruments, signe de dinàmica adequat a un moment de l'audició, recompte de pulsacions, tipus de compassos. Ordenació del visionament d'acord amb unes característiques determinades. Identificació d'una característica comuna a les dues audicions d'aquesta Unitat.	1-3 (CD) 1-5 (DVD)	Identificar els contrastos dinàmics en una obra musical.	Identificació dels contrastos dinàmics en una obra musical, a partir de l'audició de la pista 11 del CD 4.	Pista 11 (CD 4)
	S4 (CV)	5. Expressar-se musicalment a través dels instruments. 6. Avaluar l'aprenentatge.	L'obstinat rítmic. Interpretació una adaptació d' <i>El rei lleó</i> . Valoració de la importància de tocar en grup.	Assaig d'una melodia, acompanyada d'un obstinat, sobre una gravació.	1 (INT)	Saber interpretar una obra sobre una gravació.	Interpretació correcta d'una obra sobre una gravació.	Pista 79 (CD 1)

(*) Els nombres entre parèntesi relacionen les competències bàsiques amb els objectius, els continguts i els criteris d'avaluació de la unitat.

Els apartats **TIC** i **La música i...** no s'han inclòs en la programació perquè poden programar-se en sessions mensuals, trimestrals o establir-se com a deures per fer a casa.

Unitat 5

Programació d'Unitat i temporització (sessions)

Competències bàsiques (*)	Sessió	Objectius	Continguts	Activitats d'aprenentatge	Activ.	Criteris d'avaluació	Activitats d'avaluació	Aval.
<p>CC. Conèixer, vivenciar i experimentar el procés artístic a través de tècniques i instruments diversos. (1-7)</p> <p>CL. Adquirir un vocabulari musical bàsic. (1, 2, 3)</p> <p>CF. Valorar els avenços en la millora dels materials i de la instrumentació musical. (2, 3)</p> <p>CP i CS. Interpretar conjuntament una partitura. (6)</p> <p>CD. Utilitzar les tecnologies digitals: CD, DVD i activitats TIC. (4, 5)</p> <p>CA. Fer activitats per consolidar i avaluar l'aprenentatge. (4, 5, 6, 7)</p>	S1	1. Conèixer els factors que determinen el timbre dels sons. 2. Conèixer les famílies d'instruments de l'orquestra.	El timbre. Les famílies instrumentals de l'orquestra (corda, vent-fusta, vent-metall, percussió). Valoració de riquesa tímbrica d'les famílies d'instruments a l'orquestra.	Reflexió sobre els factors que influeixen en el timbre de diversos instruments musicals. A partir de l'observació i l'anàlisi d'una partitura orquestral, identificació d'elements musicals.	1-2	Entendre la relació que hi ha entre les característiques d'un cos sonor i el seu timbre. Reconèixer la combinació de timbres de les diferents famílies d'instruments com a element bàsic de la instrumentació.	A partir de frases inacabades relatives al timbre, addició de les paraules omeses. Reconeixement de la certesa o falsedat d'enunciats relatius als factors que influeixen al timbre. Elecció d'una definició d'instrumentació entre diverses propostes.	1-3
	S2	3. Conèixer i distingir els diferents grups d'instruments idiòfons.	Classificació i característiques dels instruments idiòfons en tres grups (de fusta, de metall i de materials diversos). Audició de fragments corresponents als grups presentats. Importància dels instruments idiòfons en la música escolar.	Identificació d'un nom no relatiu a una família d'instruments de l'orquestra. Audició de diversos instruments musicals i identificació del material amb el qual estan fabricats.	3-4	Advertir les característiques pròpies dels instruments idiòfons. Conèixer el criteri de classificació dels instruments idiòfons.	Elecció del nom d'un grup d'instruments a partir de la definició. Relació entre noms d'instruments idiòfons i noms de grups d'instruments.	4-5
	S3	4. Escoltar obres amb diferents tipus d'instrumentació. 5. Establir paral·lelismes entre audicions d'èpoques i estils diferents.	Audició del preludi de l'òpera <i>Carmen</i> , de G. Bizet. Visionament del <i>fantasma de l'òpera</i> , d'A. L. Weber. Hàbit d'escoltar amb atenció.	Identificació dels temes i instruments idiòfons que apareixen en una audició. Reconeixement de la certesa o falsedat de propostes relatives a una audició. Resolució d'exercicis referits al visionament d'una audició: melodia instrumental i melodia cantada, instruments, altures i temes. Identificació d'una característica comuna a les dues audicions d'aquesta Unitat.	1-4 (CD) 1-6 (DVD)	Identificar els canvis en l'instrumentació d'un tema en una obra musical.	A partir de l'audició de la pista 13 del CD 4, identificació de canvis en l'instrumentació d'un tema en una obra musical.	Pista 13 (CD 4)
	S4 (CV)	6. Expressar-se musicalment a través dels instruments. 7. Avaluar l'aprenentatge.	La pulsació. Interpretació d'una adaptació del preludi de <i>Carmen</i> . Valoració de la importància de tocar en grup.	Assaig d'un acompanyament rítmic sobre una gravació.	1 (INT)	Saber interpretar un acompanyament rítmic sobre una gravació.	Interpretació correcta d'un acompanyament rítmic sobre una gravació.	Pista 6 (CD 2)

(*) Els nombres entre parèntesi relacionen les competències bàsiques amb els objectius, els continguts i els criteris d'avaluació de la unitat.

Els apartats **TIC** i **La música i...** no s'han inclòs en la programació perquè poden programar-se en sessions mensuals, trimestrals o establir-se com a deures per fer a casa.

Unitat 6

Programació d'Unitat i temporització (sessions)

Competències bàsiques (*)	Sessió	Objectius	Continguts	Activitats d'aprenentatge	Activ.	Criteris d'avaluació	Activitats d'avaluació	Aval.
<p>CC. Conèixer, vivenciar i experimentar el procés artístic a través de tècniques i instruments diversos. (1-6)</p> <p>CL. Adquirir un vocabulari musical bàsic. (1-2)</p> <p>CF. Valorar els avenços en la millora dels materials i de la instrumentació musical. (2)</p> <p>CP i CS. Interpretar conjuntament una partitura. (5)</p> <p>CD. Utilitzar les tecnologies digitals: CD, DVD i activitats TIC. (3, 4)</p> <p>CA. Fer activitats per consolidar i avaluar l'aprenentatge. (3, 4, 5, 6)</p> <p>CM. Usar els conceptes bàsics de la geometria, la proporció i l'harmonia, com a part essencial de la creació i interpretació musical. (1)</p>	S1	1. Conèixer els elements que intervenen en la composició d'una melodia.	Observació de partitures amb exemples d'escales, intervals, acords i compassos. Comprensió del procés d'anàlisi d'intervals i del procés de construcció d'acords. Relació entre compàs i la seva mètrica. La varietat de melodies a través de la història com a font de riquesa cultural.	A partir de noms d'intervals proposats, representació en un pentagrama de grups de dues notes. Ordenació de partitures desordenades a partir de l'audició de la melodia i relació de ritmes amb els fragments melòdics de la partitura. Representació d'una melodia en el pentagrama a partir d'una sèrie de notes i una seqüència rítmica. Elecció d'un grup d'instruments que intervenen en una obra escoltada.	1-5	Saber analitzar una melodia i reconèixer-hi els elements que la componen.	Coneixement de les qualitats del so indispensables en una melodia. Addició de les paraules omeses en frases relatives al compàs. Distància entre notes consecutives d'una escala.	1-3
	S2	2. Conèixer i saber distingir els diferents grups d'instruments aeròfons.	Classificació i característiques dels instruments aeròfons (amb embocadura de bisell, embocadura de canya, embocadura de metall i aire mecànic). Audició de fragments corresponents als grups presentats. Valoració de les possibilitats expressives de les instruments aeròfons.	Ordenació de noms de grups d'instruments aeròfons a partir de l'audició de diversos fragments.	6	Advertir les característiques pròpies dels instruments aeròfons. Conèixer el criteri de classificació dels instruments aeròfons.	Senyalització de la proposta correcta. Relació entre noms d'instruments aeròfons, a partir d'una frase incompleta relativa als instruments aeròfons.	4-5
	S3	3. Escoltar diferents sonoritats dels instruments aeròfons a través de la història. 4. Establir paral·lelismes entre audicions d'èpoques i estils diferents.	Audició de fragments d'«En forma», de G. Miler, i <i>Quadres d'una exposició</i> , de M. Mussorgsky. Hàbit d'escoltar amb atenció.	Audició d'una obra seguint la partitura dels seus temes. Anàlisi d'una partitura incompleta i addició dels signes omesos. Relació de dos pentagrames amb els instruments que els corresponen. Identificació de les famílies d'instruments en el visionament d'una audició. Identificació d'una característica comuna a les dues audicions d'aquesta Unitat.	1-4 (CD) 1-6 (DVD)	Identificar la presència d'instruments aeròfons en una obra musical.	Identificació de la presència d'instruments aeròfons en una obra musical, a partir de l'audició de la pista 78 del CD 1.	Pista 78 (CD 1)
	S4 (CV)	5. Expressar-se musicalment a través dels instruments. 6. Avaluar l'aprenentatge.	<i>Da capo</i> . Interpretació d'una adaptació del tema de <i>La guerra dels galàxies</i> . Valoració de la importància de tocar en grup.	Assaig d'una melodia acompanyada d'un <i>da capo</i> .	1 (INT)	Interpretar una melodia acompanyada d'un <i>da capo</i> .	Interpretació d'una melodia acompanyada d'un <i>da capo</i> .	Pista 19 (CD 2)

(*) Els nombres entre parèntesi relacionen les competències bàsiques amb els objectius, els continguts i els criteris d'avaluació de la unitat.

Els apartats **TIC** i **La música i...** no s'han inclòs en la programació perquè poden programar-se en sessions mensuals, trimestrals o establir-se com a deures per fer a casa.

Unitat 7

Programació d'Unitat i temporització (sessions)

Competències bàsiques (*)	Sessió	Objectius	Continguts	Activitats d'aprenentatge	Activ.	Criteris d'avaluació	Activitats d'avaluació	Aval.
<p>CC. Conèixer, vivenciar i experimentar el procés artístic a través de tècniques i instruments diversos. (1-7)</p> <p>CL. Adquirir un vocabulari musical bàsic. (1, 2, 3)</p> <p>CF. Valorar els avenços en la millora dels materials i de la instrumentació musical. (2)</p> <p>CP i CS. Interpretar conjuntament una partitura. (6)</p> <p>CD. Utilitzar les tecnologies digitals: CD, DVD i activitats TIC. (4, 5)</p> <p>CA. Fer activitats per consolidar i avaluar l'aprenentatge. (4, 5, 6, 7)</p>	S1	<p>1. Saber identificar el moviment d'una obra i Saber com es representa en les partitures.</p> <p>2. Saber identificar el caràcter d'una obra i Saber com es representa en les partitures.</p>	<p>El <i>tempo</i>. El metrònom. Els indicadors de moviment regular (<i>lento</i>, <i>adagio</i>, <i>andante</i>, <i>moderato</i>, <i>allegro</i> i <i>vivace</i>) i variable (<i>ritardando</i>, <i>accelerando</i>). El caràcter i els indicadors de caràcter (misteriós, fúnebre, <i>scherzando</i>, apassionat, mogut). Càlcul de les pulsacions per minut d'una obra. Els indicacions de moviment i caràcter.</p>	<p>Relació amb la indicació de moviment que li correspon, a partir d'una indicació metronòmica. Relació de fragments musicals amb la indicació de moviment que li correspon. Elecció de l'indicador de moviment correcte entre diversos de proposats, a partir d'una audició.</p>	1-4	<p>Entendre el significat dels diferents indicadors de moviment. Conèixer la funció dels indicacions de caràcter.</p>	<p>Relació entre indicadors de moviment regular i graus de velocitat. A partir d'una indicació metronòmica, relació amb la indicació de moviment que li correspon. Identificació, en una sèrie de termes musicals, de la posició en les partitures dels indicadors de caràcter.</p>	1-3
	S2	<p>3. Conèixer i saber distingir els diferents grups d'instruments electròfons.</p>	<p>Classificació i característiques dels instruments electròfons en dos grups (electrònics i electroacústics). Audició de fragments corresponents als grups presentats. Els instruments electròfons en la música de l'actualitat.</p>	<p>Ordenació d'instruments electròfons a partir de l'audició de fragments musicals. Deducció de l'instrument electròfon que té la capacitat d'emetre sons sense la intervenció de recursos electrònics. Identificació d'un instrument electròfon de grup diferent. Audició de fragments musicals i identificació de l'instrument que interpreta cada un.</p>	5-8	<p>Advertir les característiques pròpies dels instruments electròfons. Conèixer el criteri de classificació dels instruments electròfons.</p>	<p>Reconeixement de la certesa o falsedat d'enunciats relatius als instruments electròfons. Cita de grups d'instruments electròfons i exemples de cada grup.</p>	4-5
	S3	<p>4. Escoltar la sonoritat de tipus de guitarres diferents.</p> <p>5. Establir paral·lelismes entre audicions d'èpoques i estils diferents.</p>	<p>Audició de fragments de «Johnny B. Goode», de C. Berry. Visionament de «Muntanyes del Canigó», popular. Hàbit d'escoltar amb atenció.</p>	<p>Identificació en una audició de fragments vocals, solos de guitarra i diàlegs entre veu i guitarra. Audició de fragments d'audicions i relació amb la indicació de moviment i caràcter. Resolució d'exercicis referits a un visionament d'una audició: cordes de la guitarra, família d'instruments de la guitarra espanyola i de l'elèctrica i variacions de la melodia.</p>	<p>1-5 (CD) 1-5 (DVD)</p>	<p>Identificar la presència d'una guitarra en una obra musical.</p>	<p>Identificació de la presència d'una guitarra en una obra musical, a partir de l'audició de la pista 19 del CD 4.</p>	<p>Pista 19 (CD 4)</p>
	S4 (CV)	<p>6. Expressar-se musicalment a través dels instruments.</p> <p>7. Avaluar l'aprenentatge.</p>	<p>L'obstinat rítmic. Indicacions de repetició (DC al final, fi). Interpretació d'una adaptació de <i>Memòries d'Àfrica</i>. Valoració de la importància de tocar en grup.</p>	<p>Assaig de dues melodies i un baix, acompanyats d'un obstinat, sobre una gravació.</p>	1 (INT)	<p>Saber interpretar una obra sobre una gravació.</p>	<p>Interpretació correcta d'una obra sobre una gravació.</p>	<p>Pista 36 (CD 2)</p>

(*) Els nombres entre parèntesi relacionen les competències bàsiques amb els objectius, els continguts i els criteris d'avaluació de la unitat.

Els apartats **TIC** i **La música i...** no s'han inclòs en la programació perquè poden programar-se en sessions mensuals, trimestrals o establir-se com a deures per fer a casa.

Unitat 8

Programació d'Unitat i temporització (sessions)

Competències bàsiques (*)	Sessió	Objectius	Continguts	Activitats d'aprenentatge	Activ.	Criteris d'avaluació	Activitats d'avaluació	Aval.
<p>CC. Conèixer, vivenciar i experimentar el procés artístic a través de tècniques i instruments diversos. (1-7)</p> <p>CL. Adquirir un vocabulari musical bàsic. (1, 2, 3)</p> <p>CF. Saber la importància de la música com a manifestació cultural. (1, 2)</p> <p>CP i CS. Interpretar conjuntament una partitura. (6)</p> <p>CD. Utilitzar les tecnologies digitals: CD, DVD i activitats TIC. (4, 5)</p> <p>CA. Fer activitats per consolidar i avaluar l'aprenentatge. (4, 5, 6, 7)</p> <p>CM. Usar conceptes bàsics de la geometria, la proporció i l'harmonia, com a part essencial de la creació i interpretació musical. (3)</p>	S1	1. Conèixer i apreciar la música popular de la nostra comunitat. 2. Conèixer i valorar la música ètnica.	La música popular i la música ètnica. Relació de l'evolució d'una cultura amb les seves manifestacions musicals. La importància del folklore com a font de riquesa cultural.	Cita d'actes en els quals s'interpreti música popular i balls de la pròpia comunitat. Investigació sobre instruments de la zona geogràfica pròpia i descripció. Audició d'un fragment de música ètnica i identificació de les seves característiques principals.	1-6	Comprendre el paper de la música popular en els esdeveniments culturals. Conèixer el significat de la música ètnica.	Adició de les paraules omeses, a partir de frases inacabades relatives a la música popular. Reconeixement de la certesa o falsedat d'enunciats relatius a la música ètnica.	1-2
	S2	3. Conèixer i saber distingir les formes musicals simples.	La forma musical. Repetició i contrast. Classificació i estructura dels formes musicals simples (binàries i ternàries). Audició de fragments corresponents als grups presentats. L'estructura de les obres musicals com a element clarificador del missatge musical.	Realització de formes binàries i ternàries, a partir de les partitures de temes proposats.	7	Conèixer l'estructura dels formes binàries i ternàries més habituals.	Adició de les paraules omeses en una frase relativa a la forma d'una composició. Elecció d'una estructura formal. A partir de la sèrie incompleta de les possibles estructures d'una forma ternària, addició de les lletres omeses.	3-5
	S3	4. Escoltar diferents obres basades en la música popular a través de la història. 5. Establir paral·lelismes entre audicions d'èpoques i estils diferents.	Audició de fragments de la cançó «Ojalá que llueva café», de J. L. Guerra. Visionament de la «Jota» de <i>Siete canciones españolas</i> , de M. de Falla. Hàbit d'escoltar amb atenció.	Identificació i recompte de les vegades que es pronuncia una paraula, reconeixement i ordenació dels noms pronunciats i identificació i cita d'efectes de so en l'audició, a partir d'una audició. Elecció de les paraules correctes per completar frases relatives a l'audició. Resolució d'exercicis referits al visionament d'una audició: motiu musical que es repeteix, esquema i altura dels veus femenines.	1-4 (CD) 1-6 (DVD)	Reconèixer elements de la música popular en una obra.	Reconeixement d'elements de la música popular en una obra, a partir de l'audició de la pista 15 del CD 4.	Pista 15 (CD 4)
	S4 (CV)	6. Expressar-se musicalment a través dels instruments. 7. Avaluar l'aprenentatge.	L'obstinat rítmic. Interpretació d'una composició. Valoració de la importància de tocar en un grup.	Assaig d'una melodia i un obstinat rítmic sobre una gravació.	1 (INT)	Saber interpretar una obra sobre una gravació.	Interpretació correcta d'una obra sobre una gravació.	Pista 45 (CD 2)

(*) Els nombres entre parèntesis relacionen les competències bàsiques amb els objectius, els continguts i els criteris d'avaluació de la unitat.

Els apartats **TIC** i **La música i...** no s'han inclòs en la programació perquè poden programar-se en sessions mensuals, trimestrals o establir-se com a deures per fer a casa.

Unitat 9

Programació d'Unitat i temporització (sessions)

Competències bàsiques (*)	Sessió	Objectius	Continguts	Activitats d'aprenentatge	Activ.	Criteris d'avaluació	Activitats d'avaluació	Aval.
<p>CC. Conèixer, vivenciar i experimentar el procés artístic a través de tècniques i instruments diversos. (1-7)</p> <p>CL. Adquirir un vocabulari musical bàsic. (1, 2, 3)</p> <p>CF. Avenços en la millora dels materials i de la instrumentació musical. (1, 2, 3)</p> <p>CP i CS. Interpretar conjuntament una partitura. (6)</p> <p>CD. Utilitzar les tecnologies digitals: CD, DVD i activitats TIC. (4, 5)</p> <p>CA. Fer activitats per consolidar i avaluar l'aprenentatge. (4, 5, 6, 7)</p> <p>CM. Usar conceptes bàsics de la geometria, la proporció i l'harmonia, com a part essencial de la creació i interpretació musical. (1, 2, 3)</p>	S1 S2	<p>1. Aplicar els coneixements de gèneres, instrumentació i formes musicals en la creació una obra musical.</p> <p>2. Saber elaborar una melodia, un ritme i una successió d'acords i dinàmiques, a partir d'una fórmula numèrica.</p> <p>3. Compondre una obra musical utilitzant correctament els elements de l'escriptura musical treballats.</p>	Els gèneres musicals, la veu humana, la forma musical, la melodia, el ritme, la dinàmica, els acords, el moviment i el caràcter. Observació del procés compositiu d'una obra serial. Audició de l'obra composta.	Composició d'una obra musical a partir de l'elecció prèvia dels seus elements (gènere, instruments i forma musical). Creació de sèries de nou notes, fórmules rítmiques, acords i signes de dinàmica ordenades lliurement. Elaboració d'una melodia, ritme, acords i dinàmiques aplicant una pauta numèrica proposada en les sèries anteriors. Representació en una partitura de tots els elements que formen la composició.	1-4	Advertir els elements que integren una obra musical, entenent-ne el significat i coneixent les característiques més importants de cada un.	A partir de dues columnes incompletes, addició dels noms de gèneres musicals omesos. A partir d'una classificació incompleta, addició dels noms d'instruments musicals omesos. A partir de frases incompletes, relatives als formes musicals, addició de les paraules omeses. Elecció del nom d'un aspecte relacionat amb el ritme. A partir d'una frase incompleta relativa als acords, senyalització de la resposta correcta.	1-5
	S3	<p>4. Escoltar tipus de marxes diferents a través de la història.</p> <p>5. Establir paral·lelismes entre audicions d'èpoques i estils diferents.</p>	Audició de la «Marxa de pompa i circumstància», d'E. Elgar. Visionament de fragments de la banda sonora de <i>La guerra dels galàxies</i> , de J. Williams. Hàbit d'escoltar amb atenció.	A partir d'una audició, marcació del pols i identificació de l'enunciat correcte, compleció de la partitura amb l'ajuda de la flauta i senyalització de la fórmula rítmica correcta. Resolució d'exercicis relatius al visionament d'una audició: elecció del ritme utilitzat en el tema i del nombre de compassos del tema principal d'un fragment. Reconeixement de la certesa o falsedat de tres enunciats relacionats amb el tema. A partir de frases incompletes relatives a les dues audicions, identificació de característiques comunes i addició dels paraules omeses.	1-4 (CD) 1-6 (DVD)	Identificar la mètrica binària, característica de les marxes, en l'audició d'una obra musical.	Identificació de la mètrica binària, característica de les marxes, en l'audició d'una obra musical, a partir de l'audició de la pista 1 del CD 1.	Pista 1 (CD 1)
	S4 (CV)	<p>6. Expressar-se musicalment a través dels instruments.</p> <p>7. Avaluar l'aprenentatge.</p>	L'obstinat rítmic. Interpretació d'un acompanyament rítmic obstinat. Valoració de la importància de tocar en un grup.	Assaig d'un obstinat rítmic, sobre una gravació.	1 (INT)	Saber interpretar una obra sobre una gravació.	Interpretació correcta d'una obra sobre una gravació.	Pista 50 (CD 2)

(*) Els nombres entre parèntesi relacionen les competències bàsiques amb els objectius, els continguts i els criteris d'avaluació de la unitat.

Els apartats **TIC** i **La música i...** no s'han inclòs en la programació perquè poden programar-se en sessions mensuals, trimestrals o establir-se com a deures per fer a casa.

Unitat 10

Programació d'Unitat i temporització (sessions)

Competències bàsiques (*)	Sessió	Objectius	Continguts	Activitats d'aprenentatge	Activ.	Criteris d'avaluació	Activitats d'avaluació	Aval.
<p>CC. Conèixer, vivenciar i experimentar el procés artístic a través de tècniques i instruments diversos. (1-6)</p> <p>CL. Adquirir un vocabulari musical bàsic. (1, 2)</p> <p>CF. Valorar els avenços en la millora dels materials i de la instrumentació musical. (2)</p> <p>CP i CS. Interpretar conjuntament una partitura. (5)</p> <p>CD. Utilitzar les tecnologies digitals: CD, DVD i activitats TIC. (3, 4)</p> <p>CA. Fer activitats per consolidar i avaluar l'aprenentatge. (3, 4, 5, 6)</p>	S1	1. Conèixer la tonalitat i distingir els seus elements formatius: les escales, els intervals i els acords.	La melodia, les escales, els graus, els intervals, els acords, la tonalitat, l'armadura, el becaire. Observació de partitures amb exemples de diferents tipus d'escales, intervals i acords Comprensió de la funció de l'armadura. La riquesa del llenguatge musical.	Ressenya de la distància que hi ha entre les notes d'una escala cromàtica. Identificació de les notes que més es repeteixen en una partitura i deducció del grau de l'escala que ocupen. Audició de fragments musicals i relació de les partitures dels seus temes amb escales proposades.	1-3	Entendre com es formen les escales i els acords d'una tonalitat.	Relació de quatre graus de l'escala amb els seus noms. Identificació de la diferència que hi ha entre una escala cromàtica i una escala major. Construcció de tres acords majors i tres acords menors.	1-3
	S2	2. Conèixer i saber distingir els agrupacions orquestrals.	Lectura de les característiques de les agrupacions orquestrals (orquestra de corda, orquestra simfònica i banda de música). Audició de fragments corresponents a les agrupacions presentades. Les bandes de música com a vehicle de tradició musical.	A partir de l'anàlisi d'una partitura, identificació de l'agrupació que la interpreta, indicacions de dinàmica i moviment i reconeixement del criteri d'ordenació dels instruments en una partitura orquestral.	4-6	Advertir els grups d'instruments que componen les diferents agrupacions orquestrals.	A partir d'una llista d'instruments ordenada segons la seva distribució en una partitura orquestral, identificació dels instruments mal col·locats. A partir d'una sèrie d'instruments, identificació de què no figura en una banda de música.	4-5
	S3	3. Escoltar sonoritats diferents en interpretacions de les agrupacions orquestrals. 4. Establir paral·lelismes entre audicions d'èpoques i estils diferents.	Audició de fragments d'«On the trail» de la <i>Grand Canyon Suite</i> , de F. Grofé. Visionament de <i>La llista de Schindler</i> (banda sonora), de J. Williams. Hàbit d'escoltar amb atenció.	Identificació de l'estructura d'una audició. Reconeixement de la certesa o falsedat d'uns enunciats relatius a les parts d'una audició. A partir del visionament d'una audició, identificació d'un instrument en concret i del <i>tempo</i> , el caràcter, la tonalitat i l'esquema d'un fragment. Comparació de les dues audicions d'aquesta Unitat en funció del gènere a què pertanyen.	1-5 (CD) 1-5 (DVD)	Identificar la sonoritat d'una agrupació orquestral.	Identificació de la sonoritat d'una agrupació orquestral, a partir de l'audició de la pista 6 del CD 2.	Pista 6 (CD 2)
	S4 (CV)	5. Expressar-se musicalment a través dels instruments. 6. Avaluar l'aprenentatge.	L'obstinat rítmic. Interpretació d'una adaptació d' <i>Oh, Susanna!</i> (popular nord-americana). Valoració de la importància de tocar en grup.	Assaig d'una melodia acompanyada d'un obstinat rítmic sobre una gravació.	1 (INT)	Saber interpretar una obra sobre una gravació.	Interpretació correcta d'una obra sobre una gravació.	Pista 11 (CD 3)

(*) Els nombres entre parèntesi relacionen les competències bàsiques amb els objectius, els continguts i els criteris d'avaluació de la unitat.

Els apartats **TIC i La música i...** no s'han inclòs en la programació perquè poden programar-se en sessions mensuals, trimestrals o establir-se com a deures per fer a casa.

Unitat 11

Programació d'Unitat i temporització (sessions)

Competències bàsiques (*)	Sessió	Objectius	Continguts	Activitats d'aprenentatge	Activ.	Criteris d'avaluació	Activitats d'avaluació	Aval.
<p>CC. Conèixer, vivenciar i experimentar el procés artístic a través de tècniques i instruments diversos. (1-7)</p> <p>CL. Adquirir un vocabulari musical bàsic. (1, 2, 3)</p> <p>CF. Valorar els avenços en la millora dels materials i de la instrumentació musical. (3)</p> <p>CP i CS. Interpretar conjuntament l'adaptació d'una partitura. (6)</p> <p>CD. Utilitzar les tecnologies digitals: CD, DVD i activitats TIC. (4, 5)</p> <p>CA. Fer activitats per consolidar i avaluar l'aprenentatge. (4, 5, 6, 7)</p> <p>CM. Usar conceptes bàsics de la geometria, la proporció i l'harmonia, com a part essencial de la creació i interpretació musical. (1, 2)</p>	S1	<p>1. Identificar la subdivisió binària o ternària del pols en una obra i la seva representació en la partitura.</p> <p>2. Conèixer la síncope i el contratemps i els seus efectes rítmics.</p>	El compàs simple i el compost. Audició d'exemples i deducció de la subdivisió binària o ternària de la pulsació. La interpretació correcta del ritme. La síncope i el contratemps. Observació de partitures amb exemples de síncope i contratemps.	Audició d'obres de subdivisió ternària i interpretació d'una polirítmia sobre la gravació. Anàlisi d'una partitura, localització dels seus polsos i identificació de síncope i contratemps.	1-3	Conèixer i saber distingir els compassos simples i compostos. Entendre l'efecte rítmic que produeixen la síncope i el contratemps.	Identificació de compassos amb el grup corresponent. Identificació de compassos amb la figura que correspon a la seva pulsació. Reconeixement de la definició de contratemps.	1-3
	S2	3. Conèixer i saber distingir les agrupacions de cambra.	Les agrupacions de cambra (duos, trios, quartets, quintets...) i les seves característiques. Audició de fragments corresponents a aquestes agrupacions. La riquesa expressiva dels agrupacions de cambra.	Identificació del fragment no interpretat per una agrupació de cambra. Identificació de l'instrument o agrupació que interpreta un fragment musical. Identificació dels instruments que formen el quintet de vent-metall.	4-7	Advertir les característiques de les agrupacions instrumentals de cambra i distingir les seves formacions més representatives.	Identificació dels instruments que componen la formació més característica del trio. Reconeixement dels instruments que formen un quartet de corda.	4-5
	S3	4. Escoltar diferents tipus d'obres interpretades per agrupacions de corda a través de la història. 5. Establir paral·lelismes entre audicions d'èpoques i estils diferents.	Audició de «Minuet» del <i>Quintet op. 11, núm. 5</i> , de L. Boccherini. Visionament d' <i>Eleanor Rigby</i> i <i>Help</i> , de The Beatles. Hàbit d'escoltar amb atenció.	Identificació del tipus d'agrupació o instrument que interpreta l'audició. Identificació de l'estructura i de les característiques de l'obra. Localització de les pulsacions i identificació de síncope i contratemps. Resolució d'exercicis referits al visionament de dues audicions: característiques musicals, instrumentació, forma musical i compassos	1-4 (CD) 1-6 (DVD)	Identificar la sonoritat d'una agrupació de cambra.	Identificació de la sonoritat d'una agrupació de cambra, a partir de l'audició de la pista 32 del CD 3.	Pista 32 (CD 3)
	S4 (CV)	6. Expressar-se musicalment a través dels instruments. 7. Avaluar l'aprenentatge.	L'obstinat rítmic. Interpretació d'una adaptació de <i>Yellow submarine</i> . Valoració de la importància de tocar en grup.	Assaig d'una melodia acompanyada d'un obstinat rítmic, sobre una gravació.	1 (INT)	Saber interpretar una obra sobre una gravació.	Interpretació correcta d'una obra sobre una gravació.	Pista 28 (CD 3)

(*) Els nombres entre parèntesi relacionen les competències bàsiques amb els objectius, els continguts i els criteris d'avaluació de la unitat.

Els apartats **TIC** i **La música i...** no s'han inclòs en la programació perquè poden programar-se en sessions mensuals, trimestrals o establir-se com a deures per fer a casa.

Unitat 12

Programació d'Unitat i temporització (sessions)

Competències bàsiques (*)	Sessió	Objectius	Continguts	Activitats d'aprenentatge	Activ.	Criteris d'avaluació	Activitats d'avaluació	Aval.
<p>CC. Coneixement, anàlisi i valoració de l'art com a reflex dels processos culturals, econòmics i socials d'una societat en un moment històric determinat. Concepció de l'artista com a mitjancer cultural. (1-7)</p> <p>CL. Adquirir un vocabulari musical bàsic. (1, 2, 3)</p> <p>CF. Importància de la música com a manifestació cultural. (1, 3)</p> <p>CP i CS. Interpretar conjuntament una partitura. (6)</p> <p>CD. Utilitzar les tecnologies digitals: CD, DVD i activitats TIC. (4, 5)</p> <p>CA. Fer activitats per consolidar i avaluar l'aprenentatge. (4, 5, 6, 7)</p>	S1	1. Conèixer i saber apreciar les agrupacions, els instruments i les danses populars de la nostra comunitat.	Les agrupacions, els instruments i els danses populars. Lectura d'un text explicatiu. Reconeixement de la importància de la música en les manifestacions culturals de la nostra comunitat.	Anàlisi d'una dansa de la comunitat pròpia. Localització en un mapa del lloc originari d'una dansa. Investigació de la història i característiques d'un instrument de la comunitat pròpia.	1-3	Entendre el paper de la música en les manifestacions culturals de la nostra comunitat.	Identificació de l'enunciat correcte i addició de les paraules omeses, a partir d'enunciats relatius a agrupacions, instruments i danses populars.	1-2
	S2	2. Conèixer i saber distingir les textures musicals. 3. Conèixer i valorar els instruments antics.	Lectura de les característiques de les principals textures musicals (homofònica, contrapuntística, polaritat melodia-baix i melodia acompanyada). Observació de partitures i audició de fragments corresponents als textures presentades. Les diferents sonoritats dels instruments antics.	A partir de l'audició d'un fragment musical, elecció de la textura correcta, identificació de l'instrument o instruments que l'interpreten, la família a la qual pertanyen i el tipus de música.	4-7	Advertir les característiques distintives de les principals textures musicals (homofònica, contrapuntística, polaritat melodia-baix i melodia acompanyada).	Identificació de l'enunciat correcte, a partir d'enunciats relatius a les textures musicals. Reconeixement d'un instrument antic, a partir de noms d'instruments musicals.	3-4
	S3	4. Escoltar diferents tipus d'obres basades en danses populars a través de la història. 5. Establir paral·lelismes entre audicions d'èpoques i estils diferents.	Audició de fragments de «La dansa de Zorba», de M. Theodorakis. Visionament de «Gavota I i II» de la <i>Suite núm. 3 en Re Major</i> BWV 1068, de J. S. Bach. Hàbit d'escoltar amb atenció.	A partir d'una audició i de l'anàlisi de la seva partitura, identificació de la textura, elecció de l'enunciat correcte relatiu a la seva pulsació, identificació de l'estructura de l'obra i addició de les paraules omeses en frases incompletes. A partir del visionament d'una audició, detecció del ritme de la melodia, els instruments, l'estructura binària i els contrastos. Reconeixement de la certesa o falsedat d'enunciats relatius als dues audicions d'aquesta Unitat.	1-4 (CD) 1-5 (DVD)	Reconèixer elements de la dansa en una obra musical.	Identificació del nom d'una dansa grega, a partir de l'audició de la pista 8 del CD 3.	Pista 8 (CD 3)
	S4 (CV)	6. Expressar-se musicalment a través dels instruments. 7. Avaluar l'aprenentatge.	L'obstinat rítmic. Interpretació d'una adaptació de <i>Koko leo ko</i> , popular del Senegal. Valoració de la importància de tocar en grup.	Assaig d'una melodia acompanyada d'un obstinat rítmic, sobre una gravació.	1 (INT)	Saber interpretar una obra sobre una gravació.	Interpretació correcta d'una obra sobre una gravació.	Pista 41 (CD 3)

(*) Els nombres entre parèntesis relacionen les competències bàsiques amb els objectius, els continguts i els criteris d'avaluació de la unitat.

Els apartats **TIC** i **La música i...** no s'han inclòs en la programació perquè poden programar-se en sessions mensuals, trimestrals o establir-se com a deures per fer a casa.

Unitat 13

Programació d'Unitat i temporització (sessions)

Competències bàsiques (*)	Sessió	Objectius	Continguts	Activitats d'aprenentatge	Activ.	Criteris d'avaluació	Activitats d'avaluació	Aval.
CC. Conèixer, analitzar i valorar l'art com a reflex dels processos culturals, econòmics i socials d'una societat en un moment històric determinat. Identificar la figura de l'artista com a mitjancer cultural. (1-6)	S1	1. Reconèixer la funció dels mitjans de comunicació en la difusió de la música.	La música i els mitjans de comunicació (ràdio, televisió, cinema). Música de fons i de pantalla. Valoració del paper dels mitjans de comunicació en la difusió de la música.	Audició d'un programa radiofònic de contingut musical i ressenya del tipus de música que ofereix. Investigació sobre programes de televisió que dediquin la majoria del temps a continguts musicals. Audició de fragments de bandes sonores i identificació de les seves funcions.	1-3	Ser conscient de la relació de la música amb els mitjans de comunicació.	Cita de mitjans de comunicació que contribueixin a la difusió de la música i d'una obra musical utilitzada en algun anunci publicitari.	1-2
CL. Adquirir un vocabulari musical bàsic. (1, 2) CF. Valorar la música com a manifestació cultural. (1, 2) CP i CS. Interpretar conjuntament una partitura. (5)	S2	2. Conèixer i saber distingir la forma rondó i tema amb variacions.	Observació de l'estructura de les formes rondó i tema amb variacions i anàlisi de partitures il·lustratives. Audició de fragments corresponents a les formes presentades. La riquesa expressiva de les agrupacions de cambra.	Elaboració d'un rondó a partir de frases de creació pròpia. Localització de variacions entre dues partitures. A partir de l'audició d'un fragment d'un tema amb variacions, identificació d'elements modificats.	4-6	Reconèixer l'estructura dels formes rondó i tema amb variacions.	Ressenya d'estructures musicals utilitzant la seva notació alfabètica. A partir de la definició d'una forma musical, identificació de la forma definida. Cita d'elements susceptibles de patir modificacions en un tema amb variacions.	3-5
CD. Utilitzar les tecnologies digitals: CD, DVD i activitats TIC. (3, 4) CA. Fer activitats per consolidar i avaluar l'aprenentatge. (3, 4, 5, 6)	S3	3. Escoltar obres que fan servir la variació a través de la història. 4. Establir paral·lelismes entre audicions d'èpoques i estils diferents.	Temes de la pel·lícula <i>El Senyor dels Anells</i> , de H. Shore. Visionament de <i>Rondó en re major per a piano i orquestra K382</i> , de W. A. Mozart. Hàbit d'escoltar amb atenció.	A partir d'una audició, numeració de partitures segons l'ordre d'aparició i addició dels paraules omeses en frases incompletes. A partir del visionament d'una audició, anàlisi del tema i de la seva estructura, de les variacions i dels instruments. Comparació de dues audicions en funció del tipus de variacions que utilitzen.	1-3 (CD) 1-5 (DVD)	Identificar la variació d'un element musical en la repetició d'un tema.	Identificació de la variació d'un element musical en la repetició d'un tema, a partir de l'audició de la pista 48 del CD 2.	Pista 48 (CD 2)
	S4 (CV)	5. Expressar-se musicalment a través dels instruments. 6. Avaluar l'aprenentatge.	Interpretació de <i>Rondó xinès</i> , de F. Vila. Valoració de la importància de tocar en grup.	Assaig d'una melodia sobre una gravació.	1 (INT)	Saber interpretar una obra sobre una gravació.	Interpretació correcta d'una sobre una gravació.	Pista 48 (CD 3)

(*) Els nombres entre parèntesi relacionen les competències bàsiques amb els objectius, els continguts i els criteris d'avaluació de la unitat.

Els apartats TIC i La música i... no s'han inclòs en la programació perquè poden programar-se en sessions mensuals, trimestrals o establir-se com a deures per fer a casa.

Unitat 14

Programació d'Unitat i temporització (sessions)

Competències bàsiques (*)	Sessió	Objectius	Continguts	Activitats d'aprenentatge	Activ.	Criteris d'avaluació	Activitats d'avaluació	Aval.
CC. Conèixer, analitzar i valorar l'art com a reflex dels processos culturals, econòmics i socials d'una societat en un moment històric determinat. Concepció de l'artista com a mitjancer cultural. (1-7)	S1	1. Reconèixer el paper de la música en la publicitat i advertir els seus recursos principals.	Recursos musicals en la publicitat. Actitud crítica respecte dels missatges publicitaris.	Recerca del títol i autor d'alguna cançó utilitzada en un anunci de televisió. Anàlisi de les característiques principals d'anuncis publicitaris. Elaboració d'un anunci a partir d'unes pautes proposades.	1-3	Comprendre els recursos musicals de la publicitat.	Cita de músiques que apareguin en anuncis. A partir d'obres musicals proposades, elecció de la més adequada per a un anunci publicitari.	1-2
CL. Adquirir un vocabulari musical bàsic. (1, 2, 3) CF. Valorar la música com a manifestació cultural. (1, 2, 3) CP i CS. Interpretar conjuntament una partitura. (6)	S2	2. Conèixer i saber identificar la forma fuga. 3. Conèixer i saber identificar la forma sonata.	Fuga. Audició de la lectura conjunta de tres poemes d'Antonio Machado. Sonata. Estructura (exposició, desenvolupament i reexposició). Valoració de la importància de les formes fuga i sonata en l'evolució de la història de la música.	Observació de la partitura d'una fuga i localització dels fragments monòdics. Recerca de poesies que continguin una mateixa paraula i lectura d'aquestes a manera de fuga. Audició de dos fragments musicals i deducció de quin correspon a una sonata i quin a una fuga.	4-5	Reconèixer l'estructura dels formes fuga i sonata.	Ressenya de l'esquema de la forma sonata. A partir de la definició d'una forma musical, identificació de la forma definida. Elecció de la tonalitat que correspondria al tema d'una forma sonata.	3-5
CD. Utilitzar les tecnologies digitals: CD, DVD i activitats TIC. (4, 5) CA. Fer activitats per consolidar i avaluar l'aprenentatge. (4, 5, 6, 7)	S3	4. Escoltar obres amb tipus diferents d'estructura formal a través de la història. 5. Establir paral·lelismes entre audicions d'èpoques i estils diferents.	Audició de fragments de la <i>Sinfonia núm. 5</i> , de Beethoven Visionament d' <i>Ain't no mountain high enough</i> , interpretat per M. McDonald. Hàbit d'escoltar amb atenció.	Audició d'una audició marcant-ne el pols en la partitura i en un musicograma. Elecció de la forma musical que s'utilitza en l'audició. Resolució d'exercicis referits al visionament d'una audició: instruments, estructura, cantants. Elecció d'un producte adequat per ser anunciat amb alguna de les audicions d'aquesta Unitat.	1-3 (CD) 1-6 (DVD)	Identificar l'estructura d'una obra musical.	Identificació de l'estructura d'una obra musical, a partir de l'audició de la pista 66 del CD 1.	Pista 66 (CD 1)
	S4 (CV)	6. Expressar-se musicalment a través dels instruments. 7. Avaluar l'aprenentatge.	L'obstinat rítmic. Interpretació d'una adaptació de <i>Come Softly to Me</i> , d'A. Franklin. Valoració de la importància de tocar en grup.	Assaig d'una melodia acompanyada d'un obstinat rítmic, sobre una gravació.	1 (INT)	Saber interpretar una obra sobre una gravació.	Interpretació correcta d'una obra sobre una gravació.	Pista 62 (CD 3)

(*) Els nombres entre parèntesi relacionen les competències bàsiques amb els objectius, els continguts i els criteris d'avaluació de la unitat.

Els apartats TIC i La música i... no s'han inclòs en la programació perquè poden programar-se en sessions mensuals, trimestrals o establir-se com a deures per fer a casa.

Unitat 15

Programació d'Unitat i temporització (sessions)

Competències bàsiques (*)	Sessió	Objectius	Continguts	Activitats d'aprenentatge	Activ.	Criteris d'avaluació	Activitats d'avaluació	Aval.
CC. Conèixer, analitzar i valorar l'art com a reflex dels processos culturals, econòmics i socials d'una societat en un moment històric determinat. Concepció de l'artista com a mitjancer cultural. (1-7) CL. Adquirir un vocabulari musical bàsic. (1, 2, 3) CF. Valorar la música com a manifestació cultural. (1, 2, 3) CP i CS. Interpretar conjuntament una partitura. (6) CD. Utilitzar les tecnologies digitals: CD, DVD i activitats TIC. (4, 5) CA. Fer activitats per consolidar i avaluar l'aprenentatge. (4, 5, 6, 7)	S1	1. Conèixer les aplicacions de les noves tecnologies en el camp musical.	Sistemes de reproducció i/o gravació de so: gramòfon, tocadiscos, casset, disc compacte, DAT, <i>minidisc</i> i DVD. So analògic i so digital. La importància de l'evolució tecnològica en la qualitat de les gravacions musicals.	Relació de característiques d'un CD amb les seves abreviatures corresponents. A partir de l'edició d'un arxiu MIDI, experimentació dels possibilitats musicals de la informàtica.	1-2	Comprendre les característiques distintives del so analògic i el so digital.	Identificació de la combinació de lletres que no correspon a una tècnica de gravació. Identificació de formes de gravació de so. Cita de sistemes de gravació-reproducció.	1-3
	S2	2. Identificar les característiques de la música escènica i Conèixer les seves principals manifestacions. 3. Classificar i distingir les agrupacions vocals.	Audició de fragments corresponents a les manifestacions de música escènica presentades: òpera, sarsuela, musical, ballet, banda sonora. La funció expressiva de la música dins una representació escènica. Classificació de les agrupacions vocals: masses corals i agrupacions de cambra. Audició de fragments corresponents a tres tipus d'agrupacions vocals. Estima per la música vocal.	Audició de fragments de música escènica i identificació de l'ordre d'audició. Identificació de l'intèrpret d'una audició.	3-4	Comprendre les característiques distintives del so analògic i el so digital.	A partir de diverses propostes, identificació del tipus de música a què pertanyen les òperes, musicals, ballets i sarsueles. Formació d'un cor de veus mixtes.	4-5
	S3	4. Escoltar obres diferents interpretades per agrupacions vocals. 5. Establir paral·lelismes entre audicions d'èpoques i estils diferents.	Audició de fragments de «Va pensiero», de l'òpera <i>Nabucco</i> , de G. Verdi. Visionament de «Jellicle Songs for Jellicle Cats», del musical <i>Cats</i> , d'A. L. Webber. Hàbit d'escoltar amb atenció.	Audició d'una obra i identificació del tipus d'agrupació vocal i de la seva estructura. Ordenació de partitures corresponents a fragments musicals escoltats. Anàlisi de formules rítmiques. Visionament d'una audició i identificació de fragments cantats a l'uníson i a diverses veus i identificació de la seva estructura. Identificació de característiques comunes a les dues audicions d'aquesta Unitat.	1-4 (CD) 1-5 (DVD)	Identificar el tipus d'agrupació vocal (massa coral o agrupació de cambra), que interpreta una obra musical.	Reconeixement del tipus d'agrupació vocal (massa coral o agrupació de cambra) que interpreta una obra musical, a partir de l'audició de la pista 45 del CD 1.	Pista 45 (CD 1)
	S4 (CV)	6. Expressar-se musicalment a través de la veu. 7. Avaluar l'aprenentatge.	Cant d'una adaptació de «Va pensiero», de l'òpera <i>Nabucco</i> , de G. Verdi. Valoració de la importància de cantar en grup.	Assaig d'una melodia sobre una gravació.	1 (INT)	Saber interpretar una obra sobre una gravació.	Interpretació correcta d'una obra sobre una gravació.	Pista 11 (CD 4)

(*) Els nombres entre parèntesi relacionen les competències bàsiques amb els objectius, els continguts i els criteris d'avaluació de la unitat.

Els apartats **TIC** i **La música i...** no s'han inclòs en la programació perquè poden programar-se en sessions mensuals, trimestrals o establir-se com a deures per fer a casa.

Unitat 16

Programació d'Unitat i temporització (sessions)

Competències bàsiques (*)	Sessió	Objectius	Continguts	Activitats d'aprenentatge	Activ.	Criteris d'avaluació	Activitats d'avaluació	Aval.
<p>CC. Conèixer, analitzar i valorar l'art com a reflex dels processos culturals, econòmics i socials d'una societat en un moment històric determinat. Concepció de l'artista com a mitjancer cultural. (1-7)</p> <p>CL. Adquirir un vocabulari musical bàsic. (1, 2, 3)</p>	S1 S2	<p>1. Conèixer l'evolució de la música moderna des dels seus orígens fins a la dècada dels 40.</p> <p>2. Saber identificar les característiques dels diferents moviments musicals de la dècada dels 40 i saber qui són els compositors i intèrprets més importants.</p> <p>3. Distingir els instruments i les agrupacions més representatives de la música jazz.</p>	<p>L'espiritual negre. Les <i>worksongs</i>. El <i>ragtime</i>. El blues (<i>break, blue notes</i>). L'estil Nova Orleans. La <i>big band</i>. El swing (el <i>riff</i>). Lectura de textos explicatius dels conceptes de la Unitat i observació de fotografies. Audició de fragments corresponents a les formes i estils presentats. Valoració de la capacitat d'improvisació dels músics de blues i jazz. La riquesa rítmica de la música de jazz.</p>	<p>Audició d'un espiritual negre, un <i>ragtime</i>, un blues, una obra d'estil de Nova Orleans i un swing i identificació de les seves característiques principals. Audició d'una obra d'estil Nova Orleans i identificació de les seves característiques principals.</p>	1-5	<p>Conèixer i saber distingir les característiques pròpies dels moviments de la música moderna, des dels seus orígens fins a la dècada dels 40.</p>	<p>Identificació del nom correcte, a partir de la definició d'un estil musical. Reconeixement del significat del nom <i>worksong</i>. Identificació d'una característica falsa del blues. Identificació de l'instrument per al qual estaven compostos els <i>ragtimes</i>. Identificació de l'origen de la <i>big band</i>.</p>	1-5
<p>CF. Valorar la música com a manifestació cultural. (1, 2, 3)</p> <p>CP i CS. Interpretar conjuntament una partitura. (6)</p> <p>CD. Utilitzar les tecnologies digitals: CD, DVD i activitats TIC. (4, 5)</p> <p>CA. Fer activitats per consolidar i avaluar l'aprenentatge. (4, 5, 6, 7)</p>	S3	<p>4. Escoltar formes diferents d'utilitzar l'alternança entre solos i <i>tutti</i> en una obra musical a través de la història.</p> <p>5. Establir paral·lelismes entre audicions d'èpoques i estils diferents.</p>	<p>Audició de fragments de <i>Jam with Sam</i>, de D. Ellington. Visionament de «La primavera» (primer moviment) de <i>Les quatre estacions</i>, d'A. Vivaldi. Hàbit d'escoltar amb atenció.</p>	<p>Identificació de l'estructura d'una audició, de les característiques de l'acompanyament dels solos i deducció dels compassos de durada de cada un. Visionament d'una audició i identificació de solos i <i>tutti</i>, de les dinàmiques, dels instruments i del moviment. Reconeixement de la certesa o falsedat d'enunciats relatius a les dues audicions d'aquesta Unitat.</p>	1-4 (CD) 1-5 (DVD)	<p>Identificar la presència de solos en una obra musical.</p>	<p>Identificació de la presència de solos en una obra musical, a partir de l'audició de la pista 12 del CD 3.</p>	Pista 12 (CD 3)
	S4 (CV)	<p>6. Expressar-se musicalment a través dels instruments.</p> <p>7. Avaluar l'aprenentatge.</p>	<p>L'obstinat rítmic. Interpretació d'una adaptació de <i>When the Saints Go Marching In</i> (popular americana).</p>	<p>Assaig d'una melodia acompanyada d'un obstinat rítmic, sobre una gravació.</p>	1 (INT)	<p>Saber interpretar una obra sobre una gravació.</p>	<p>Interpretació correcta d'una obra sobre una gravació.</p>	Pista 26 (CD 4)

(*) Els nombres entre parèntesi relacionen les competències bàsiques amb els objectius, els continguts i els criteris d'avaluació de la unitat.

Els apartats **TIC** i **La música i...** no s'han inclòs en la programació perquè poden programar-se en sessions mensuals, trimestrals o establir-se com a deures per fer a casa.

Unitat 17

Programació d'Unitat i temporització (sessions)

Competències bàsiques (*)	Sessió	Objectius	Continguts	Activitats d'aprenentatge	Activ.	Criteris d'avaluació	Activitats d'avaluació	Aval.
<p>CC. Conèixer, analitzar i valorar l'art com a reflex dels processos culturals, econòmics i socials d'una societat en un moment històric determinat. Concepció de l'artista com a mitjancer cultural. (1-7)</p> <p>CL. Adquirir un vocabulari musical bàsic. (1, 2, 3)</p> <p>CF. Valorar la música com a manifestació cultural. (1, 2, 3)</p>	S1 S2	<p>1. Conèixer l'evolució de la música moderna de la dècada dels 50 a la dels 90.</p> <p>2. Saber identificar les característiques dels diferents moviments musicals de la dècada dels 50 i saber qui són els compositors i intèrprets més importants.</p> <p>3. Distingir els instruments i les agrupacions més representatives de la música pop-rock.</p>	<p>El <i>rock-and-roll</i>, el <i>folk rock</i>, el <i>pop rock</i>, la música <i>mod</i>, el <i>soul</i>, el <i>rock dur</i>, la música <i>punk</i>, el <i>rock progressiu</i>, el <i>reggae</i>, el <i>glam rock</i>, la <i>new wave</i>, la música <i>disco</i>, el <i>funk</i>, el <i>rap</i> i la música <i>house</i>. Lectura de textos explicatius dels conceptes de la Unitat i observació de fotografies. Audició de fragments corresponents als moviments presentats. Conscienciació de la influència dels diferents moviments de la música moderna en la societat. Valoració de la interpretació musical en directe.</p>	<p>Relació de noms de moviments musicals amb les seves característiques. Audició de fragments de cançons i identificació de l'estil de cadascuna.</p>	1-4	<p>Conèixer i saber distingir les característiques pròpies dels moviments de la música moderna, des de la dècada dels 50 a la dels 90.</p>	<p>Identificació del nom d'un estil musical de les dècades de 1950 i 1960. Relació d'estils musicals amb el país de què provenen. Relació d'estils musicals amb els seus màxims representants. Ressenya de les principals característiques d'un estil musical de la dècada de 1970.</p>	1-5
<p>CP i CS. Interpretar conjuntament una partitura. (6)</p> <p>CD. Utilitzar les tecnologies digitals: CD, DVD i activitats TIC. (4, 5)</p> <p>CA. Fer activitats per consolidar i avaluar l'aprenentatge. (4, 5, 6, 7)</p>	S3	<p>4. Escoltar exemples d'obres musicals a través de la història, creades a partir de la funció social dels seus intèrprets.</p> <p>5. Establir paral·lelismes entre audicions d'èpoques i estils diferents.</p>	<p>Audició de fragments de <i>I'm a Rocker</i>, de B. Springsteen, Visionament d'un fragment de l'òpera <i>La Bohème</i>, de G. Puccini. Hàbit d'escoltar amb atenció.</p>	<p>Identificació de la partitura i de l'estructura i recompte de les intervencions del cor, a partir d'una audició. Elecció de les paraules correctes, a partir de frases incompletes relatives a l'audició. Reconeixement de la veu i el registre de cada personatge, ordenació de les escenes i relació dels símbols que apareixen en el DVD amb les afirmacions corresponents, a partir del visionament de l'audició. Identificació d'una característica comuna a les dues audicions d'aquesta Unitat.</p>	1-4 (CD) 1-6 (DVD)	<p>Reconèixer i comprendre la funció social d'un intèrpret en l'audició d'una obra musical.</p>	<p>Reconeixement i comprensió de la funció social d'un intèrpret en l'audició de una obra musical, a partir de l'audició de la pista 32 del CD 2.</p>	Pista 32 (CD 2)
	S4 (CV)	<p>6. Expressar-se musicalment a través dels instruments.</p> <p>7. Avaluar l'aprenentatge.</p>	<p>L'obstinat rítmic. Interpretació d'una adaptació de <i>Blowin'n 'in' the wind</i>, de B. Dylan. Valoració de la importància de tocar en grup.</p>	<p>Assaig d'una melodia acompanyada d'un obstinat rítmic, sobre una gravació.</p>	1 (INT)	<p>Saber interpretar una obra sobre una gravació.</p>	<p>Interpretació correcta d'una obra sobre una gravació.</p>	Pista 40 (CD 4)

(*) Els nombres entre parèntesi relacionen les competències bàsiques amb els objectius, els continguts i els criteris d'avaluació de la unitat.

Els apartats **TIC** i **La música i...** no s'han inclòs en la programació perquè poden programar-se en sessions mensuals, trimestrals o establir-se com a deures per fer a casa.

Competències bàsiques (*)	Sessió	Objectius	Continguts	Activitats d'aprenentatge	Activ.	Criteris d'avaluació	Activitats d'avaluació	Aval.
<p>CC. Conèixer, vivenciar i experimentar el procés artístic a través de tècniques i instruments diversos. (1-7)</p> <p>CL. Adquirir un vocabulari musical bàsic. (1, 2, 3)</p> <p>CF. Valorar la música com a manifestació cultural. (1, 2, 3)</p> <p>CP i CS. Interpretar una partitura. (3, 6)</p> <p>CD. Utilitzar les tecnologies digitals: CD, DVD i activitats TIC. (4, 5)</p> <p>CA. Fer activitats per consolidar i avaluar l'aprenentatge. (4, 5, 6, 7)</p>	S1 S2	<p>1. Aplicar els coneixements d'agrupacions instrumentals i vocals, textures i formes musicals, en la creació de l'obra musical.</p> <p>2. Saber elaborar una melodia, un ritme i una successió d'acords, a partir d'un mètode serial.</p> <p>3. Compondre una obra musical utilitzant correctament els elements de l'escriptura musical treballats.</p>	<p>Els gèneres musicals, la veu humana, la forma musical, la melodia, la textura, el ritme, la dinàmica, els acords, el moviment i el caràcter.</p> <p>Comprensió del sistema de correspondència dels elements de les sèries diferents mitjançant l'observació dels moviments representats en un tauler d'escacs. Observació del procés compositiu d'una obra serial. Valoració de l'escriptura musical correcta per entendre-la després. Significació de la importància del treball en grup.</p>	<p>Composició d'una obra musical a partir de l'elecció prèvia dels seus elements (gènere, instruments i forma musical). Creació de sèries de dotze notes, fórmules rítmiques i acords ordenades lliurement.</p> <p>Elaboració d'una melodia, ritme i harmonia distribuïnt cada sèrie en un tauler d'escacs i aplicant el moviment del cavall.</p> <p>Representació en una partitura de tots els elements que formen la composició.</p>	1-4	Advertir els elements que integren una obra musical, entenent el seu significat i coneixent les característiques més importants de cada un.	<p>Ressenya de gèneres musicals i de famílies d'instruments. Relació de noms de formes musicals i les seves característiques. Cita de les característiques de textures musicals proposades. Cita de termes de moviment i de caràcter.</p>	1-5
	S3	<p>4. Escoltar exemples d'obres que aposten innovacions al llenguatge musical de la seva època.</p> <p>5. Establir paral·lelismes entre audicions d'èpoques i estils diferents.</p>	<p>Audició de <i>La consagració de la primavera</i>, d'I. Stravinski.</p> <p>Visionament de <i>When the Saints Go Marching In</i>, de L. Armstrong, i de <i>From Within</i>, de M. Camilo.</p> <p>Hàbit d'escoltar amb atenció.</p>	<p>Identificació del nombre de vegades que apareix un motiu, a partir d'una audició. Ressenya de l'ordre d'aparició dels fragments d'una audició. Identificació del fragment no representat en una audició. Compleció de frases relatives a una audició.</p> <p>Identificació de l'ordre d'entrada dels instruments, el tema, les improvisacions, els solos i els compassos, a partir del visionament d'audicions.</p> <p>Reconeixement de la certesa o falsedat de tres enunciats.</p> <p>Comparació de les tres audicions d'aquesta Unitat.</p>	1-4 (CD) 1-5 (DVD)	Reconèixer l'aportació d'innovacions en el llenguatge musical d'una obra.	<p>Reconeixement de l'aportació d'innovacions en el llenguatge musical d'una obra, a partir de l'audició de la pista 46 del CD 2.</p>	Pista 46 (CD 2)
	S4 (CV)	<p>6. Expressar-se musicalment a través dels instruments.</p> <p>7. Avaluar l'aprenentatge.</p>	<p>Interpretació d'una composició pròpia. Valoració de la importància de tocar en grup.</p>	<p>Interpretació d'una melodia.</p>	1 (INT)	Saber interpretar una obra.	<p>Interpretació correcta d'una obra.</p>	

(*) Els nombres entre parèntesis relacionen les competències bàsiques amb els objectius, els continguts i els criteris d'avaluació de la unitat.

Els apartats **TIC** i **La música i...** no s'han inclòs en la programació perquè poden programar-se en sessions mensuals, trimestrals o establir-se com a deures per fer a casa.

–	
Competència cultural i artística	Descripció: apreciar, comprendre i valorar críticament manifestacions culturals i artístiques diferents, utilitzar-les com a font de gaudi i enriquiment personal i considerar-les com a part del patrimoni cultural dels pobles.
	Finalitat: familiaritzar els joves amb una varietat àmplia de manifestacions artístiques i culturals, ajudant-los a entendre la funció que les arts han exercit o exerceixen en la vida dels éssers humans.
<ul style="list-style-type: none"> – Foment de la capacitat d'apreciar, comprendre i valorar críticament manifestacions musicals diferents a través d'experiències perceptives i expressives i del coneixement de músiques de cultures, èpoques i estils diferents. – Potenciació d'actituds obertes i respectuoses i ofereix elements per a l'elaboració de judicis fonamentats respecte de les diferents manifestacions culturals. – Adquisició d'habilitats per expressar idees, experiències o sentiments de forma creativa. – Consideració de la música com a font de plaer i enriquiment musical gràcies a la millora en la comprensió del fet musical. – Coneixement, anàlisi i valoració de l'art com a reflex dels processos culturals, econòmics i socials d'una societat en un moment històric determinat. Concepció de l'artista com a mitjancer cultural. – Possibilitat de conèixer, viure, experimentar, el procés artístic a través de tècniques i instruments diversos. – Desenvolupament del pensament divergent, la creativitat i l'equilibri cognitivoemocional per a una relació integral amb l'obra artística i la cultura en general. – Valoració del compromís en la conservació i millora del patrimoni tecnològic, industrial, artístic i cultural més pròxim. 	

TERCER ESO

OBJECTIUS.

La matèria de Música de l'educació secundària obligatòria té com a objectiu el desenvolupament de les capacitats següents:

1. Utilitzar la veu, els instruments i el cos per a expressar-se musicalment de forma creativa i personal.
2. Escoltar comprensivament música d'estils, gèneres i cultures diverses, amb interès, respecte i sensibilitat estètica.
3. Conèixer l'entorn musical i cultural propi i prendre consciència de la universalitat de la pràctica musical, assumint reflexivament la diversitat de cultures i identitats musicals.
4. Conèixer i aplicar tècniques instrumentals i vocals bàsiques per a la interpretació i la creació musical i per a l'expressió corporal.
5. Participar, de forma responsable i proactiva, en activitats musicals organitzades a l'aula, el centre o la comunitat educativa afavorint la cooperació i el treball comú.
6. Reflexionar sobre la dimensió social i cultural de la música i comprendre les seves relacions amb altres àmbits artístics i amb els mitjans de comunicació.
7. Cercar i comprendre informació procedent de diferents fonts i suports per a enriquir els coneixements musicals propis, fent-ne una lectura rigorosa i reflexiva.
8. Fer ús de la tecnologia per a enriquir la percepció, l'expressió i la creació musicals, amb autonomia i esperit crític.
9. Comunicar coneixements, judicis i opinions musicals de forma oral i escrita, amb rigor i claredat, respectant les persones i els valors democràtics.
10. Valorar l'escolta, la pràctica i la creació musical com a font de gaudi, d'enriquiment personal i de coneixement d'un mateix i del món.

Competències bàsiques (*)	Sessió	Objectius	Continguts	Activitats d'aprenentatge	Activ.	Criteris d'avaluació	Activitats d'avaluació	Aval.
<p>CC. Valorar i apreciar les diferents manifestacions artístiques com a patrimoni cultural. (1-7)</p> <p>CL. Adquirir un vocabulari musical bàsic per a la transmissió, l'anàlisi i la interpretació d'obres sonores. (1, 2, 3, 4, 5)</p> <p>CP i CS. Interpretar conjuntament l'adaptació d'una partitura. (9)</p> <p>CD. Utilitzar les tecnologies digitals: CD, DVD i activitats TIC. (6, 7, 8)</p> <p>CA. Fer activitats per consolidar i avaluar l'aprenentatge. (6, 7, 8, 9, 10)</p>	S1	1. Comprendre i identificar les característiques més importants del cant gregorià.	Origen i característiques del cant gregorià. Audició de l'antífona anònima «Pueri hebraeorum portantes». Valoració de l'ús de la música religiosa en el context històric.	Audició d'una antífona gregoriana i reconeixement de l'ordre d'intervenció cor-solista. Reconeixement de les característiques del cant gregorià. Identificació dels elements del llenguatge musical en una partitura.	1-3	Identificar les característiques del cant gregorià.	Identificació de les característiques pròpies del cant gregorià.	1
	S2	2. Reconèixer i comprendre els elements característics de la polifonia. 3. Conèixer els orígens i les característiques de la música trobadoresca a Espanya.	Naixement i desenvolupament de la polifonia: l' <i>organum</i> i el cànon. Característiques principals. Audició de «Laudemus Virginem», anònim. Trobadors i joglars. Característiques de la monodia profana medieval. Audició de les <i>Cantigas de Santa María</i> d'Alfons X el Savi.	Audició i identificació de les característiques d'un cànon. Audició i elaboració d'un musicograma relatiu al timbre. Audició d'una cantiga i reconeixement del text que l'acompanya. Verificació de l'autenticitat de les descripcions d'una cantiga.	4-7	Reconèixer les característiques de l' <i>organum</i> i del cànon i les seves formes i compositors. Reconèixer les característiques de la monodia profana i identificar-ne les formes.	Reconeixement de la primera forma polifònica. Definició de cànon. Identificació de les característiques de la música profana i la música religiosa.	2-6
	S3	4. Observar les característiques de les ones i la influència que tenen en el so. 5. Conèixer l'índex d'altura de les notes.	Alta, freqüència i llargada d'ona. L'índex d'altura. Comprensió dels conceptes presentats. Interès per conèixer l'aplicació científica de les qualitats del so.	Reconeixement de l'índex d'altura de les notes més greu i més aguda. Compleció d'un quadre de freqüències.	8-10	Identificar l'índex d'altura de les notes.	Identificació de l'índex d'altura de diferents notes.	7
	S4	6. Reconèixer l'ús de la polifonia en el <i>folk rock</i> .	El <i>folk rock</i> . Visionament de «The sound of silence» de Simon & Garfunkel. Hàbit d'escoltar amb atenció.	Audició del fragment musical i identificació de la melodia, de l'uníson, del tipus d'introducció, del tipus de veus, de l'instrument...	1-7 (DVD)	Identificar l'ús d'una veu principal i una altra de secundària en el <i>folk rock</i> .	Reconeixement de la definició de polifonia.	8
	S5	7. Establir paral·lelismes entre audicions de diferent època i diferent estil. 8. Utilitzar les TIC.	La polifonia a l'Edat Mitjana i en el <i>folk rock</i> . Comparació de «Laudemus Virginem», anònim, amb «The sound of silence» de Simon & Garfunkel.	Reconeixement de característiques comunes a les dues audicions. Utilització de les TIC.	1 (COMP) TIC	Establir diferències i similituds entre els estils artístics a través de l'anàlisi.	Identificació de les característiques comunes de les audicions.	Pistes 2 i 4 (CD 1)
	S6 (CV)	9. Expressar-se musicalment a través de la veu o d'instruments.	Melodia principal. Uníson. Interpretació d'una adaptació de «The sound of silence». Interès per fer música en grup.	Assaig d'una melodia, acompanyada d'un obstinat rítmic, sobre una gravació.	INT.	Saber interpretar la melodia principal sobre una melodia secundària i amb percussió.	Interpretació correcta d'una obra sobre una gravació.	Pista 5 (CD 1)
	S7	10. Avaluar l'aprenentatge.	Anàlisi de l'esquema. Activitats d'avaluació.	Avaluació.	1-10			

(*) Els números entre parèntesis relacionen les competències bàsiques amb els objectius, els continguts i els criteris d'avaluació de la unitat.

Competències bàsiques (*)	Sessió	Objectius	Continguts	Activitats d'aprenentatge	Activ.	Criteris d'avaluació	Activitats d'avaluació	Aval.
<p>CC. Apreciar, comprendre i valorar críticament diferents manifestacions musicals a través d'experiències perceptives i expressives. (1-7)</p> <p>CL. Fer servir el llenguatge oral i l'escrit per interpretar obres sonores, pròpies i alienes. (1, 2, 3, 4, 5, 6)</p> <p>CP. Fer servir la intuïció, la indagació, l'experimentació i la investigació en la creació artística. (9)</p> <p>CS. Estimular la lliure expressió d'idees. (9)</p> <p>CD. Utilitzar procediments, programes i tècniques digitals aplicats a la música: CD, DVD i activitats TIC. (6, 7, 8)</p> <p>CA. Fer activitats per consolidar i avaluar l'aprenentatge. (6, 7, 8, 9, 10)</p>	S1	1. Comprendre i reconèixer les característiques i les formes més importants de la música vocal.	Organització de les veus. Estils compositius de la polifonia: <i>cantus firmus</i> , contrapunt imitatiu i polifonia homofònica. Característiques de la música vocal religiosa del Renaixement. Audició de l'«Ave Maria», de T. L. de Victoria. Valoració de l'ús de la música vocal en el context religiós.	Identificació de la combinació de veus en un motet a <i>capella</i> . Relació de la descripció que s'ofereix de cada fragment del motet escoltat amb la tècnica compositiva utilitzada. Reconeixement de l'ús de melismes sobre les paraules indicades. Verificació del ritme regular identificant la mètrica.	1-5	Reconèixer les característiques més significatives de la música vocal religiosa, les formes i els compositors més significatius.	Identificació de les característiques del context social de la música del Renaixement. Reconeixement de les definicions de tècniques compositives. Recerca d'informació sobre T. L. de Victoria.	1, 3-4
	S2	2. Conèixer les característiques i les formes més importants de la música vocal profana del Renaixement.	Les formes vocals profanes. Establiment de les característiques de la música vocal profana i les seves formes més representatives. Audició d'«Hoy comamos y bebamos», de J. del Encina. Valoració de la sensibilitat estètica i gaudi com a oient.	Audició i identificació de l'ordre del text en una nadala. Identificació dels tipus de veus que apareixen en un villancet. Verificació d'afirmacions que defineixen un villancet. Identificació de l'audició correcta a partir de les seves característiques.	6-11	Reconèixer les característiques de la música vocal profana del Renaixement, les formes i els compositors més significatius.	Identificació de les formes vocals profanes del Renaixement. Reconeixement d'afirmacions correctes sobre la música vocal.	2, 5
	S3	3. Conèixer les característiques més importants de la música instrumental del Renaixement i els seus diferents tipus.	La música instrumental del Renaixement. Establiment de les característiques de la música instrumental del Renaixement. Audició de la dansa «Recercada segunda sobre el passamezzo moderno», de D. Ortiz.	Cant del baix del <i>passamezzo</i> . Reconeixement de l'obstinat melòdic. Identificació de les vegades que ha sonat. Reconeixement dels instruments d'una audició a partir de les propostes anunciades.	12-16	Reconèixer les característiques de la música instrumental del Renaixement.	Reconeixement d'afirmacions pertanyents a la música del Renaixement. Identificació d'instruments del Renaixement.	6, 10
	S4	4. Escriure i reconèixer acords de tres sons i de quatre sons. 5. Reconèixer escales majors i menors i els seus graus tonals.	Acords de tres i de quatre sons. Reconeixement de les notes que formen aquests acords. Escales i graus tonals. Característiques de les escales. Graus dels acords d'un patró harmònic.	Esriptura d'acords de tres i de quatre sons. Anàlisi de les distàncies i les diferències entre notes. Constatació de les característiques dels acords en un tema de blues.	17-23	Conèixer els acords de tres i de quatre sons. Reconèixer els tipus d'escala i els graus tonals.	Diferenciació entre escala major i escala menor.	8
	S5	6. Reconèixer l'ús de diferents tècniques i recursos compositius: la improvisació. 7. Establir paral·lelismes entre audicions de diferent època i estil.	El jazz. Visionament de «What'd I Say» de Ray Charles. Hàbit d'escoltar: concentració i atenció. Comparació de «Recercada segunda sobre el passamezzo moderno», de D. Ortiz amb «What'd I Say» de Ray Charles.	Audició del fragment musical i identificació dels instruments, la pulsació, els graus i el nombre de vegades que s'exposa el tema. Reconeixement de característiques comunes a les dues audicions.	1-4 (DVD) 1-3 (COMP)	Identificar l'ús de la improvisació en el jazz. Establir diferències i similituds entre els estils artístics a través de l'anàlisi.	Reconeixement de l'ús de la improvisació en el jazz. Identificació de les característiques comunes a dues audicions.	Pistes 10 i 11 (CD 1)
	S6 (CV)	8. Utilitzar les TIC. 9. Improvisar amb els instruments.	Improvisació instrumental. Interpretació d'una <i>Roda de blues</i> . Acceptació de les possibilitats expressives personals i dels altres.	Utilització de les TIC. Execució de la improvisació instrumental sobre la <i>Roda de blues</i> .	TIC INT.	Saber improvisar instrumentalment sobre una melodia secundària i amb percussió.	Interpretació correcta d'una obra sobre una gravació.	Pista 12 (CD 1)
	S7	10. Avaluar l'aprenentatge.	Anàlisi de l'esquema. Activitats d'avaluació.	Avaluació.	1-10			

(*) Els números entre parèntesis relacionen les competències bàsiques amb els objectius, els continguts i els criteris d'avaluació de la unitat.

Unitat 3

Programació d'unitat i temporalització (sessions)

Competències bàsiques (*)	Sessió	Objectius	Continguts	Activitats d'aprenentatge	Activ.	Criteris d'avaluació	Activitats d'avaluació	Aval.
<p>CC. Valorar i apreciar les diferents manifestacions artístiques com a patrimoni cultural. (1-9)</p> <p>CL. Adquirir un vocabulari musical bàsic. (1-4)</p> <p>CP i CS. Interpretar conjuntament l'adaptació d'una partitura. (8)</p> <p>CD. Utilitzar les tecnologies digitals: CD, DVD i activitats TIC. (5, 6, 7)</p> <p>CA. Fer activitats per consolidar i avaluar l'aprenentatge. (6, 7, 8, 9)</p>	S1	<p>1. Conèixer les diferents formes vocals del Barroc i les seves característiques més importants: l'òpera.</p> <p>2. Reconèixer l'ús de formes musicals vocals per a grans solemnitats: l'oratori, la passió i la cantata.</p>	<p>Característiques de la música vocal barroca. Descripció de les principals formes vocals. L'òpera. Elements de l'òpera. Interès per les possibilitats expressives de la veu humana. Audició de l'ària de Cleòpatra «Piangerò la sorte mia», de <i>Giulio Cesare</i>, de G. F. Händel. Audició d'<i>El Messies</i>, de G. F. Händel. Valoració de l'ús de la música vocal com a manifestació artística del Barroc.</p>	<p>Resolució d'exercicis referits a una audició: registre de veu, relació de cada instrument amb el paper que se li ha assignat, el <i>tempo</i>, el ritme, l'esquema formal.</p> <p>Resolució d'exercicis referits a una audició: esquema, registres de veus, verificació de diversos enunciats, elements i qualificatius propis de l'òpera.</p>	1-9	Identificar un oratori i una ària i reconèixer les seves característiques més significatives.	Identificació de les característiques pròpies de l'oratori i de l'ària.	1-3, 5
	S2	<p>3. Conèixer les diferents formes instrumentals del Barroc i les seves característiques més importants.</p>	<p>Característiques de la música instrumental barroca. Les formes instrumentals del concert i la fuga. Audició del <i>Concert de Brandenburg núm. 2</i>, BWV 1047, de J. S. Bach. Audició de <i>Fuga núm. 2, en do m</i>, BWV 847, de J. S. Bach. Valoració de l'ús de la música instrumental com a manifestació artística del Barroc.</p>	<p>Resolució d'exercicis referits a una audició: verificació de diversos enunciats, la mètrica, l'alternança de moviments, significat de termes que indiquen <i>tempo</i> i velocitat.</p> <p>Resolució d'exercicis referits a una audició: identificació del subjecte i verificació de diversos enunciats. Noms dels principals compositors del Barroc i país al qual pertanyen.</p>	10-17	Identificar un concert i una fuga i reconèixer les seves característiques més significatives.	Identificació d'un concert i una fuga i reconeixement de les seves característiques més significatives.	6-7
	S3	<p>4. Reconèixer les característiques de la intensitat dels sons. El timbre i els harmònics.</p>	<p>Comprensió dels conceptes d'amplitud, distància, densitat i decibel. Audició del <i>Concert de Brandenburg núm. 2, en fa M</i>, BWV 1047, de J. S. Bach. Comprensió de la influència de l'amplitud d'ona respecte a la intensitat del so.</p>	<p>Associació de dinàmiques a un fragment musical i a situacions quotidianes. Reconeixement dels harmònics d'un so i de la distància d'interval que hi ha entre cada un d'ells.</p>	18-20	Explicar factors dels quals depèn la intensitat del so.	Explicació sobre factors dels quals depèn la intensitat del so.	8
	S4	<p>5. Reconèixer l'evolució del tango: el nou tango.</p>	<p>Visionament de «La muerte del ángel», d'A. Piazzolla. Hàbit d'escoltar amb atenció.</p>	<p>Audició del fragment musical i identificació dels instruments, el compàs, la textura...</p>	1-5 (DVD)	Identificar diferents aspectes d'una audició.	Identificació de diferents aspectes d'una audició.	4
	S5	<p>6. Establir paral·lelismes entre audicions d'èpoques i estils diferents.</p> <p>7. Utilitzar les TIC.</p>	<p>Comparació de les audicions <i>Fuga núm. 2, en do m, BWV 847</i>, de J. S. Bach amb «La muerte del ángel», d'A. Piazzolla.</p>	<p>Reconeixement de característiques comunes a dues audicions. Utilització de les TIC.</p>	1-5 (COM) TIC	Establir les diferències i similituds entre dues audicions.	Establiment de les diferències i similituds entre dues audicions.	Pistes 16 i 17 CD 1
	S6 (CV)	<p>8. Expressar-se musicalment a través d'instruments.</p>	<p>Interpretació d'<i>Alleluia</i>, de W. Boyce.</p>	<p>Assaig d'una melodia sobre una gravació.</p>	INT	Saber interpretar una melodia correctament.	Interpretació correcta d'una melodia.	Pista 18 CD 1
	S7	<p>9. Avaluar l'aprenentatge.</p>	<p>Anàlisi de l'esquema. Activitats d'avaluació.</p>	<p>Avaluació.</p>	1-10			

(*) Els números entre parèntesis relacionen les competències bàsiques amb els objectius, els continguts i els criteris d'avaluació de la unitat.

Unitat 4

Programació d'unitat i temporalització (sessions)

Competències bàsiques (*)	Sessió	Objectius	Continguts	Activitats d'aprenentatge	Activ.	Criteris d'avaluació	Activitats d'avaluació	Aval.
<p>CC. Apreciar i comprendre les diferents manifestacions musicals culturals i establir connexions amb el context social i històric al qual se circumscriuen. (1-9)</p> <p>CL. Adquirir un vocabulari musical bàsic. (1-4)</p> <p>CP i CS. Planificar i gestionar la interpretació d'una dansa potenciant el treball col·laboratiu. (9) Interpretar conjuntament l'adaptació d'una partitura. (8)</p> <p>CD. Utilitzar les tecnologies digitals: CD, DVD i activitats TIC. (6, 7, 8)</p> <p>CA. Fer activitats per consolidar i avaluar l'aprenentatge. (7, 9, 10)</p>	S1	1. Conèixer les característiques de l'òpera i els seus compositors més importants.	Característiques de la música vocal: l'òpera. Els subgèneres operístics: òpera seriosa i òpera bufa. Principals compositors. Valoració de l'ús de la música vocal en el seu context social. Audició de l'«Ària de la Reina de la Nit» i del «Duet de Papageno i Papagena» de <i>La flauta màgica</i> , KV 620, de W. A. Mozart.	Resolució d'exercicis referits a una audició: reconeixement de descripcions proposades, verificació de diferents enunciats, tipus d'òpera, recursos del compositor, veus...	1-6	Identificar les principals característiques de l'òpera i reconèixer els compositors més significatius.	Verificació de diversos enunciats i compleció d'un text sobre les característiques de la música vocal.	1-2, 5
	S2	2. Identificar els instruments musicals propis del Classicisme i les seves agrupacions més importants. 3. Comprendre i reconèixer les característiques i les formes més importants dels diferents gèneres musicals.	Els instruments musicals. Les agrupacions instrumentals: la música de cambra, el quartet de corda i l'orquestra. La polonesa. Audició de «Polonesa», del <i>Divertimento en mi b M</i> , KV 252, de W. A. Mozart. Establiment de les característiques de la música instrumental i els seus gèneres més representatius. Audició del primer moviment de la <i>Simfonia núm. 26, en re m</i> , «Lamentacions», de F. J. Haydn.	Relació dels instruments de l'orquestra clàssica amb la secció a la qual pertanyen. Resolució d'exercicis referits a una audició: instruments, textura, compassos, melodia. Resolució d'exercicis referits a una audició: motius, família d'instruments, compassos, verificació de diferents enunciats.	7-17	Discriminar els instruments del Classicisme i les agrupacions instrumentals més representatives. Reconèixer les característiques dels gèneres musicals i identificar-ne les formes i els compositors més significatius.	Identificació de l'època de diferents compositors. Diferències i semblances entre simfonies i sonata.	1-2, 3-4
	S3	4. Estructurar un període simètric i asimètric i les seves diferents parts. 5. Escriure cadències conclusives i suspensives.	Reconeixement i identificació de les subdivisions del període. Predisposició per a l'adquisició de nous conceptes de llenguatge musical. Reconeixement i identificació de cadències. Precisió en l'escriptura musical.	Escriptura de l'esquema d'un període simètric o quadrat. Observació d'un musicograma i detecció del tipus de període corresponent.	18-19	Reconèixer el període i els seus tipus i conèixer les parts en què es divideix. Identificar les cadències i els seus tipus i ser capaç de descriure-les.	Definir què és un període i les seves divisions principals. Escriure el nom dels dos grans grups de cadències.	7, 9
	S4	6. Reconèixer l'ús de les bandes sonores del cine.	Visionament de la banda sonora de <i>Pride and prejudice</i> ('Orgull i prejudici'), de D. Marianelli. Hàbit d'escoltar amb atenció.	Audició de quatre fragments musicals i identificació de diverses característiques.	1-4 (DVD)	Identificar diferents aspectes d'una audició.	Identificació de diferents aspectes d'una audició.	6
	S5	7. Establir paral·lelismes entre audicions d'estils diferents. 8. Utilitzar les TIC.	Comparació de <i>Divertimento en mi b M</i> , KV 252, de W. A. Mozart (tercer moviment «Polonesa») amb «Meyton Townhall», de D. Marianelli.	Reconeixement de característiques comunes a dues audicions. Anàlisi d'una dansa i invenció d'una coreografia. Utilització de les TIC.	1-2 (COM) TIC	Establir les diferències i similituds entre dues audicions.	Establiment de diferències i similituds entre dues audicions.	Pistes 21 i 27 del CD 1
	S6 (CV)	9. Expressar-se a través d'una dansa.	Interpretació de la dansa de <i>Pride and prejudice</i> (adaptació).	Execució d'una dansa.	INT	Saber interpretar una dansa correctament.	Interpretació correcta d'una dansa.	Pista 28 CD 1
	S7	10. Avaluar l'aprenentatge.	Anàlisi de l'esquema. Activitats d'avaluació.	Avaluació.	1-10			

(*) Els números entre parèntesis relacionen les competències bàsiques amb els objectius, els continguts i els criteris d'avaluació de la unitat.

Unitat 5

Programació d'unitat i temporalització (sessions)

Competències bàsiques (*)	Sessió	Objectius	Continguts	Activitats d'aprenentatge	Activ.	Criteris d'avaluació	Activitats d'avaluació	Aval.
<p>CC. Valorar i apreciar les diferents manifestacions artístiques com a patrimoni cultural. (1-8)</p> <p>CL. Adquirir un vocabulari musical bàsic. (1-3)</p> <p>CP i CS. Interpretar conjuntament el leitmotiv d'una obra. (5) Interpretar l'adaptació d'una partitura. (8)</p> <p>CD. Utilitzar les tecnologies digitals: CD, DVD i activitats TIC. (4, 5, 6)</p> <p>CA. Fer activitats per consolidar i avaluar l'aprenentatge. (5, 6, 7, 8)</p> <p>CF. Reconèixer l'ús correcte de la veu i de l'aparell respiratori. (3, 4)</p>	S1	1. Conèixer la música vocal del Romanticisme i les seves característiques més importants: el <i>lied</i> , l'òpera i la sarsuela.	L'òpera, el <i>lied</i> i la sarsuela. Característiques de la música vocal del Romanticisme. Audició de «Libiamo, ne'lieti calici» i «Un dì felice, eterea», de <i>La Traviata</i> , de G. Verdi. Audició de «Tango de la Menegilda», de <i>La Gran Vía</i> , de F. Chueca. Valoració de l'ús de la música vocal en el context social del Romanticisme.	Resolució d'exercicis referits a una audició: gènere, compleció d'un musicograma, cor de veus, efectes musicals, mètrica, pulsació, tipus vocal. Resolució d'exercicis referits a una audició: verificació de diferents enunciats.	1-8	Reconèixer les característiques més significatives de la música vocal: el <i>lied</i> , l'òpera i la sarsuela en el Romanticisme.	Compleció d'un text sobre les característiques de la música vocal. Verificació de diferents enunciats. Definició de leitmotiv.	1-3, 6
	S2	2. Conèixer la música instrumental del Romanticisme (l'orquestra simfònica, el poema simfònic i les petites formes compositives) i les seves característiques més importants.	Etapes del Romanticisme musical. Característiques de la música instrumental: l'orquestra simfònica, el poema simfònic i les petites formes compositives. Audició d'«Allegro ma non troppo, un poco maestoso», de la <i>Novena simfonia, en re m, op. 125</i> , de L. V. Beethoven. Valoració de l'ús de la música instrumental en el context social del Romanticisme.	Compleció d'un esquema sobre les famílies instrumentals i els cors d'una orquestra. Resolució d'exercicis referits a una audició: compleció d'un text, famílies d'instruments, agrupació musical, mètrica.	9-13	Reconèixer les característiques més significatives de la música instrumental: l'orquestra simfònica, el poema simfònic i les petites formes compositives.	Relació de característiques sobre les obres instrumentals amb el seu autor corresponent. Ordenació cronològica de diferents dades.	4-5
	S3	3. Conèixer les característiques bàsiques de l'aparell fonador. 4. Classificar les veus i determinar-ne les característiques.	Funcionament i parts de l'aparell fonador. Interès per conèixer l'anatomia i la fisiologia de l'aparell fonador. Classificació i característiques de les veus.	Exercici d'observació i reconeixement de veus. Ordenació de les parts de l'aparell fonador. Reconeixement tímbric de veus i relació amb un estil musical.	14-16	Comprendre i descriure el procés d'emissió d'un so.	Descripció de l'itinerari que recorre l'aire fins que es converteix en veu.	8
	S4	5. Reconèixer l'ús de diferents tècniques i recursos compositius de la música a través de la història: el leitmotiv.	Visionament de la banda sonora de la pel·lícula <i>Harry Potter i la pedra filosofal</i> , de J. Williams. Hàbit d'escoltar amb atenció.	Compleció d'un esquema. Dibuix de símbols.	1-2 (DVD)	Identificar el leitmotiv en una audició.	Recerca d'informació sobre l'autor d'una audició.	7
	S5	6. Establir paral·lelismes entre audicions d'èpoques i estils diferents. 7. Utilitzar les TIC.	Comparació de la <i>Novena simfonia en re m, op. 125</i> , de L. V. Beethoven amb la banda sonora de la pel·lícula <i>Harry Potter i la pedra filosofal</i> , de J. Williams.	Reconeixement de característiques comunes a dues audicions. Verificació de diferents enunciats. Utilització de les TIC.	1-4 (COM) TIC	Establir les diferències i similituds de dues audicions.	Establiment de les diferències i similituds entre dues audicions.	Pistes 4 i 9 del CD 1.
	S6 (CV)	8. Expressar-se musicalment a través d'instruments.	Interpretació de l'«Himne a l'alegria», de L. V. Beethoven.	Assaig d'una melodia sobre una gravació.	INT	Saber interpretar una melodia correctament.	Interpretació correcta d'una melodia.	Pista 10 del CD 1
	S7	9. Avaluar l'aprenentatge.	Anàlisi de l'esquema. Activitats d'avaluació.	Avaluació.	1-10			

(*) Els números entre parèntesis relacionen les competències bàsiques amb els objectius, els continguts i els criteris d'avaluació de la unitat.

Unitat 6

Programació d'unitat i temporalització (sessions)

Competències bàsiques (*)	Sessió	Objectius	Continguts	Activitats d'aprenentatge	Activ.	Criteris d'avaluació	Activitats d'avaluació	Aval.
<p>CC. Valorar i apreciar les diferents manifestacions artístiques com a patrimoni cultural establint connexions amb altres llenguatges artístics. (1-6)</p> <p>CL. Adquirir un vocabulari musical bàsic. (1, 2, 3)</p> <p>CP i CS. Interpretar conjuntament l'adaptació d'una partitura. (7) Valorar els trets de la societat en què es viu. (1, 2)</p> <p>CD. Utilitzar procediments, programes i tècniques digitals aplicats a la música: CD, DVD i activitats TIC. (4, 5, 6)</p> <p>CA. Fer activitats per consolidar i avaluar l'aprenentatge. (4, 5, 6, 7, 8)</p>	S1	1. Conèixer la música nacionalista i les seves característiques més importants: el poema simfònic.	La música nacionalista: principals escoles i característiques. El poema simfònic. L'escola nacionalista espanyola. Audició de la «Dansa ritual del foc», d' <i>El amor brujo</i> , de Manuel de Falla. Valoració de la pluralitat de les manifestacions musicals pròpies de cada nació.	Compleció d'un quadre cronològic amb els compositors nacionalistes. Elaboració d'un musicograma. Reconeixement de les característiques de la música nacionalista.	1-3	Identificar les característiques de la música nacionalista.	Identificació de les característiques de la música nacionalista.	1-3, 5
	S2	2. Conèixer les característiques i els compositors més importants de l'impressionisme musical.	Principals característiques de la música impressionista. Relació amb l'impressionisme pictòric. Audició de «Joc de les onades», d' <i>El mar</i> , de Claude Debussy. Sensibilitat estètica davant de les noves propostes.	Audició i identificació del tipus d'agrupació musical i de la forma ternària de la composició.	4-5	Descriure l'origen de l'Impressionisme musical i les seves característiques més significatives.	Descripció de l'origen de l'Impressionisme musical i les seves característiques més significatives.	4, 6
	S3	3. Reconèixer i analitzar les notes reals d'una melodia.	Anàlisi de les notes reals d'una melodia, que es basen en els acords. Concentració per entendre els conceptes bàsics de la creació musical.	Identificació de les notes reals en un fragment musical. Compleció d'una melodia amb els acords que falten. Creació d'un fragment musical amb notes reals.	6-10	Conèixer les notes reals.	Coneixement de les notes reals.	8
	S4	4. Reconèixer l'ús de la música nacionalista en moltes bandes sonores de pel·lícules.	Les bandes sonores. Visionament d' <i>Un americà a París</i> , de G. Gershwin. Hàbit d'escoltar amb atenció.	Audició del fragment musical i identificació dels instruments i els compassos.	1-3 (DVD)	Identificar els instruments i els compassos en una audició.	Identificació dels instruments i els compassos en una audició.	7
	S5	5. Establir paral·lelismes entre dues audicions. 6. Utilitzar les TIC.	La música nacionalista nord-americana i la música nacionalista espanyola. Comparació de «La dansa ritual del foc», d' <i>El amor brujo</i> , de Manuel de Falla, amb <i>Un americà a París</i> , de G. Gershwin.	Reconeixement de característiques comunes a dues audicions. Utilització de les TIC.	1-5 (COMP) TIC	Establir les diferències i similituds entre dues audicions.	Establiment de les diferències i similituds entre dues audicions.	Pistes 11 i 13 del CD 2.
	S6 (CV)	7. Expressar-se musicalment a través de la veu o d'instruments.	Melodia principal. Interpretació de la banda sonora de la pel·lícula <i>Braveheart</i> , de J. Horner.	Assaig d'una melodia, acompanyada d'un obstinat rítmic, sobre una gravació.	INT	Saber interpretar una melodia correctament.	Interpretació correcta d'una obra sobre una gravació.	Pista 14 del CD 2.
	S7	8. Avaluar l'aprenentatge.	Anàlisi de l'esquema. Activitats d'avaluació.	Avaluació.	1-10			

(*) Els números entre parèntesis relacionen les competències bàsiques amb els objectius, els continguts i els criteris d'avaluació de la unitat.

Unitat 7

Programació d'unitat i temporalització (sessions)

Competències bàsiques (*)	Sessió	Objectius	Continguts	Activitats d'aprenentatge	Activ.	Criteris d'avaluació	Activitats d'avaluació	Aval.
CC. Valorar i apreciar les diferents manifestacions artístiques com a patrimoni cultural. (1-3) CL. Adquirir un vocabulari musical bàsic. (1, 2)	S1 S2	1. Comprendre i identificar les característiques dels diferents estils musicals que se succeeixen durant la primera meitat del segle xx.	Característiques de les obres que es van compondre en el Postromanticisme, el Futurisme, l'Expressionisme i el Neoclassicisme. Audició de «Gebet an Pierrot», de <i>Pierrot Lunaire</i> , op. 21, núm. 9, d'Arnold Schönberg. Audició de «Dansa sagrada», de <i>La consagració de la primavera</i> , d'I. Stravinsky. Valoració de l'ús de la música com a expressió d'idees.	Resolució d'exercicis referits a una audició: identificació del tipus d'agrupació musical, reconeixement dels instruments que hi han intervingut, verificació de diferents enunciats i recerca d'informació sobre el compositor.	1-8	Reconèixer les característiques més significatives dels diferents estils i compositors que se succeeixen entre 1900 i 1950. Identificar l'obra d'I. Stravinsky.	Reconeixement de les característiques més significatives dels diferents estils i compositors que se succeeixen entre 1900 i 1950. Identificació de l'obra d'I. Stravinsky.	1-5
		CP i CS. Interpretar conjuntament l'adaptació d'una partitura col·laborant en el treball cooperatiu i coordinant les accions pròpies amb les dels altres. (6)	S3	2. Saber com es construeixen melodies a partir de les notes estranyes.	Reconèixer i analitzar les notes estranyes d'una melodia: les notes de pas i les brodades. Comprensió dels conceptes bàsics de la creació musical i concentració per entendre'ls.	Identificació de les notes reals i les notes de pas d'un fragment musical. Compleció del baix d'una melodia. Incorporació de notes de pas a una melodia.	9-14	Conèixer les notes estranyes.
CD. Utilitzar procediments, programes i tècniques digitals aplicats a la música: CD, DVD i activitats TIC. (3, 4, 5)	S4	3. Reconèixer la innovació i la recerca de noves formes d'expressió musical: el <i>hard</i> rock.	El <i>hard</i> rock. Visionament de «Smoke on the Water», de Deep Purple. Sensibilitat estètica davant de les noves obres proposades. Hàbit d'escoltar amb atenció.	Audició del fragment musical i identificació dels instruments que hi intervenen, el <i>riff</i> , la pulsació, els compassos i l'estructura.	1-4 (DVD)	Identificar les característiques del <i>hard</i> rock.	Identificació de les característiques del <i>hard</i> rock.	9
	CA. Fer activitats per consolidar i avaluar l'aprenentatge. (3, 4, 5, 6, 7)	S5	4. Establir paral·lelismes entre audicions de diferent estil. 5. Utilitzar les TIC.	La música de la primera meitat del segle xx i la dels anys setanta. Comparació de «Dansa sagrada» de <i>La consagració de la primavera</i> , d'I. Stravinsky, amb «Smoke on the Water», de Deep Purple.	Reconeixement de característiques comunes a les dues audicions. Utilització de les TIC.	1 (COMP) TIC	Establir les diferències i similituds entre dues audicions.	Establiment de les diferències i similituds entre dues audicions.
	S6 (CV)	6. Improvisar amb instruments musicals.	Interpretació i improvisació sobre la proposta <i>Efectes sonors</i> . La innovació en la música.	Execució d'una melodia improvisada.	INT	Saber interpretar una melodia improvisada.	Interpretació correcta d'una melodia improvisada.	Pàg. 109
	S7	7. Avaluar l'aprenentatge.	Anàlisi de l'esquema. Activitats d'avaluació.	Avaluació.	1-10			

(*) Els números entre parèntesis relacionen les competències bàsiques amb els objectius, els continguts i els criteris d'avaluació de la unitat.

Unitat 8

Programació d'unitat i temporalització (sessions)

Competències bàsiques (*)	Sessió	Objectius	Continguts	Activitats d'aprenentatge	Activ.	Criteris d'avaluació	Activitats d'avaluació	Aval.
<p>CC. Valorar críticament i apreciar les diferents manifestacions musicals com a patrimoni cultural. (1-5)</p> <p>CL. Adquirir un vocabulari musical bàsic. (1, 2, 3)</p> <p>CP. Utilitzar la intuïció, la indagació, l'experimentació i la investigació en la creació artística. (7)</p> <p>CS. Estimular la lliure expressió d'idees. (7)</p> <p>CD. Utilitzar procediments, programes i tècniques digitals aplicats a la música: CD, DVD i activitats TIC. (4, 5, 6)</p> <p>CA. Fer activitats per consolidar i avaluar l'aprenentatge. (4, 5, 6, 7, 8)</p>	S1	1. Valorar i comprendre les avantguardes musicals que se succeeixen durant la segona meitat del segle xx.	Establiment de les característiques de les avantguardes musicals: serialisme integral, música concreta, música electrònica, indeterminació i minimalisme. Audició de la <i>Simfonia Turangalila</i> , d'O. Messiaen, i de <i>Guai ai gelidi mostri</i> , de Luigi Nono. Sensibilitat estètica davant de les obres proposades.	Reconeixement de les característiques de les dues audicions. Explicació sobre la utilització del ritme en aquestes obres.	1-2	Reconèixer les característiques més significatives de la música d'avantguarda i els seus compositors.	Compleció d'un text. Reconeixement dels enunciats que pertanyen a cada estil.	1-2, 4
	S2	2. Conèixer les avantguardes musicals a Espanya.	Audició de <i>Partita per a violí</i> , de W. Lutoslawski, <i>Waarg</i> , de I. Xenakis i <i>Concert per a violí i orquestra</i> , de P. Glass. La influència de les avantguardes europees en els músics espanyols. Disposició a gaudir de la música contemporània.	Anàlisi de les sensacions provocades per les audicions. Investigació sobre la presència de la música d'autors contemporanis en els concerts.	3-6	Reconèixer la influència de les avantguardes en els músics espanyols. Valorar la música contemporània.	Menció de tres compositors espanyols posteriors a 1950.	3
	S3 (CV)	3. Interpretar partitures amb objectes sonors construïts.	Interpretació de partitures amb objectes sonors construïts. Valoració de les possibilitats expressives pròpies i de les dels altres.	Construcció d'objectes sonors. Pràctica d'un obstinat rítmic amb unes maraques i amb un parell de castanyoles. Interpretació d'una partitura amb un vidrófon.	7-9	Interpretar partitures amb instruments fabricats.	Materials necessaris per fabricar unes maraques. Identificació de les famílies d'instruments de percussió.	7-8
	S4	4. Reconèixer l'estil musical de les bandes sonores del cine.	Bandes sonores del cine. Audició de la banda sonora d' <i>El planeta dels simis</i> , de Jerry Goldsmith. Hàbit d'escoltar amb atenció.	Audició de cinc fragments musicals i identificació de diverses característiques.	1-3 (DVD)	Identificar diversos aspectes d'una audició.	Identificació de diversos aspectes d'una audició.	5-10
	S5	5. Establir paral·lelismes entre audicions d'estils diferents. 6. Utilitzar les TIC.	Anàlisi comparativa: <i>Simfonia Turangalila</i> , d'O. Messiaen; <i>Partita per a violí</i> , de W. Lutoslawski; <i>Guai ai gelidi mostri</i> , de L. Nono; <i>Waarg</i> , de I. Xenakis; <i>Concert per a violí i orquestra</i> , de P. Glass; <i>El planeta dels simis</i> , de J. Goldsmith. La innovació en la música. Gaudi de diferents manifestacions culturals.	Reconeixement de les formacions musicals escoltades. Identificació de les característiques de les audicions. Utilització de les TIC.	1-2 (COMP) TIC	Establir les diferències i similituds analitzant les noves formes d'expressió musical.	Reconeixement dels aspectes innovadors i les diferències entre les audicions.	Pistes 18-23 del CD 2
	S6 (CV)	7. Analitzar la música de la publicitat i inventar un spot.	Anàlisi de la funció de la música en diferents anuncis. Funció de la música en la publicitat. Valor de la música en la publicitat.	Classificació de la música dels anuncis seleccionats d'acord amb les descripcions proposades. Creació de la música per a un spot.	INT	Explicar l'ús de la música en la publicitat.	Explicació de l'ús de la música en la publicitat.	Pàg. 123
	S7	8. Avaluar l'aprenentatge.	Anàlisi de l'esquema. Activitats d'avaluació.	Avaluació.				

(*) Els números entre parèntesis relacionen les competències bàsiques amb els objectius, els continguts i els criteris d'avaluació de la unitat.

Unitat 9

Programació d'unitat i temporalització (sessions)

Competències bàsiques (*)	Sessió	Objectius	Continguts	Activitats d'aprenentatge	Activ.	Criteris d'avaluació	Activitats d'avaluació	Aval.
<p>CC. Valorar i apreciar les diferents manifestacions artístiques com a patrimoni cultural. (1-5)</p> <p>CL. Adquirir un vocabulari musical bàsic. (1, 2, 3)</p> <p>CP i CS. Interpretar conjuntament l'adaptació d'una partitura. (7)</p> <p>CD. Utilitzar procediments, programes i tècniques digitals aplicats a la música: CD, DVD i activitats TIC. (4, 5, 6)</p> <p>CA. Fer activitats per consolidar i avaluar l'aprenentatge. (4, 5, 6, 7, 8)</p> <p>CF. Identificar l'excés de soroll, la contaminació sonora i l'ús indiscriminat de la música i reflexionar-hi. (3)</p>	S1	1. Comprendre els diferents estils que se succeeixen des de 1950 fins als nostres dies.	Relació dels diferents estils de la música popular moderna i establiment de les seves característiques. Audició d' <i>It's Only Rock'n'Roll (but I like it)</i> , de The Rolling Stones. Sensibilitat estètica davant de les noves obres proposades.	Reconeixement de l'estil i la dècada corresponents a diverses obres musicals del segle xx. Elaboració d'una llista amb grups o cantants supervendes. Resolució d'exercicis referits a una audició: instruments, mètrica, tessitura, verificació de diversos enunciats.	1-8	Reconèixer les característiques dels diferents estils de la música popular moderna.	Adició de paraules omeses relatives a la música popular moderna. Ordenació cronològica de diferents estils. Elaboració d'una fitxa musical de la composició d'un grup.	1-3
	S2	2. Conèixer la música d'arrel a Espanya.	La importància de la música d'arrel com a part del patrimoni musical. Disposició a gaudir dels gèneres musicals.	Lectura d'un text i destacament d'idees. Identificació dels instruments utilitzats en la música d'arrel. Citació de grups de música tradicional autòctons.	9-11	Reconèixer les característiques de la música d'arrel.	Citació de característiques de la música d'arrel.	9
	S3	3. Discriminar la contaminació acústica i els seus riscos per a la salut.	Valoració dels índexs de contaminació acústica permesos. Exemplificació dels riscos de salut que provoca la contaminació acústica.	Recerca d'informació sobre les ordenances que regulen la contaminació acústica de la pròpia localitat.	12	Reconèixer la importància de la contaminació acústica i els efectes que se'n deriven.	Indicació de problemes relacionats amb la contaminació acústica i possibles solucions. Verificació de diversos enunciats.	5-6
	S4	4. Reconèixer les diferències entre dues versions d'un tema en diferents èpoques.	Visionament d'«Himne a l'alegria», de la <i>Novena simfonia</i> de L. V. Beethoven i d'«Himno a la alegria» de M. Ríos. Hàbit d'escoltar amb atenció.	Visionament dels dos fragments musicals.		Identificar diversos aspectes de dos fragments musicals.	Resolució de qüestions sobre la <i>Novena simfonia</i> de Beethoven.	7-8
	S5	5. Establir paral·lelismes entre dues audicions del mateix tema, però d'èpoques diferents. 6. Utilitzar les TIC.	Comparació de l'«Himne a l'alegria», de la <i>Novena simfonia</i> de L. V. Beethoven i de l'«Himno a la alegria» de M. Ríos.	Identificació de les característiques de les dues audicions. Utilització de les TIC.	1-8 (COMP) TIC	Establir les diferències i similituds entre les dues composicions musicals.	Establiment de les diferències i similituds entre les dues composicions musicals.	Pistes 27 i 28 del CD 2
	S6 (CV)	7. Expressar-se musicalment a través d'instruments.	Interpretació de la cançó <i>Tea house moon</i> , d'Enya.	Assaig d'una melodia, acompanyada d'un obstinat rítmic, sobre una gravació.	INT	Saber interpretar una melodia correctament.	Interpretació correcta d'una melodia.	Pista 29 del CD 2
	S7	8. Avaluar l'aprenentatge.	Anàlisi de l'esquema. Activitats d'avaluació.	Avaluació.	1-10			

(*) Els números entre parèntesis relacionen les competències bàsiques amb els objectius, els continguts i els criteris d'avaluació de la unitat.

–	
Competència cultural i artística	Descripció: apreciar, comprendre i valorar críticament manifestacions culturals i artístiques diferents, utilitzar-les com a font de gaudi i enriquiment personal i considerar-les com a part del patrimoni cultural dels pobles.
	Finalitat: familiaritzar els joves amb una varietat àmplia de manifestacions artístiques i culturals, ajudant-los a entendre la funció que les arts han exercit o exerceixen en la vida dels éssers humans.
<ul style="list-style-type: none"> – Foment de la capacitat d'apreciar, comprendre i valorar críticament manifestacions musicals diferents a través d'experiències perceptives i expressives i del coneixement de músiques de cultures, èpoques i estils diferents. – Potenciació d'actituds obertes i respectuoses i ofereix elements per a l'elaboració de judicis fonamentats respecte de les diferents manifestacions culturals. – Adquisició d'habilitats per expressar idees, experiències o sentiments de forma creativa. – Consideració de la música com a font de plaer i enriquiment musical gràcies a la millora en la comprensió del fet musical. – Coneixement, anàlisi i valoració de l'art com a reflex dels processos culturals, econòmics i socials d'una societat en un moment històric determinat. Concepció de l'artista com a mitjancer cultural. – Possibilitat de conèixer, viure, experimentar, el procés artístic a través de tècniques i instruments diversos. – Desenvolupament del pensament divergent, la creativitat i l'equilibri cognitivoemocional per a una relació integral amb l'obra artística i la cultura en general. – Valoració del compromís en la conservació i millora del patrimoni tecnològic, industrial, artístic i cultural més pròxim. 	

QUART ESO

En aquesta primera unitat, l'alumnat haurà de reconèixer la música com una de les arts que, igual que totes les altres, ha anat variant al llarg de les diferents èpoques de la humanitat. Per poder situar-se millor en les diferents èpoques de la història aprendrà el nom amb què es coneix cadascuna d'aquestes èpoques i com identificar l'estil i l'època d'una música a partir dels elements del llenguatge musical, que ja coneix d'altres cursos.

En aquesta primera unitat l'alumnat ja iniciarà aquest viatge musical, amb una aproximació al que es coneix sobre temes musicals d'abans de l'Edat Mitjana.

Objectius

Escollar comprensivament música d'estils, gèneres i cultures diverses, amb interès, respecte i sensibilitat estètica.

- Conèixer l'evolució de la música des de les societats primitives fins a l'aparició dels primers documents escrits.

Conèixer l'entorn musical i cultural propi i prendre consciència de la universalitat de la pràctica musical, assumint reflexivament la diversitat de cultures i identitats musicals.

- Situar cronològicament els períodes de la història de la música occidental.

Reflexionar sobre la dimensió social i cultural de la música i comprendre les seves relacions amb altres àmbits artístics i amb els mitjans de comunicació.

- Identificar la música com una de les arts que ha evolucionat paral·lelament a la història de la humanitat.
- Valorar els elements musicals que acompanyen les imatges com a complement comunicatiu.

Cercar i comprendre informació procedent de diferents fonts i suports per enriquir els coneixements musicals propis i fer-ne una lectura rigorosa i reflexiva.

- Conèixer quins són els elements musicals bàsics que ens ajuden a situar històricament una audició.

Comunicar coneixements, judicis i opinions musicals de forma oral i escrita, amb rigor i claredat, respectant les persones i els valors democràtics.

Aprofundiment en el desenvolupament d'habilitats i tècniques bàsiques d'improvisació i composició musical orientades a la creativitat i a l'expressió personal i col·lectiva.

Valoració de la interpretació musical com a vehicle d'expressió d'un grup, una cultura i una tradició.

Valoració de la dansa com a vehicle d'expressió d'un grup, una cultura i una tradició.

Utilització de recursos informàtics i electrònics com a eines per a l'escolta, la interpretació, la creació, l'edició, l'enregistrament i la difusió de fragments i obres musicals.

Dimensió social i cultural

Utilització de fonts d'informació diverses i plurals per al coneixement de la música i del seu context històric, cultural i social.

Situació de personatges històrics rellevants en l'època en què van viure.

Descoberta del lligam entre una obra musical i el seu entorn polític, social, cultural i artístic.

Conscienciació de la importància de la música com a manifestació cultural pròpia d'una societat i un moment històric.

Anàlisi de les relacions de la música amb el cinema, el teatre, els mitjans de comunicació, la publicitat, els videojocs i la indústria musical.

Valoració de cada obra musical a partir de la funció que ha de complir.

Conscienciació de la importància de la música en molts àmbits de la nostra societat.

Criteris d'avaluació

Utilitzar l'escolta atenta per a memoritzar, comprendre i reflexionar sobre la música actual i la música del passat de forma personal, crítica i creativa.

Crear, individualment o en grup, breus peces musicals amb la veu i/o els instruments escolars, mostrant iniciativa, creativitat i imaginació.

Identificar, en l'àmbit quotidià i històric, els diferents usos i funcions de la música i la seva presència social, i apreciar críticament les seves múltiples facetes.

Reflexionar sobre els usos de la música en el món actual de forma crítica, raonada i respectuosa.

Comunicar, de forma oral o escrita, els coneixements musicals adquirits utilitzant correctament el vocabulari musical específic.

Temporització

6 sessions d'una hora.

Competències bàsiques

Competència comunicativa lingüística i audiovisual.

Habilitat per comunicar, de forma oral o escrita, els coneixements musicals adquirits utilitzant correctament el vocabulari musical específic.

Competència artística i cultural.

Habilitat per conèixer, comprendre, apreciar i valorar críticament les diferents manifestacions culturals i artístiques de les primeres èpoques de la humanitat, utilitzar-les com a font d'enriquiment i gaudi i considerar-les part del patrimoni dels pobles.

Tractament de la informació i competència digital

Habilitat per accedir a la informació que es pot trobar a Internet sobre les primeres notacions musicals. La música a les èpoques més antigues i la dansa.

Competència matemàtica

Coneixement i maneig de les xifres que corresponen als anys de la humanitat per convertir-los en segles en números romans

Competència d'aprendre a aprendre

Habilitat per obtenir informació -tant individualment com en col·laboració- sobre personatges i fets d'abans de l'Edat Mitjana i ser capaços de transformar-la en coneixement propi.

Competència d'autonomia i iniciativa personal

Desenvolupa la capacitat d'imaginar maneres d'expressar-se musicalment si no coneguéssim la notació actual.

Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic

Habilitat per comprendre les primeres societats i la seva manera d'expressar-se musicalment fins a la invenció de l'escriptura amb la notació musical, tal com la coneixem avui dia.

Competència social i ciutadana

Habilitat per expressar les pròpies idees i escoltar les alienes i ser capaç de posar-se en lloc d'altri.

Connexions amb altres matèries

Lectura de textos antics relacionats amb música (Plató, Pitàgores..): Llengües (català, castellà, anglès, francès...).

L'inici de la teoria musical amb Pitàgores. La numeració dels segles: Matemàtiques.

Les societats antigues (Grècia, Roma, Egipte...): Socials

Comentaris sobre la presència d'elements musicals a totes les manifestacions artístiques. L'art a les civilitzacions antigues: Visual i plàstica

El material dels instruments prehistòrics: Tecnologia

Funcionament amb aigua de l'orgue Hydraulis romà: Física i Química

Les danses tradicionals: Educació física

Després d'analitzar les característiques socials de l'Edat Mitjana, en aquesta unitat l'alumnat coneixerà i analitzarà les primeres composicions musicals monofòniques i polifòniques, els primers elements de l'escriptura musical, i s'endinsarà en el món del cant gregorià, els joglars i els trobadors, iniciant un procés evolutiu cap a l'Ars Nova i els primers centres de producció musical polifònica. També coneixerà els principals instruments de l'època i les seves característiques sonores. Per finalitzar la unitat, analitzarem un exemple d'influència de la música d'aquest període històric en la música actual.

Objectius

Escoltar comprensivament música d'estils, gèneres i cultures diverses, amb interès, respecte i sensibilitat estètica.

- Respectar els criteris i gustos propis de l'època.
- Valorar les propostes innovadores.

Conèixer l'entorn musical i cultural propi i prendre consciència de la universalitat de la pràctica musical, assumint reflexivament la diversitat de cultures i identitats musicals.

- Relacionar les diverses manifestacions musicals medievals amb les diferents característiques socioculturals i artístiques que corresponen a aquest període.
- Entendre la música del passat com a antecedent de la música actual.

Reflexionar sobre la dimensió social i cultural de la música i comprendre les seves relacions amb altres àmbits artístics i amb els mitjans de comunicació.

- Mostrar interès per conèixer la música que la nostra societat va crear en el passat.

Continguts

Escoltar i comprendre

Aprofundiment en l'escolta atenta, l'escolta memorística, l'escolta comprensiva, l'escolta reflexiva i l'escolta creativa.

Identificació i anàlisi auditiva d'elements significatius d'estils, gèneres i formes en obres i pràctiques musicals diverses.

- Identificació auditiva raonada dels trets més característics de la música medieval.
- Identificació auditiva i visual dels instruments més significatius de l'època medieval.

Comprensió i valoració d'obres i pràctiques musicals en la seva dimensió expressiva, estètica, comunicativa i social.

- Descoberta del lligam entre una obra musical i el seu entorn social, polític, cultural i artístic.
- Anàlisi dels elements constitutius d'una partitura vocal.
- Comparació entre composicions de l'inici i el final de l'Edat Mitjana per tal de veure l'evolució dels elements del llenguatge musical.
-

Expressió raonada d'opinions i judicis musicals, oralment i per escrit, emprant un vocabulari adequat i adoptant una actitud de diàleg i respecte.

- Comparació entre les escales actuals i els models antics.
- Utilització correcta del vocabulari musical treballat a classe.

Interès per escoltar i conèixer obres i estils musicals diversos.

Interpretar i crear

Aprofundiment en la interpretació d'obres musicals i en la pràctica de l'expressió corporal i la dansa utilitzant la veu, els instruments i el cos.

- Interpretació vocal i instrumental de peces medievals.

Improvissació i creació d'arranjaments i composicions musicals senzilles, reflexionant sobre els processos creatius i els components idiomàtics dels estils musicals.

- Creació de composicions seguint les diferents pautes medievals.
- Valoració d'una grafia clara i correcta en l'escriptura de partitures.

Aprofundiment en el desenvolupament d'habilitats i tècniques elementals de la veu i dels instruments musicals emprats.

Realització d'audicions o concerts i participació activa en les fases de planificació, assaig, execució, direcció i avaluació d'aquests.

- Valoració de la importància de les aportacions individuals per aconseguir una creació i interpretació global satisfactòries.

Dimensió social i cultural

Coneixement i valoració d'obres i estils musicals significatius de la música culta catalana i occidental.

- Conscienciació sobre la importància de la música en molts àmbits de la nostra societat.
- Valoració de la grafia musical com a eina per fer reviure la música del passat.
- Motivació per conèixer la música que la nostra societat ha creat.
- Conscienciació sobre la importància de la música com a manifestació cultural pròpia d'una societat i un moment històric.

Utilització de fonts d'informació diverses i plurals per al coneixement de la música i del seu context històric, cultural i social.

Utilització correcta del vocabulari musical específic per descriure i explicar els components essencials d'estils, gèneres i cultures musicals diverses.

- Recerca i ampliació de coneixements a partir d'elements treballats a classe.

Criteris d'avaluació

Utilitzar l'escolta atenta per a memoritzar, comprendre i reflexionar sobre la música actual i la música del passat de forma personal, crítica i creativa.

Participar en la interpretació en grup d'obres musicals senzilles de forma activa i cooperativa, assumint les responsabilitats pròpies de la interpretació pública.

Identificar i comprendre auditivament els elements significatius d'estils i gèneres musicals en fragments d'obres representatives del patrimoni musical universal.

Exposar valoracions i judicis estètics propis referents a obres musicals de tradicions i cultures diverses, argumentant-los amb criteris artístics i mostrant interès i respecte per les valoracions diferents.

Identificar, en l'àmbit quotidià i històric, els diferents usos i funcions de la música i la presència social d'aquesta, apreciand críticament les seves múltiples facetes.

Dur a terme projectes musicals col·lectius i mostrar bons hàbits de treball personal i de treball en equip.

Comunicar, de forma oral o escrita, els coneixements musicals adquirits fent servir correctament el vocabulari musical específic.

Temporització

12 sessions d'una hora.

Competències bàsiques

Competència comunicativa lingüística i audiovisual

Habilitat per comunicar, de forma oral o escrita, els coneixements musicals adquirits, així com els aspectes que engloben la música de l'Edat Mitjana, utilitzant correctament el vocabulari musical específic.

Competència artística i cultural

Habilitat per conèixer, comprendre, apreciar i valorar críticament les diferents manifestacions culturals i artístiques de l'Edat Mitjana i aquelles que, tot i correspondre a aquest període històric, han esdevingut tradicionals. Fer-les servir també com a font d'enriquiment i gaudi i considerar-les part del patrimoni dels pobles.

Tractament de la informació i competència digital

Habilitat per accedir a la informació fent servir diversos suports, incloent-hi la utilització de les TIC (tecnologies de la informació i la comunicació). Habilitat per saber transmetre aquesta informació també telemàticament.

Competència matemàtica

Implica el coneixement i maneig dels elements matemàtics bàsics en situacions reals o simulades de la vida quotidiana; elaborant la informació a través d'eines matemàtiques (mapes, gràfics...) per poder-la interpretar i posar en pràctica processos de raonament que condueixin a la solució de problemes o a l'obtenció de la informació.

Competència d'aprendre a aprendre

Habilitat per obtenir informació -tant individualment com en col·laboració- i, molt especialment, per transformar-la en coneixement propi, i que això esdevingui una eina per a l'ampliació dels coneixements sobre la música medieval com a base de l'actual.

Competència d'autonomia i iniciativa personal

Desenvolupar la identitat personal i gestionar alhora correctament les relacions amb els altres. Capacitat per imaginar, emprendre, desenvolupar i avaluar accions o projectes individuals o col·lectius amb creativitat, confiança, responsabilitat i sentit crític.

Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic

Habilitat per comprendre la societat del període medieval i el món en què es va desenvolupar.

Competència social i ciutadana

Habilitat per expressar les pròpies idees i escoltar les alienes i ser capaç de posar-se en lloc d'altri.

Connexions amb altres matèries

El món dels joglars i els trobadors: Llengua i literatura catalana i castellana.

Varietat rítmica: Matemàtiques.

L'Edat Mitjana: el món feudal, la creació de les ciutats, etc.: Socials.

La sonoritat, la proporcionalitat i les característiques dels instruments medievals:
Tecnologia.

Les danses medievals: Educació física.

Aquesta unitat comença presentant la societat del Renaixement i la nova concepció del món introduïda per l'humanisme renaixentista. En aquest marc social i ideològic, l'alumnat descobrirà com és la música del Renaixement i quines són les seves principals característiques des del punt de vista del llenguatge musical. Després es presenten els gèneres, obres i autors principals de la música vocal i instrumental del Renaixement.

Objectius

Escotar comprensivament música d'estils, gèneres i cultures diverses, amb interès, respecte i sensibilitat estètica.

- Identificar en una audició els trets distintius més importants de la música del Renaixement.
- Distingir a quina època pertany una obra musical a partir de les seves característiques.
- Identificar visualment i auditiva els instruments renaixentistes més característics.

Conèixer l'entorn musical i cultural propi i prendre consciència de la universalitat de la pràctica musical, assumint reflexivament la diversitat de cultures i identitats musicals.

- Relacionar les obres musicals renaixentistes amb el context social i cultural en el qual van ser creades.

Conèixer i aplicar tècniques instrumentals i vocals bàsiques per a la interpretació i la creació musical i per a l'expressió corporal.

- Interpretar en grup música instrumental del Renaixement.

Reflexionar sobre la dimensió social i cultural de la música i comprendre les seves relacions amb altres àmbits artístics i amb els mitjans de comunicació.

- Valorar les propostes innovadores dels compositors del passat com a elements clau per a l'evolució de la música fins als nostres dies.

Cercar i comprendre informació procedent de diferents fonts i suports per a enriquir els coneixements musicals propis, fent-ne una lectura rigorosa i reflexiva.

- Entendre l'evolució del llenguatge musical fins a la fi del segle XVI.

Comunicar coneixements, judicis i opinions musicals de forma oral i escrita, amb rigor i claredat, respectant les persones i els valors democràtics.

- Respectar i intentar comprendre les obres musicals compostes en altres èpoques o estètiques.

Valorar l'escolta, la pràctica i la creació musical com a font de gaudi, d'enriquiment personal i de coneixement d'un mateix i del món.

- Mostrar interès per conèixer la música que la nostra societat ha creat en el passat.

Continguts

Escoltar i comprendre

Aprofundiment en l'escolta atenta, l'escolta memorística, l'escolta comprensiva, l'escolta reflexiva i l'escolta creativa.

- Audició de fragments musicals diversos.
- Actitud de silenci i respecte en l'audició de qualsevol tipus de música.

Identificació i anàlisi auditiva d'elements significatius d'estils, gèneres i formes en obres i pràctiques musicals diverses.

- Anàlisi d'audicions i partitures de música del Renaixement.
- Identificació de les característiques del llenguatge musical d'aquesta època en audicions i partitures que les representin.
- Identificació auditiva dels trets més característics de la música vocal d'aquesta època.
- Identificació auditiva dels trets més característics de la música instrumental d'aquesta època.
- Identificació i classificació dels instruments renaixentistes més característics.

Comprensió i valoració d'obres i pràctiques musicals en la seva dimensió expressiva, estètica, comunicativa i social.

- Coneixement de les característiques de la societat renaixentista.

- Comprensió de la música renaixentista en el marc de la societat del moment.

Expressió raonada d'opinions i judicis musicals, oralment i per escrit, emprant un vocabulari adequat i adoptant una actitud de diàleg i respecte.

- Utilització correcta del vocabulari musical treballat.
- Interès pel coneixement del llenguatge musical com a mitjà per comprendre la música de cada època i poder gaudir-ne més.
- Participació activa en les tasques d'anàlisi realitzades en grup.

Interès per escoltar i conèixer obres i estils musicals diversos.

Interpretar i crear

Aprofundiment en la interpretació d'obres musicals i en la pràctica de l'expressió corporal i la dansa utilitzant la veu, els instruments i el cos.

- Interpretació de música del Renaixement en un conjunt instrumental.

Aprofundiment en el desenvolupament d'habilitats i tècniques bàsiques d'improvisació i composició musical orientades a la creativitat i a l'expressió personal i col·lectiva.

- Valoració de la interpretació musical com a vehicle d'expressió d'un grup, una cultura i una tradició.

Aprofundiment en el desenvolupament d'habilitats i tècniques elementals de la veu i dels instruments musicals emprats.

Realització d'audicions o concerts i participació activa en les seves fases de planificació, assaig, execució, direcció i avaluació.

Dimensió social i cultural

Coneixement i valoració d'obres i estils musicals significatius de la música culta catalana i occidental.

- Coneixement de les obres i estils més significatius de la música renaixentista.

Utilització de fonts d'informació diverses i plurals per al coneixement de la música i del seu context històric, cultural i social.

- Recerca d'informació sobre conceptes relacionats amb la música renaixentista.
- Situació de personatges històrics rellevants en l'època en què van viure.
- Descoberta del lligam entre una obra musical i el seu entorn polític, social, cultural i artístic.
- Conscienciació de la importància de la música com a manifestació cultural pròpia d'una societat i un moment històric.

Utilització correcta del vocabulari musical específic per a descriure i explicar els components essencials d'estils, gèneres i cultures musicals diverses.

- Cerca de lligams entre la música renaixentista i l'actual.

Criteris d'avaluació

Utilitzar l'escolta atenta per a memoritzar, comprendre i reflexionar sobre la música actual i la música del passat de forma personal, crítica i creativa.

Participar en la interpretació en grup d'obres musicals senzilles de forma activa i cooperativa, assumint les responsabilitats pròpies de la interpretació pública.

Identificar i comprendre auditivament els elements significatius d'estils i gèneres musicals en fragments d'obres representatives del patrimoni musical universal.

Utilitzar els recursos bàsics que ofereixen la tecnologia musical i les TIC per a la producció, enregistrament i difusió de la música, de forma autònoma i eficaç.

Exposar valoracions i judicis estètics propis referents a obres musicals de tradicions i cultures diverses, argumentant-los amb criteris artístics i mostrant interès i respecte per les valoracions diferents.

Identificar, en l'àmbit quotidià i històric, els diferents usos i funcions de la música i la seva presència social, apreciament críticament les seves múltiples facetes.

Reflexionar sobre els usos de la música en el món actual de forma crítica, raonada i respectuosa.

Dur a terme projectes musicals col·lectius, mostrant bons hàbits de treball personal i de treball en equip.

Comunicar, de forma oral o escrita, els coneixements musicals adquirits utilitzant correctament el vocabulari musical específic.

Temporització

12 sessions d'una hora.

Competències bàsiques

Competència comunicativa lingüística i audiovisual.

Habilitat per comunicar, de forma oral o escrita, els coneixements musicals adquirits utilitzant correctament el vocabulari musical específic.

Competència artística i cultural.

Habilitat per conèixer, comprendre, apreciar i valorar críticament les diferents manifestacions culturals i artístiques, tradicionals o no, dels segles XV i XVI, utilitzar-les com a font d'enriquiment i gaudi i considerar-les com a part del patrimoni dels pobles.

Tractament de la informació i competència digital

Habilitat per fer servir diversos mitjans, incloent-hi les TIC (tecnologies de la informació i la comunicació), per buscar informació sobre la societat, la cultura, l'art i la música del Renaixement.

Competència d'aprendre a aprendre

Habilitat per obtenir informació sobre la música del Renaixement —tant individualment com en col·laboració— i transformar-la en coneixement propi.

Competència d'autonomia i iniciativa personal

Gestionar correctament les relacions amb els altres en el marc d'una interpretació musical en conjunt instrumental.

Competència social i ciutadana

Habilitat per expressar les pròpies idees i escoltar les alienes, i ser capaç de posar-se en lloc d'altri.

Connexions amb altres matèries

Varietat rítmica: Matemàtiques

La societat renaixentista. L'humanisme. Reforma i Contrareforma: Socials

L'art del Renaixement: Educació visual i plàstica

Els villancets i madrigals: Llengua catalana, castellana, anglès...

Dances del Renaixement: Educació física

En aquesta unitat l'alumnat coneixerà com era la societat que correspon al període artístic del Barroc (segle XVII), la utilització de l'art com a mitjà propagandístic dels poderosos, el desenvolupament de la música instrumental amb els grans lutiers de Cremona i l'inici del conjunt orquestral, de l'òpera i de la dansa com a espectacle.

Objectius

Escoltar comprensivament música d'estils, gèneres i cultures diverses, amb interès, respecte i sensibilitat estètica.

- Conèixer els trets distintius més importants de la música del Barroc.
- Saber distingir a quina època pertany una obra musical a partir de les seves característiques.

Conèixer l'entorn musical i cultural propi i prendre consciència de la universalitat de la pràctica musical, assumint reflexivament la diversitat de cultures i identitats musicals.

- Relacionar les obres musicals de l'època barroca amb el context social i cultural en el qual van ser creades.

Reflexionar sobre la dimensió social i cultural de la música i comprendre les seves relacions amb altres àmbits artístics i amb els mitjans de comunicació.

- Reconèixer en una obra d'art barroca les característiques de l'època.

Cercar i comprendre informació procedent de diferents fonts i suports per a enriquir els coneixements musicals propis, fent-ne una lectura rigorosa i reflexiva.

- Entendre l'evolució del llenguatge musical dins de cada època i fins l'actualitat.
- Reconèixer en una obra barroca les característiques del llenguatge musical de l'època.

Valorar l'escolta, la pràctica i la creació musical com a font de gaudi, d'enriquiment personal i de coneixement d'un mateix i del món.

- Mostrar interès per conèixer la música que la nostra societat ha creat en el passat.
- Respectar i intentar gaudir de les obres musicals compostes en èpoques i estètiques diferents de les actuals.

Continguts

Escoltar i comprendre

Aprofundiment en l'escolta atenta, l'escolta memorística, l'escolta comprensiva, l'escolta reflexiva i l'escolta creativa.

- Audició de fragments d'obres característiques del Barroc musical.

Identificació i anàlisi auditiva d'elements significatius d'estils gèneres i formes en obres i pràctiques musicals diverses.

- Identificació auditiva i en partitura de les característiques de la música barroca en obres vocals i instrumentals.
- Identificació del baix obstinat que acompanya una melodia.
- Identificació del baix continu auditivament i en partitura.
- Anàlisi de melodies vocals i valoració de en quin mesura descriuen el text que canten.
- Identificació auditiva de les diferents parts d'una òpera.
- Identificació de les característiques del llenguatge musical d'aquesta època en partitures i audicions que les representin.

Comprensió i valoració d'obres i pràctiques musicals en la seva dimensió expressiva, estètica, comunicativa i social.

- Interès pel coneixement del llenguatge musical com a mitjà per comprendre la música de cada època i poder gaudir-ne més.

Expressió raonada d'opinions i judicis musicals, oralment i per escrit, emprant un vocabulari adequat i adoptant una actitud de diàleg i respecte.

Interès per escoltar i conèixer obres i estils musicals diversos.

- Actitud de silenci i respecte en l'audició de qualsevol tipus de música.

Interpretar i crear

Aprofundiment en la interpretació d'obres musicals i en la pràctica de l'expressió corporal i la dansa utilitzant la veu, els instruments i el cos.

- Interpretació d'un baix obstinat sobre una melodia.
- Identificació, anàlisi i ballada de diferents tipus de balls i danses del Barroc (p.e. el minuet).

Aprofundiment en el desenvolupament d'habilitats i tècniques elementals de la veu i dels instruments musicals emprats.

Utilització de recursos informàtics i electrònics com a eines per a l'escolta, la interpretació, la creació, l'edició, l'enregistrament i la difusió de fragments i obres musicals.

- Utilització dels recursos que ofereixen les tecnologies de la informació i la comunicació per trobar lligams entre la música barroca i l'actual.
- Valoració de la interpretació de la qualitat sonora per a la percepció correcta d'una obra musical.
- Valoració de la interpretació musical i la dansa com a vehicle d'expressió d'un grup, una cultura i una tradició.
- Participació activa en les tasques d'anàlisi realitzades en grup.

Dimensió social i cultural

Coneixement i valoració d'obres i estils musicals significatius de la música culta catalana i occidental.

- Cerca d'informació sobre músics catalans barrocs.
- Conscienciació de la importància de la música com a manifestació cultural pròpia d'una societat i un moment històric.
- Valoració de cada obra musical a partir de la funció que ha de complir.

Utilització de fonts d'informació diverses i plurals per al coneixement de la música i del seu context històric, cultural i social.

- Relacionar les característiques socials del Barroc amb l'entorn físic i artístic que l'envolta.

Utilització correcta del vocabulari musical específic per a descriure i explicar els components essencials d'estils, gèneres i cultures musicals diverses.

- Identificar els trets característics que diferencien el Renaixement del Barroc.
- Reconèixer les diferències entre les formes musicals barroques.

Coneixement dels recursos per a la creació, interpretació, enregistrament i difusió de produccions sonores i audiovisuals que ofereixen les tecnologies de la informació i la comunicació i disposició a emprar-los de forma cívica i responsable.

- Coneixement dels recursos que ofereixen les tecnologies de la informació i la comunicació per trobar lligams entre la música barroca i l'actual.

Criteris d'avaluació

Utilitzar l'escolta atenta per a memoritzar, comprendre i reflexionar sobre la música actual i la música del passat de forma personal, crítica i creativa.

Crear, individualment o en grup, breus peces musicals amb la veu i/o els instruments escolars, mostrant iniciativa, creativitat i imaginació.

Participar en la interpretació en grup d'obres musicals senzilles de forma activa i cooperativa, assumint les responsabilitats pròpies de la interpretació pública.

Identificar i comprendre auditivament els elements significatius d'estils i gèneres musicals en fragments d'obres representatives del patrimoni musical universal.

Utilitzar els recursos bàsics que ofereixen la tecnologia musical i les TIC per a la producció, enregistrament i difusió de la música, de forma autònoma i eficaç.

Reflexionar sobre els usos de la música en el món actual de forma crítica, raonada i respectuosa.

Dur a terme projectes musicals col·lectius, mostrant bons hàbits de treball personal i de treball en equip.

Comunicar, de forma oral o escrita, els coneixements musicals adquirits utilitzant correctament el vocabulari musical específic.

Temporització

10 sessions d'una hora.

Competències bàsiques

Competència comunicativa lingüística i audiovisual

Habilitat per comunicar, de forma oral o escrita, els coneixements musicals adquirits utilitzant correctament el vocabulari musical específic.

Competència artística i cultural

Habilitat per conèixer, comprendre, apreciar i valorar críticament les diferents manifestacions culturals i artístiques del s. XVII, utilitzar-les com a font d'enriquiment i gaudi i considerar-les com a part del patrimoni dels pobles.

Tractament de la informació i competència digital

Habilitat per a accedir a la informació sobre el Barroc i la música actual, tot usant distints suports, incloent-hi la utilització de les TIC (tecnologies de la informació i la comunicació). Habilitat per saber transmetre aquesta informació també telemàticament.

Competència matemàtica

Implica el coneixement i maneig dels elements matemàtics bàsics en audicions i partitures del Barroc.

Competència d'aprendre a aprendre

Habilitat per obtenir informació -tant individualment com en col·laboració- dels temes tractats en aquesta unitat.

Competència d'autonomia i iniciativa personal

Capacitat per imaginar, emprendre, desenvolupar i avaluar accions o projectes individuals o col·lectius (conjunts vocals, instrumentals o danses) amb creativitat, confiança, responsabilitat i sentit crític.

Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic

Habilitat per comprendre la societat del Barroc i el món en què es va desenvolupar.

Competència social i ciutadana

Habilitat per expressar les pròpies idees i escoltar les alienes i ser capaç de posar-se en lloc d'altri.

Connexions amb altres matèries

La música al Barroc, ha d'expressar el que diu el text. Autors barrocs: Llengües (català, castellà, anglès, francès...).

El tempo constant. L'obstinat. Indicació de compàs per quadrar els conjunts musicals: Matemàtiques.

L'absolutisme: Socials

Majestuositat i grandiositat, característiques de les obres d'art barroques: Visual i plàstica

Els lutiers de Cremona i les noves tècniques en la construcció d'instruments: Tecnologia

Disposició dels instruments a les primeres orquestres (Acústica): Física

El minuet i les danses barroques. Educació física

En comparació amb la resta de períodes de l'evolució de la música occidental, el Classicisme és una època relativament breu. La seva significació històrica, però, és molta, i aquesta unitat pretén explicar el perquè d'aquesta rellevància, tant des del punt de vista social com musical. Amb la Il·lustració i la Revolució Francesa com a teló de fons, la unitat presenta les característiques de la música del Classicisme i els trets principals de la música vocal i instrumental de l'època, sense oblidar les obres i els compositors més destacats.

Objectius

Utilitzar la veu, els instruments i el cos per a expressar-se musicalment de forma creativa i personal.

- Utilitzar els instruments i la veu per interpretar música del Classicisme.

Escoltar comprensivament música d'estils, gèneres i cultures diverses, amb interès, respecte i sensibilitat estètica.

- Identificar en una audició els trets distintius més importants de la música del Classicisme.
- Distingir a quina època pertany una composició a partir de les característiques del llenguatge musical utilitzat.
- Identificar visualment i auditiva els instruments més característics del Classicisme.

Conèixer l'entorn musical i cultural propi i prendre consciència de la universalitat de la pràctica musical, assumint reflexivament la diversitat de cultures i identitats musicals.

- Relacionar les obres musicals del Classicisme amb el context social i cultural en el qual van ser creades.
- Conèixer i aplicar tècniques instrumentals i vocals bàsiques per a la interpretació i la creació musical i per a l'expressió corporal.
- Interpretar en grup música del Classicisme.
- Participar, de forma responsable i proactiva, en activitats musicals organitzades a l'aula, el centre o la comunitat educativa afavorint la cooperació i el treball comú.
- Col·laborar de forma activa en la interpretació col·lectiva de música del Classicisme.

Reflexionar sobre la dimensió social i cultural de la música i comprendre les seves relacions amb altres àmbits artístics i amb els mitjans de comunicació.

- Valorar les propostes innovadores dels compositors del passat com a elements clau per a l'evolució de la música fins als nostres dies.
- Cercar i comprendre informació procedent de diferents fonts i suports per a enriquir els coneixements musicals propis, fent-ne una lectura rigorosa i reflexiva.
- Entendre l'evolució del llenguatge musical fins a principis del segle XIX.

Fer ús de la tecnologia per a enriquir la percepció, l'expressió i la creació musicals, amb autonomia i esperit crític.

- Cercar informació a Internet sobre la música del Classicisme.
- Comunicar coneixements, judicis i opinions musicals de forma oral i escrita, amb rigor i claredat, respectant les persones i els valors democràtics.
- Respectar i intentar comprendre les obres musicals compostes en altres èpoques o estètiques.
- Valorar l'escolta, la pràctica i la creació musical com a font de gaudi, d'enriquiment personal i de coneixement d'un mateix i del món.
- Mostrar interès per conèixer la música que la nostra societat ha creat en el passat.

Continguts

Escoltar i comprendre

Aprofundiment en l'escolta atenta, l'escolta memorística, l'escolta comprensiva, l'escolta reflexiva i l'escolta creativa.

- Audició de fragments musicals diversos.
- Actitud de silenci i respecte en l'audició de qualsevol tipus de música.
- Participació activa en les tasques d'audició i anàlisi realitzades en grup.

Identificació i anàlisi auditiva d'elements significatius d'estils, gèneres i formes en obres i pràctiques musicals diverses.

- Anàlisi d'audicions i partitures de música del Classicisme.
- Identificació de les característiques del llenguatge musical d'aquesta època en audicions i partitures que les representin.

- Identificació auditiva dels trets més característics de la música vocal d'aquesta època.
- Identificació auditiva dels trets més característics de la música instrumental d'aquesta època.
- Identificació i classificació dels instruments més característics del Classicisme, en especial els que van aparèixer o desenvolupar-se en aquesta època.

Comprensió i valoració d'obres i pràctiques musicals en la seva dimensió expressiva, estètica, comunicativa i social.

- Coneixement de les característiques de la societat del Classicisme.
- Comprensió de la música del Classicisme en el marc de la societat del moment.
- Valoració de cada obra musical a partir de la funció que ha de complir i dels paràmetres estètics de la societat que la va crear.

Expressió raonada d'opinions i judicis musicals, oralment i per escrit, emprant un vocabulari adequat i adoptant una actitud de diàleg i respecte.

- Utilització correcta del vocabulari musical treballat.
- Interès pel coneixement del llenguatge musical com a mitjà per comprendre la música de cada època i poder gaudir-ne més.
- Participació activa en les tasques d'anàlisi realitzades en grup.

Interès per escoltar i conèixer obres i estils musicals diversos.

- Interès per conèixer la música del Classicisme.
- Interès pel coneixement del llenguatge musical com a mitjà per comprendre la música del Classicisme i poder gaudir-ne més.

Interpretar i crear

Aprofundiment en la interpretació d'obres musicals i en la pràctica de l'expressió corporal i la dansa utilitzant la veu, els instruments i el cos.

- Interpretació en grup de música del Classicisme.

Aprofundiment en el desenvolupament d'habilitats i tècniques bàsiques d'improvissació i composició musical orientades a la creativitat i a l'expressió personal i col·lectiva.

- Valoració de la interpretació musical com a vehicle d'expressió d'un grup, una cultura i una tradició.
- Aprofundiment en el desenvolupament d'habilitats i tècniques elementals de la veu i dels instruments musicals emprats.
- Aplicació de la tècnica vocal i instrumental bàsiques a la interpretació de peces en conjunt.

Realització d'audicions o concerts i participació activa en les seves fases de planificació, assaig, execució, direcció i avaluació.

- Participació activa en les tasques d'interpretació vocal i instrumental en grup.

Dimensió social i cultural

Coneixement i valoració d'obres i estils musicals significatius de la música culta catalana i occidental.

- Coneixement de les obres i estils més significatius de la música del Classicisme.

Utilització de fonts d'informació diverses i plurals per al coneixement de la música i del seu context històric, cultural i social.

- Recerca d'informació sobre conceptes relacionats amb la música del Classicisme.
- Situació de personatges històrics rellevants en l'època en què van viure.
- Descoberta del lligam entre una obra musical i el seu entorn polític, social, cultural i artístic.
- Conscienciació de la importància de la música com a manifestació cultural pròpia d'una societat i un moment històric.

Utilització correcta del vocabulari musical específic per a descriure i explicar els components essencials d'estils, gèneres i cultures musicals diverses.

- Cerca de lligams entre la música del Classicisme i l'actual.

Criteris d'avaluació

Utilitzar l'escolta atenta per a memoritzar, comprendre i reflexionar sobre la música actual i la música del passat de forma personal, crítica i creativa.

Participar en la interpretació en grup d'obres musicals senzilles de forma activa i cooperativa, assumint les responsabilitats pròpies de la interpretació pública.

Identificar i comprendre auditivament els elements significatius d'estils i gèneres musicals en fragments d'obres representatives del patrimoni musical universal.

Utilitzar els recursos bàsics que ofereixen la tecnologia musical i les TIC (tecnologies de la informació i la comunicació) per a la producció, enregistrament i difusió de la música, de forma autònoma i eficaç.

Exposar valoracions i judicis estètics propis referents a obres musicals de tradicions i cultures diverses, argumentant-los amb criteris artístics i mostrant interès i respecte per les valoracions diferents.

Identificar, en l'àmbit quotidià i històric, els diferents usos i funcions de la música i la seva presència social, apreciament críticament les seves múltiples facetes.

Reflexionar sobre els usos de la música en el món actual de forma crítica, raonada i respectuosa.

Dur a terme projectes musicals col·lectius, mostrant bons hàbits de treball personal i de treball en equip.

Comunicar, de forma oral o escrita, els coneixements musicals adquirits utilitzant correctament el vocabulari musical específic.

Temporització

10 sessions d'una hora.

Competències bàsiques

Competència comunicativa lingüística i audiovisual

Habilitat per comunicar, de forma oral o escrita, els coneixements musicals adquirits sobre la música del Classicisme utilitzant correctament el vocabulari musical específic.

Competència artística i cultural

Habilitat per conèixer, comprendre, apreciar i valorar críticament les diferents manifestacions culturals i artístiques, tradicionals o no, de la segona meitat del segle XVIII, utilitzar-les com a font d'enriquiment i gaudi i considerar-les com a part del patrimoni dels pobles.

Tractament de la informació i competència digital

Habilitat per fer servir diversos mitjans, incloent-hi les TIC (tecnologies de la informació i la comunicació), per buscar informació sobre la societat, la cultura, l'art i la música del Classicisme.

Competència d'aprendre a aprendre

Habilitat per obtenir informació sobre la música del Classicisme —tant individualment com en col·laboració— i transformar-la en coneixement propi.

Competència d'autonomia i iniciativa personal

Gestionar correctament les relacions amb els altres en el marc d'una interpretació musical en conjunt vocal i instrumental.

Competència social i ciutadana

Habilitat per expressar les pròpies idees i escoltar les alienes, i ser capaç de posar-se en lloc d'altri.

Connexions amb altres matèries

Varietat rítmica: Matemàtiques

La societat del Classicisme. La Il·lustració: Socials

L'art del Classicisme: Educació visual i plàstica

Instrumentos musicals apareguts o desenvolupats durant el Classicisme: Tecnologia

La música de dansa al Classicisme: Educació física

En aquesta unitat l'alumnat coneixerà com era la societat del segle XIX, quines eren les seves idees i quins els seus personatges principals. Aquesta mateixa societat serà la que desenvoluparà una música vocal i instrumental que valorarà l'expressivitat de les melodies i que farà despertar les emocions al públic.

Objectius

Escoltar comprensivament música d'estils, gèneres i cultures diverses, amb interès, respecte i sensibilitat estètica.

- Conèixer els trets distintius més importants de la música del segle XIX.
- Saber distingir a quina època pertany una obra musical a partir de les seves característiques.

Conèixer l'entorn musical i cultural propi i prendre consciència de la universalitat de la pràctica musical, assumint reflexivament la diversitat de cultures i identitats musicals.

- Relacionar les obres musicals de l'època romàntica amb el context social i cultural en el qual van ser creades.

Cercar i comprendre informació procedent de diferents fonts i suports per a enriquir els coneixements musicals propis, fent-ne una lectura rigorosa i reflexiva.

- Entendre l'evolució del llenguatge musical fins al segle XIX.

Valorar l'escolta, la pràctica i la creació musical com a font de gaudi, d'enriquiment personal i de coneixement d'un mateix i del món.

- Mostrar interès per conèixer la música que la nostra societat ha creat en el passat.
- Respectar i intentar comprendre les obres musicals compostes en altres èpoques o estètiques.

Continguts

Escoltar i comprendre

Aprofundiment en l'escolta atenta, l'escolta memorística, l'escolta comprensiva, l'escolta reflexiva i l'escolta creativa.

Identificació i anàlisi auditiva d'elements significatius d'estils, gèneres i formes en obres i pràctiques musicals diverses.

- Anàlisi de partitures i audicions de música del segle XIX.

- Identificació de les característiques del llenguatge musical d'aquesta època en partitures i audicions que les representin.
- Identificació auditiva dels trets més característics de la música vocal d'aquesta època.
- Identificació auditiva dels trets més característics de la música instrumental d'aquesta època.
- Classificació dels instruments de l'orquestra per famílies instrumentals.

Comprensió i valoració d'obres i pràctiques musicals en la seva dimensió expressiva, estètica, comunicativa i social.

Expressió raonada d'opinions i judicis musicals, oralment i per escrit, emprant un vocabulari adequat i adoptant una actitud de diàleg i respecte.

Interès per escoltar i conèixer obres i estils musicals diversos.

Reflexió sobre la presència social de la música i consideració de la importància d'un entorn sonor saludable.

Interpretar i crear

Aprofundiment en la interpretació d'obres musicals i en la pràctica de l'expressió corporal i la dansa utilitzant la veu, els instruments i el cos.

- Interpretació d'una cançó (*lied*) de l'època romàntica.
- Identificació, anàlisi i ballada de diferents tipus de balls i danses del segle XIX.

Aprofundiment en el desenvolupament d'habilitats i tècniques elementals de la veu i dels instruments musicals emprats.

Utilització de recursos informàtics i electrònics com a eines per a l'escolta, la interpretació, la creació, l'edició, l'enregistrament i la difusió de fragments i obres musicals.

Realització d'audicions o concerts i participació activa en les seves fases de planificació, assaig, execució, direcció i avaluació.

Dimensió social i cultural

Coneixement i valoració d'obres i estils musicals significatius de la música culta catalana i occidental.

- Cerca d'informació sobre noms representatius del món de la música i la dansa del segle XIX.

Utilització de fonts d'informació diverses i plurals per al coneixement de la música i del seu context històric, cultural i social.

- Cerca d'informació sobre la relació entre les característiques socials d'aquesta època i l'entorn físic i artístic que l'envolta.
- Identificació dels trets característics que diferencien el músic romàntic del d'èpoques anteriors.

Utilització correcta del vocabulari musical específic per a descriure i explicar els components essencials d'estils, gèneres i cultures musicals diverses.

- Cerca de lligams entre la música romàntica i l'actual.

Criteris d'avaluació

Utilitzar l'escolta atenta per a memoritzar, comprendre i reflexionar sobre la música actual i la música del passat de forma personal, crítica i creativa.

Crear, individualment o en grup, breus peces musicals amb la veu i/o els instruments escolars, mostrant iniciativa, creativitat i imaginació.

Participar en la interpretació en grup d'obres musicals senzilles de forma activa i cooperativa, assumint les responsabilitats pròpies de la interpretació pública.

Identificar i comprendre auditivament els elements significatius d'estils i gèneres musicals en fragments d'obres representatives del patrimoni musical universal.

Utilitzar els recursos bàsics que ofereixen la tecnologia musical i les TIC (tecnologies de la informació i la comunicació) per a la producció, enregistrament i difusió de la música, de forma autònoma i eficaç.

Exposar valoracions i judicis estètics propis referents a obres musicals de tradicions i cultures diverses, argumentant-los amb criteris artístics i mostrant interès i respecte per les valoracions diferents.

Identificar, en l'àmbit quotidià i històric, els diferents usos i funcions de la música i la seva presència social, apreciament críticament les seves múltiples facetes.

Reflexionar sobre els usos de la música en el món actual de forma crítica, raonada i respectuosa.

Dur a terme projectes musicals col·lectius, mostrant bons hàbits de treball personal i de treball en equip.

Comunicar, de forma oral o escrita, els coneixements musicals adquirits utilitzant correctament el vocabulari musical específic.

Temporització

10 sessions d'una hora.

Competències bàsiques

Competència comunicativa lingüística i audiovisual

Habilitat per comunicar, de forma oral o escrita, els coneixements musicals adquirits utilitzant correctament el vocabulari musical específic.

Competència artística i cultural

Habilitat per conèixer, comprendre, apreciar i valorar críticament les diferents manifestacions culturals i artístiques, tradicionals o no, del segle XIX, utilitzar-les com a font d'enriquiment i gaudi i considerar-les com a part del patrimoni dels pobles.

Tractament de la informació i competència digital

Habilitat per accedir a la informació tot usant diferents suports, incloent-hi la utilització de les TIC (tecnologies de la informació i la comunicació). Habilitat per saber transmetre aquesta informació també telemàticament.

Competència matemàtica

Implica el coneixement i maneig dels elements matemàtics bàsics en situacions reals o simulades de la vida quotidiana; elaborant la informació a través d'eines matemàtiques (mapes, gràfics...) per poder-la interpretar i posar en pràctica processos de raonament que condueixin a la solució de problemes o a l'obtenció de la informació.

Competència d'aprendre a aprendre

Habilitat per obtenir informació -tant individualment com en col·laboració- i, molt especialment, per transformar-la en coneixement propi.

Competència d'autonomia i iniciativa personal

Desenvolupa la identitat personal a la vegada que gestiona correctament les relacions amb els altres. Capacita per imaginar, emprendre, desenvolupar i avaluar accions o projectes individuals o col·lectius amb creativitat, confiança, responsabilitat i sentit crític.

Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic

Habilitat per comprendre la societat del segle XIX i el món en què es va desenvolupar.

Competència social i ciutadana

Habilitat per expressar les pròpies idees i escoltar les alienes i ser capaç de posar-se en lloc d'altri.

Connexions amb altres matèries

Els sentiments dins la literatura. Autors romàntics: Llengües (català, castellà, anglès, francès...)

Varietat rítmica: Matemàtiques

La burgesia al segle XIX: Socials

Nou concepte d'escenografia a l'òpera. Pintors romàntics: Visual i plàstica

Nous instruments (pistons, vàlvules i claus): Tecnologia

Acústica de l'orquestra simfònica: Física i Química

Balls de saló: Educació física

Ja hem arribat al segle xx, i amb aquesta unitat volem que l'alumnat arribi a la conclusió que dins de la música actual existeix l'apartat de la música culta. Sembla una incoherència, però quan l'alumnat parla de música culta es refereix a la música que han donat altres societats anteriors a la nostra. Això es deu al fet que, de forma generalitzada, la música culta del segle XX és la gran oblidada a l'aula, amb arguments com "és difícil d'assimilar" o "costa molt més d'arribar als alumnes que la música romàntica o barroca". La societat del segle XX és la dels grans descobriments tecnològics, i això ha fet de la nostra música un fenomen molt característic i especial dins del món de la història de la música. L'objectiu principal d'aquesta unitat és que l'alumnat la descobreixi i faci un repàs de tota aquesta música i la senti molt més propera.

Objectius

Escoltar comprensivament música d'estils, gèneres i cultures diverses, amb interès, respecte i sensibilitat estètica.

- Reconèixer els diversos estils i llenguatges de la música del segle XX.
- Reconèixer en una obra del segle XX les característiques del llenguatge musical de l'època.

Conèixer l'entorn musical i cultural propi i prendre consciència de la universalitat de la pràctica musical, assumint reflexivament la diversitat de cultures i identitats musicals.

- Relacionar les obres musicals del segle XX amb el context social i cultural en què van ser creades.
- Entendre l'evolució del llenguatge musical dins de cada època i fins l'actualitat.

Valorar l'escolta, la pràctica i la creació musical com a font de gaudi.

- Mostrar interès per conèixer la música que la nostra societat ha creat en les èpoques més recents.
- Respectar tot fet musical acceptant criteris i gustos diferents dels propis.

Continguts

Escoltar i comprendre

Aprofundiment en l'escolta atenta, l'escolta memorística, l'escolta comprensiva, l'escolta reflexiva i l'escolta creativa.

- Audició de diferents tècniques interpretatives i compositives del segle XX.
- Identificació i anàlisi auditiva d'elements significatius d'estils, gèneres i formes en obres i pràctiques musicals diverses.
- Seguiment d'audicions amb partitura i amb esquemes gràfics.

Comprensió i valoració d'obres i pràctiques musicals en la seva dimensió expressiva, estètica, comunicativa i social.

- Anàlisi dels elements constitutius d'una partitura.
- Identificació de les diferents tendències dels segle XX a partir de la grafia de les partitures.
- Expressió raonada d'opinions i judicis musicals, oralment i per escrit, emprant un vocabulari adequat i adoptant una actitud de diàleg i respecte.
- Anàlisi sobre partitura de fragments d'obres musicals.
- Interès per escoltar i conèixer obres i estils musicals diversos.

Interpretar i crear

Aprofundiment en la interpretació d'obres musicals i en la pràctica de l'expressió corporal i la dansa utilitzant la veu, els instruments i el cos.

- Anàlisi i interpretació d'obres que pertanyen a l'època estudiada.
- Aprofundiment en el desenvolupament d'habilitats i tècniques elementals de la veu i dels instruments musicals emprats.
- Respecte i cura dels materials de què es disposa per fer música.
- Valoració de la interpretació musical com a vehicle d'expressió d'un grup i d'una cultura.

Utilització de recursos informàtics i electrònics com a eines per a l'escolta, la interpretació, la creació, l'edició, l'enregistrament i la difusió de fragments i obres musicals.

Realització d'audicions o concerts i participació activa en les seves fases de planificació, assaig, execució, direcció i avaluació.

Dimensió social i cultural

Coneixement i valoració d'obres i estils musicals significatius de la música culta catalana i occidental.

- Identificació visual dels instruments treballats propis del segle XX.
- Motivació per conèixer la música que la nostra societat ha creat.
- Aproximació a la pluralitat de tradicions musicals del món i als seus valors culturals i estètics.

Utilització de fonts d'informació diverses i plurals per al coneixement de la música i del seu context històric, cultural i social.

- Recerca d'informació complementària sobre determinats compositors.
- Utilització correcta del vocabulari musical específic per a descriure i explicar els components essencials d'estils, gèneres i cultures musicals diverses.
- Respecte per tot fet musical, acceptant criteris i gustos diferents dels propis i exposant el propi criteri amb argumentacions lògiques i raonades.
- Valoració d'una escriptura clara i correcta en l'escriptura de partitures.

Coneixement dels recursos per a la creació, interpretació, enregistrament i difusió de produccions sonores i audiovisuals que ofereixen les tecnologies de la informació i la comunicació i disposició a emprar-los de forma cívica i responsable.

Criteris d'avaluació

Utilitzar l'escolta atenta per a memoritzar, comprendre i reflexionar sobre la música actual i la música del passat de forma personal, crítica i creativa.

Crear, individualment o en grup, breus peces musicals amb la veu i/o els instruments escolars, mostrant iniciativa, creativitat i imaginació.

Participar en la interpretació en grup d'obres musicals senzilles de forma activa i cooperativa, assumint les responsabilitats pròpies de la interpretació pública.

Identificar i comprendre auditivament els elements significatius d'estils i gèneres musicals en fragments d'obres representatives del patrimoni musical universal.

Exposar valoracions i judicis estètics propis referents a obres musicals de tradicions i cultures diverses, argumentant-los amb criteris artístics i mostrant interès i respecte per les valoracions diferents.

Reflexionar sobre els usos de la música en el món actual de forma crítica, raonada i respectuosa.

Dur a terme projectes musicals col·lectius, mostrant bons hàbits de treball personal i de treball en equip.

Comunicar, de forma oral o escrita, els coneixements musicals adquirits utilitzant correctament el vocabulari musical específic.

Temporització

10 sessions d'una hora.

Competències bàsiques

Competència comunicativa lingüística i audiovisual

Habilitat per comunicar, de forma oral o escrita, els coneixements musicals adquirits utilitzant correctament el vocabulari musical específic.

Competència artística i cultural

Habilitat per conèixer, comprendre, apreciar i valorar críticament les diferents manifestacions culturals i artístiques, tradicionals o no, del segle XX, utilitzar-les com a font d'enriquiment i gaudi i considerar-les com a part del patrimoni dels pobles.

Tractament de la informació i competència digital

Habilitat per accedir a la informació tot usant diferents suports, incloent-hi la utilització de les TIC (tecnologies de la informació i la comunicació). Habilitat per saber transmetre aquesta informació també telemàticament.

Competència matemàtica

Implica el coneixement i maneig dels elements matemàtics bàsics en situacions reals o simulades de la vida quotidiana; elaborant la informació mitjançant eines matemàtiques (mapes, gràfics...) per poder-la interpretar i posar en pràctica processos de raonament que condueixin a la solució de problemes o a l'obtenció de la informació.

Competència d'aprendre a aprendre

Habilitat per obtenir informació -tant individualment com en col·laboració- i, molt especialment, per transformar-la en coneixement propi.

Competència d'autonomia i iniciativa personal

Desenvolupa la identitat personal a la vegada que gestiona correctament les relacions amb els altres. Capacita per imaginar, emprendre, desenvolupar i avaluar accions o projectes individuals o col·lectius amb creativitat, confiança, responsabilitat i sentit crític vers la música culta del segle xx.

Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic

Habilitat per comprendre la societat del segle xx i les característiques socials i històriques que l'han desenvolupat.

Competència social i ciutadana

Habilitat per expressar les pròpies idees i escoltar les alienes i ser capaç de posar-se en lloc d'altri.

Connexions amb altres matèries

Els moviments literaris del segle xx: Llengua i literatures catalana i castellana.

Varietat rítmica: Matemàtiques.

La societat i les característiques històriques del segle xx: Socials.

Les noves partitures del segle xx. La creació plàstica en la música aleatòria: Visual i plàstica.

Noves tecnologies del segle xx: Tecnologia.

Els nous elements acústics del segle xx: Física i Química.

L'expressió corporal a la dansa del segle xx: Educació física.

Amb aquesta unitat volem que l'alumnat sigui conscient i analitzi les alternatives musicals que ofereix el camp musical en l'actualitat. Veurem com la música ha estat un element bàsic dins del món publicitari, com ha influït en el món teatral fins a constituir un gènere propi i com és utilitzada en el cinema, complementant i arrodonint les obres.

Objectius

Escoltar comprensivament música d'estils, gèneres i cultures diverses, amb interès, respecte i sensibilitat estètica.

- Conèixer les aportacions musicals més importants dins d'aquests àmbits.

Reflexionar sobre la dimensió social i cultural de la música i comprendre les relacions d'aquesta amb altres àmbits artístics i amb els mitjans de comunicació.

- Analitzar la funció de la música dins el món de la publicitat.
- Entendre el lligam existent entre la música i el món publicitari, teatral i cinematogràfic.

Valorar l'escolta, la pràctica i la creació musical com a font de gaudi, d'enriquiment personal i de coneixement d'un mateix i del món.

- Valorar la importància de la música en els diferents llenguatges i mitjans.
- Valorar els elements musicals que acompanyen les imatges com a complement comunicatiu.
- Valorar tot fet musical dins del seu context històric i social.

Continguts

Escoltar i comprendre

Aprofundiment en l'escolta atenta, l'escolta memorística, l'escolta comprensiva, l'escolta reflexiva i l'escolta creativa.

- Audició d'obres característiques dels diferents estils musicals.
- Identificació i anàlisi auditiva d'elements significatius d'estils, gèneres i formes en obres i pràctiques musicals diverses.
- Identificació auditiva de les obres més característiques de cada tendència estudiada.

Comprensió i valoració d'obres i pràctiques musicals en la seva dimensió expressiva, estètica, comunicativa i social.

- Motivació per conèixer la música que la nostra societat ha creat.

Expressió raonada d'opinions i judicis musicals, oralment i per escrit, emprant un vocabulari adequat i adoptant una actitud de diàleg i respecte.

Interès per escoltar i conèixer obres i estils musicals diversos.

- Utilització del vocabulari musical treballat.

Reflexió sobre la presència social de la música i consideració de la importància d'un entorn sonor saludable.

- Valoració de cada obra musical a partir de la funció que ha de complir.
- Actitud de silenci i respecte davant l'audició de qualsevol tipus de música.
- Valoració de les interpretacions musicals en directe.

Interpretar i crear

Aprofundiment en la interpretació d'obres musicals i en la pràctica de l'expressió corporal i la dansa utilitzant la veu, els instruments i el cos.

- Interpretació de cançons de teatre musical, analitzant el seu estil musical i el seu estil i contingut literari.

Aprofundiment en el desenvolupament d'habilitats i tècniques elementals de la veu i dels instruments musicals emprats.

Realització d'audicions o concerts i participació activa en les fases de planificació, assaig, execució, direcció i avaluació.

Dimensió social i cultural

Aproximació a la pluralitat de tradicions musicals del món i als seus valors culturals i estètics.

- Comparació entre composicions d'una mateixa època per tal de trobar les característiques comunes i les diferències.
- Conscienciació de la presència de la música en nombrosos moments de la vida quotidiana.
- Reconeixement del fet musical com a mitjà de comunicació humana.

Utilització de fonts d'informació diverses i plurals per al coneixement de la música i del seu context històric, cultural i social.

- Descoberta del lligam entre una obra musical i el seu entorn polític, social, cultural i artístic.
- Conscienciació sobre la importància de la música en molts àmbits de la nostra societat.
- Recerca d'informació sobre obres dels camps estudiats.

Anàlisi de les relacions de la música amb el cinema, el teatre, els mitjans de comunicació, la publicitat, els videojocs i la indústria musical.

- Anàlisi de diferents anuncis publicitaris.

Utilització correcta del vocabulari musical específic per a descriure i explicar els components essencials d'estils, gèneres i cultures musicals diverses.

Coneixement dels recursos per a la creació, interpretació, enregistrament i difusió de produccions sonores i audiovisuals que ofereixen les tecnologies de la informació i la comunicació i disposició a emprar-los de forma cívica i responsable.

Criteris d'avaluació

Fer servir l'escolta atenta per a memoritzar, comprendre i reflexionar sobre la música actual i la música del passat de forma personal, crítica i creativa.

Participar en la interpretació en grup d'obres musicals senzilles de forma activa i cooperativa, assumint les responsabilitats pròpies de la interpretació pública.

Identificar i comprendre auditivament els elements significatius d'estils i gèneres musicals en fragments d'obres representatives del patrimoni musical universal.

Exposar valoracions i judicis estètics propis referents a obres musicals de tradicions i cultures diverses, argumentant-los amb criteris artístics i mostrant interès i respecte per les valoracions diferents.

Identificar, en l'àmbit quotidià i històric, els diferents usos i funcions de la música i la seva presència social, apreciament críticament les seves múltiples facetes.

Reflexionar sobre els usos de la música en el món actual de forma crítica, raonada i respectuosa.

Dur a terme projectes musicals col·lectius i mostrar bons hàbits de treball personal i de treball en equip.

Comunicar, de forma oral o escrita, els coneixements musicals adquirits utilitzant correctament el vocabulari musical específic.

Temporització

10 sessions d'una hora.

Competències bàsiques

Competència comunicativa lingüística i audiovisual

Habilitat per comunicar, de forma oral o escrita, els coneixements musicals adquirits utilitzant correctament el vocabulari musical específic.

Competència artística i cultural

Habilitat per conèixer, comprendre, apreciar i valorar críticament les diferents manifestacions culturals i artístiques, populars i comunicatives del segle XX, utilitzar-les com a font d'enriquiment i gaudi i considerar-les com a part del patrimoni dels pobles.

Tractament de la informació i competència digital

Habilitat per accedir a la informació fent servir diversos suports, incloent-hi la utilització de les TIC (tecnologies de la informació i la comunicació). Habilitat per saber transmetre aquesta informació també telemàticament.

Competència d'aprendre a aprendre

Habilitat per obtenir informació -tant individualment com en col·laboració- i, molt especialment, per transformar-la en coneixement propi.

Competència d'autonomia i iniciativa personal

Desenvolupa la identitat personal a la vegada que gestiona correctament les relacions amb els altres. Capacita per imaginar, emprendre, desenvolupar i avaluar accions o projectes individuals o col·lectius amb creativitat, confiança, responsabilitat i sentit crític.

Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic

Habilitat per comprendre els mitjans de comunicació social, especialment la publicitat, el teatre i el cinema, com a necessitats bàsiques de la societat del segle XX.

Competència social i ciutadana

Habilitat per expressar les pròpies idees i escoltar les alienes i ser capaç de posar-se en lloc d'altri.

Connexió amb altres matèries

El llenguatge publicitari: Llengües (català, castellà, anglès, francès...).

La societat del segle XX i les seves necessitats: Socials

Utilització de noves tècniques i recursos en l'escenografia: Visual i plàstica

Les coreografies del teatre musical: Educació física.

Aquesta unitat pretén donar a conèixer la diversitat musical de les cultures del món, en especial les no occidentals. Després d'exposar els conceptes de música de tradició oral i etnomusicologia, la unitat proposa un recorregut musical pels cinc continents durant el qual es presenta una tria de cultures musicals. Al text es donen claus per entendre la música d'aquestes cultures, i als discs es proposen audicions representatives.

Objectius

Utilitzar la veu, els instruments i el cos per a expressar-se musicalment de forma creativa i personal.

- Interpretar peces vocals i instrumentals originàries de diverses cultures del món.

Escollar comprensivament música d'estils, gèneres i cultures diverses, amb interès, respecte i sensibilitat estètica.

- Escollar música de diverses cultures tot fixant l'atenció en els seus trets més característics.

Conèixer l'entorn musical i cultural propi i prendre consciència de la universalitat de la pràctica musical, assumint reflexivament la diversitat de cultures i identitats musicals.

- Valorar la música com a element característic de les cultures del món.

Conèixer i aplicar tècniques instrumentals i vocals bàsiques per a la interpretació i la creació musical i per a l'expressió corporal.

- Utilitzar la veu i els instruments per interpretar músiques de diverses cultures.

Participar, de forma responsable i proactiva, en activitats musicals organitzades a l'aula, el centre o la comunitat educativa afavorint la cooperació i el treball comú.

- Col·laborar de forma activa en la interpretació col·lectiva de músiques de diverses cultures.

Reflexionar sobre la dimensió social i cultural de la música i comprendre les seves relacions amb altres àmbits artístics i amb els mitjans de comunicació.

- Reconèixer el valor artístic, social i comunicatiu de la música tot distingint les diverses funcions que compleix a la nostra cultura i en cultures diferents.

Cercar i comprendre informació procedent de diferents fonts i suports per a enriquir els coneixements musicals propis, fent-ne una lectura rigorosa i reflexiva.

- Buscar informació a Internet sobre la música de diverses cultures.

Fer ús de la tecnologia per a enriquir la percepció, l'expressió i la creació musicals, amb autonomia i esperit crític.

- Crear petites composicions per mitjà d'un programa editor de notació musical.

Comunicar coneixements, judicis i opinions musicals de forma oral i escrita, amb rigor i claredat, respectant les persones i els valors democràtics.

- Respectar tot fet musical acceptant criteris i gustos diferents dels propis.

Valorar l'escolta, la pràctica i la creació musical com a font de gaudi, d'enriquiment personal i de coneixement d'un mateix i del món.

- Mostrar interès per conèixer les músiques de cultures diferents de la pròpia.

Continguts

Escoltar i comprendre

Aprofundiment en l'escolta atenta, l'escolta memorística, l'escolta comprensiva, l'escolta reflexiva i l'escolta creativa.

- Actitud de silenci i respecte en l'audició de qualsevol tipus de música.
- Participació activa en les tasques d'audició i anàlisi realitzades en grup.

Identificació i anàlisi auditiva d'elements significatius d'estils, gèneres i formes en obres i pràctiques musicals diverses.

- Anàlisi de partitures i audicions musicals de diverses cultures.
- Identificació de ritmes en una audició polirítmica.
- Identificació d'instruments característics de diverses cultures.
- Situació geogràfica d'audicions provinents de diverses cultures.

Comprensió i valoració d'obres i pràctiques musicals en la seva dimensió expressiva, estètica, comunicativa i social.

- Valoració de cada obra musical a partir de la funció que ha de complir i dels paràmetres estètics de la cultura d'on prové.

Interès per escoltar i conèixer obres i estils musicals diversos.

- Interès per conèixer músiques de cultures diferents de la pròpia.
- Interès pel coneixement del llenguatge musical com a mitjà per comprendre la música de cada indret del món i poder gaudir-ne més.

Reflexió sobre la presència social de la música i consideració de la importància d'un entorn sonor saludable.

- Conscienciació de la importància de la música com a manifestació de les diverses cultures del món.

Interpretar i crear

Aprofundiment en la interpretació d'obres musicals i en la pràctica de l'expressió corporal i la dansa utilitzant la veu, els instruments i el cos.

- Interpretació de música vocal i instrumental de cultures no occidentals.

Improvisació i creació d'arranjaments i composicions musicals senzilles, reflexionant sobre els processos creatius i els components idiomàtics dels estils musicals.

- Composició d'una polirítmia.
- Realització d'una composició fent servir l'escala pentatònica.

Aprofundiment en el desenvolupament d'habilitats i tècniques bàsiques d'improvisació i composició musical orientades a la creativitat i a l'expressió personal i col·lectiva.

- Aplicació a la composició de conceptes musicals provinents d'altres cultures.

Utilització de recursos informàtics i electrònics com a eines per a l'escolta, la interpretació, la creació, l'edició, l'enregistrament i la difusió de fragments i obres musicals.

- Ús de programari musical per crear petites composicions.

Realització d'audicions o concerts i participació activa en les seves fases de planificació, assaig, execució, direcció i avaluació.

- Participació activa en les tasques d'interpretació vocal i instrumental en grup.

Dimensió social i cultural

Aproximació a la pluralitat de tradicions musicals del món i als seus valors culturals i estètics.

- Cerca de lligams entre la música de tradició oral i les músiques actuals que s'hi basen.

Utilització de fonts d'informació diverses i plurals per al coneixement de la música i del seu context històric, cultural i social.

- Aportació a la classe d'una cançó apresada per tradició oral.
- Aportació a la classe de música enregistrada pertanyent a diverses cultures.
- Recerca d'informació a Internet sobre la música de diverses cultures.

Utilització correcta del vocabulari musical específic per a descriure i explicar els components essencials d'estils, gèneres i cultures musicals diverses.

- Coneixement dels noms d'instruments representatius de diverses cultures.
- Identificació de conceptes musicals propis d'altres cultures en peces musicals que les representen.

Criteris d'avaluació

Utilitzar l'escolta atenta per a memoritzar, comprendre i reflexionar sobre la música actual i la música del passat de forma personal, crítica i creativa.

Crear, individualment o en grup, breus peces musicals amb la veu i/o els instruments escolars, mostrant iniciativa, creativitat i imaginació.

Participar en la interpretació en grup d'obres musicals senzilles de forma activa i cooperativa, assumint les responsabilitats pròpies de la interpretació pública.

Identificar i comprendre auditivament els elements significatius d'estils i gèneres musicals en fragments d'obres representatives del patrimoni musical universal.

Utilitzar els recursos bàsics que ofereixen la tecnologia musical i les TIC per a la producció, enregistrament i difusió de la música, de forma autònoma i eficaç.

Exposar valoracions i judicis estètics propis referents a obres musicals de tradicions i cultures diverses, argumentant-los amb criteris artístics i mostrant interès i respecte per les valoracions diferents.

Identificar, en l'àmbit quotidià i històric, els diferents usos i funcions de la música i la seva presència social, apreciand-los críticament les seves múltiples facetes.

Reflexionar sobre els usos de la música en el món actual de forma crítica, raonada i respectuosa.

Dur a terme projectes musicals col·lectius, mostrant bons hàbits de treball personal i de treball en equip.

Comunicar, de forma oral o escrita, els coneixements musicals adquirits utilitzant correctament el vocabulari musical específic.

Temporització

10 sessions d'una hora.

Competències bàsiques

Competència comunicativa lingüística i audiovisual

Habilitat per comunicar, de forma oral o escrita, els coneixements musicals adquirits sobre la música de diverses cultures del món utilitzant correctament el vocabulari musical específic (incloent-hi termes en altres llengües si és el cas).

Competència artística i cultural

Habilitat per conèixer, comprendre, apreciar i valorar críticament la música creada a les diverses cultures del món, tradicional o no, utilitzar-la com a font d'enriquiment i gaudi i considerar-la com a part del patrimoni dels pobles.

Tractament de la informació i competència digital

Habilitat per fer servir diversos mitjans, incloent-hi les TIC (tecnologies de la informació i la comunicació), per buscar informació sobre la música de diverses cultures.

Competència matemàtica

Coneixement i maneig dels elements matemàtics bàsics necessaris per crear una textura polirítmica.

Competència d'aprendre a aprendre

Habilitat per obtenir informació sobre la música d'altres cultures —tant individualment com en col·laboració— i, molt especialment, per transformar-la en coneixement propi.

Competència d'autonomia i iniciativa personal

Interès per descobrir músiques d'altres cultures i per buscar la informació necessària per posar-les en el seu context.

Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic

Capacitat de situar en el món músiques de diversos orígens i les cultures que les han creades.

Competència social i ciutadana

Capacitat d'entendre la diversitat social i respectar les diverses identitats que la formen.

Connexions amb altres matèries

Els continents: superfície, població i densitat de població: Socials

Diversitat cultural del món: Socials

Creació d'una caràtula de CD: Educació visual i plàstica

Creació de textos per a una caràtula de CD: Llengües

Instruments d'altres cultures: Tecnologia

Danses d'arreu del món. Educació física

